Analiza Europol

Raport general privind activităţile Europol

Haga, 7 mai 2012

Dosar nr. 1423-74r2

Cuprins

Cuvânt înainte

Rezumat

1. Despre Europol

1.1 Misiune, viziune şi priorităţi
1.2 Resurse
1.3 Noul sediu al Europol

2. Cum funcţionează Europol

2.1 Unităţile naţionale Europol
2.2 Consiliul de administraţie al Europol
2.3 Infrastructura de comunicare securizată
2.4 Sistemul informaţional Europol
2.5 Aplicaţia de reţea pentru schimbul securizat de informaţii
2.6 Analiza infracţională
2.7 Centrul UE de expertiză în domeniul aplicării legii
2.8 Responsabilul cu protecţia datelor

3. Activităţile operaţionale ale Europol

3.1 Drogurile
3.2 Traficul de fiinţe umane
3.3 Formele organizate de imigraţie ilegală
3.4 Centrul Europol de combatere a criminalităţii informatice
3.5 Infracţiunile legate de proprietatea intelectuală
3.6 Contrabanda cu ţigări
3.7 Falsificarea monedei euro
3.8 Frauda în materie de TVA
3.9 Spălarea de bani şi urmărirea activelor
3.10 Grupurile de crimă organizată mobile
3.11 Bandele criminale de motociclişti
3.12 Terorismul

4. Activitatea de cooperare a Europol

4.1 Agenţiile de aplicare a legii din statele membre ale UE
4.2 Cooperarea externă a Europol
4.3 Convenţia şefilor poliţiilor europene

5. Calea de urmat

5.1 Strategie şi obiective
5.2 Perspective

Anexa 1: Puncte nodale infracţionale din UE

Cuvânt înainte

În prezent, activităţile reţelelor de crimă organizată au devenit, la nivel global, mai complexe, mai diverse şi mai răspândite ca niciodată. Teroriştii se inspiră tot mai mult din evenimente care au loc departe de domiciliul lor şi organizează conspiraţii transfrontaliere pentru a-şi pregăti atacurile. Criminalitatea organizată facilitată de internet va continua să se dezvolte odată cu accesul la internet în bandă largă şi cu utilizarea dispozitivelor mobile, găsind noi infractori şi noi victime în regiuni ale lumii în care accesul la internet a fost anterior limitat. În pofida eforturilor importante pe care le depun, agenţiile locale şi naţionale de aplicare a legii de pe teritoriul UE nu pot reuşi fără ajutor. O abordare multilaterală este indispensabilă, iar rolul esenţial al Europol este din ce în ce mai mult recunoscut.

Analiza Europol 2011[1] oferă posibilitatea de a realiza un bilanţ al realizărilor noastre, dar şi de a considera provocările şi oportunităţile ce ne aşteaptă. Impresia mea este că Europol avansează, în contextul unui angajament din ce în ce mai puternic al partenerilor noştri operaţionali, combinat cu atenţia tot mai mare pe care ne-o acordă părţile interesate strategice.

Deschiderea noului sediu al Europol de la Haga reprezintă un punct important al anului 2011. Această clădire extraordinară a fost construită special pentru a oferi facilităţi de ultimă generaţie, inclusiv pentru centrul nostru operaţional, responsabil cu coordonarea schimburilor de date operative privind criminalitatea, pe care le efectuăm cu partenerii noştri internaţionali din domeniul aplicării legii. Noile noastre facilităţi au fost testate pentru prima dată cu ocazia atacurilor tragice care au avut loc în iulie, în Norvegia, şi care ne-au determinat să activăm „First Response Network" (Reţeaua de primă reacţie), convocând experţi în combaterea terorismului din opt state membre ale UE pentru a asigura sprijinul specific în ancheta norvegiană.

Acesta este doar un exemplu al activităţii de bază a Europol: aceea de a oferi autorităţilor de aplicare a legii din UE sprijin operaţional permanent (24/7). În 2011, am oferit acest sprijin în peste 13 500 de dosare transfrontaliere, înregistrând o creştere de peste 17 % faţă de 2010. Cooperarea strânsă cu partenerii noştri internaţionali din domeniul aplicării legii s-a concretizat în numeroase operaţiuni de succes şi în anihilarea a numeroase reţele de crimă organizată, unele dintre acestea fiind descrise în prezenta analiză.

Prima Convenţie a şefilor poliţiilor europene, care a reunit miniştri, agenţi superiori din domeniul aplicării legii, experţi şi reprezentanţi ai agenţiilor noastre partenere, a fost programată astfel încât să coincidă cu deschiderea noului nostru sediu. În urma unor consultări ample, s-a convenit asupra unor concluzii comune şi orientări viitoare în ceea ce priveşte combaterea şi prevenirea formelor grave de criminalitate organizată şi a terorismului în Europa. Aceste orientări s-au reflectat pe larg în concluziile şi recomandările conţinute în Evaluarea ameninţării pe care o reprezintă crima organizată (OCTA) publicată de Europol. Această evaluare a oferit fundamentul pentru primul set de priorităţi convenite prin noul ciclu de politici ale UE privind formele grave de criminalitate organizată şi criminalitate internaţională, în care Europol are de îndeplinit un rol important. În ianuarie 2012, statele membre UE şi agenţiile partenere ale UE au demarat implementarea planurilor de acţiune operaţionale multilaterale, în vederea abordării acestor zone de criminalitate prioritare.

Comisia Europeană urmează să propună în curând un nou statut juridic pentru Europol, pe baza dispoziţiilor articolului 88 din Tratatul de la Lisabona. Consider că aceasta reprezintă o oportunitate importantă de a îmbunătăţi şi mai mult responsabilitatea democratică a Europol şi, de asemenea, de a spori eficienţa Europol în calitate de agenţie. Ca un prim pas, în prezent are loc o evaluare independentă a punerii în aplicare a temeiului juridic actual al Europol, şi anume Decizia Consiliului privind Europol (ECD). Această evaluare ar trebui să

[1] Prezentarea *Analizei Europol – Raport general privind activită□ile Europol* este realizată în conformitate cu articolul 37 alineatul (10) litera (c) din Decizia privind Europol. Raportul este înaintat Consiliului Uniunii Europene spre aprobare, iar Consiliul îl trimite Parlamentului European spre informare.

reflecte toate învăţămintele necesare în urma implementării ECD şi să identifice noi posibilităţi de îmbunătăţire a activităţii Europol.

Indiferent de evoluţiile viitoare, destructurarea reţelelor internaţionale infracţionale şi teroriste rămâne principala activitate a Europol. Informaţiile conţinute în Analiza Europol 2011 indică faptul că suntem astăzi mai capabili ca oricând să facem faţă provocărilor din prezent în ceea ce priveşte aplicarea legii şi, astfel, mai bine pregătiţi pentru a le înfrunta pe cele viitoare.

Rob Wainwright
Director Europol

Rezumat

Rolul Europol este acela de a sprijini autorităţile de aplicare a legii din Uniunea Europeană, oferindu-le o platformă pentru schimbul şi analiza informaţiilor operative privind criminalitatea, în scopul creării unei Europe mai sigure pentru toţi cetăţenii europeni.

Analiza anuală a Europol informează marea comunitate a părţilor interesate cu privire la activităţile şi realizările agenţiei. Acestea includ sprijinirea statelor membre şi a instituţiilor UE în realizarea obiectivelor lor de politică, în dezvoltarea ca organizaţie şi, cel mai important, în anihilarea activităţilor de crimă organizată şi terorism.

1. Despre Europol

Dintr-o perspectivă organizaţională, cel mai important eveniment din 2011 a fost mutarea într-un sediu nou. Prezentul raport va menţiona mutarea personalului şi a operaţiunilor Europol în noua clădire, o operaţiune de anvergură, care a implicat o planificare şi gestionare logistică amplă pentru a menţine întreaga capacitate operaţională pe durata mutării. Noile facilităţi şi noile echipamente profesionale aflate la dispoziţia Europol corespund cerinţelor agenţiei de a fi orientată către viitor şi proactivă în domeniile tehnologiei şi inovării, domenii care pot face diferenţa în aplicarea legii.

2. Cum funcţionează Europol

Expertiza în domeniul aplicării legii

Prezentul raport va descrie pe scurt dezvoltarea de către Europol a noi instrumente de colaborare precum Platforma Europol pentru experţi (EPE), care oferă platforme online pentru specialişti, experţi în domenii precum protecţia martorilor, răpiri şi omucideri. Aceste instrumente facilitează colaborarea online şi schimbul de idei. De asemenea, raportul de faţă menţionează noi platforme online în alte domenii de expertiză, care, în prezent, sunt în curs de dezvoltare.

Reţeaua europeană de echipe consultative (EuNAT) a Europol asigură o legătură permanentă între agenţiile de aplicare a legii, pentru a permite cooperarea imediată ca răspuns la situaţiile de urgenţă. Aceste echipe acoperă domenii precum răpirile, tratamentul informatorilor, protecţia martorilor etc. Detalii suplimentare sunt disponibile în prezenta analiză.

Permanenţa (24/7)

Centrul operaţional permanent (24/7) al Europol reprezintă un punct nodal de efectuare a schimburilor de date dintre Europol, statele membre şi părţile terţe. Prezentul raport oferă detalii suplimentare cu privire la acest centru şi la noile centre operaţionale ale Europol.

Toate serviciile operaţionale şi serviciile TIC ale Europol sunt disponibile în permanenţă statelor membre. În plus, există un birou mobil disponibil, care asigură sprijin la faţa locului pentru operaţiunile statelor membre, oferind o legătură în timp real la bazele de date şi platformele pentru experţi ale Europol.

În 2011, furnizarea de servicii de asistenţă operaţională a cunoscut o creştere de 17 % faţă de anul precedent. Europol a primit feedback excelent de la anchetatorii ale căror operaţiuni au fost sprijinite de Europol. Detalii specifice şi statistici legate de sprijinul operaţional vor putea fi găsite în secţiunea 3 a prezentului raport.

Comunicaţiile

Cele mai importante platforme prin care statele membre şi partenerii operaţionali pot colabora cu Europol sunt Sistemul informaţional Europol (EIS) şi Aplicaţia de reţea pentru schimbul securizat de informaţii (SIENA). Prezenta analiză explică modul în care diferitele instrumente de comunicare oferite de Europol sprijină statele membre în atingerea obiectivelor lor în materie de aplicare a legii.

Analiza

Capacităţile analitice ale Europol se bazează pe analişti de înaltă calificare şi pe utilizarea celor mai bune tehnologii disponibile, care se pun la dispoziţia autorităţilor de aplicare a legii din UE şi din afara acesteia. Prezentul raport descrie Sistemul de analiză Europol (*Europol Analysis System*, EAS) şi Reţeaua informatizată de criminalistică (*Computer Forensic Network*, CFN) ca fiind principalele componente ale setului de instrumente operaţionale ale analiştilor.

Analiza strategică reprezintă, de asemenea, o cheie de boltă a abordării Europol. Cele mai importante rapoarte sunt: Raportul privind situaţia şi evoluţia terorismului în UE (*EU Terrorism Situation and Trend Report*, TE-SAT), prin care Parlamentul European şi Consiliul sunt informate cu privire la fenomenul terorismului, şi Evaluarea privind ameninţarea pe care o reprezintă crima organizată (OCTA), care constituie un element-cheie al Modelului european de informaţii operative, oferind baza necesară pentru identificarea priorităţilor în ceea ce priveşte criminalitatea în UE. În forma sa actuală, OCTA a fost publicată cel mai recent în anul 2011, şi au fost lansate lucrările la o metodologie revizuită pentru o Evaluare a ameninţării pe care o reprezintă criminalitatea gravă şi organizată (SOCTA), ca parte a noului ciclu de politică al UE privind criminalitatea gravă şi organizată.

3. Activităţile operaţionale ale Europol

În cursul anului 2011, Europol a sprijinit autorităţile de aplicare a legii din UE în activităţile de combatere a criminalităţii în toate domeniile sale de competenţă. Capitolul 3 din prezentul raport descrie rezultatele şi informaţiile specifice privind tipul de sprijin acordat şi rezultatele numeroaselor operaţiuni poliţieneşti din Europa şi, uneori, din afara acesteia.

3.1 Drogurile

Sprijinul operaţional oferit de Europol include coordonarea şi iniţierea de cercetări penale în materie de droguri, precum şi asistenţa la faţa locului acordată agenţiilor de aplicare a legii din UE în cursul desfiinţării unităţilor de producţie a drogurilor ilicite şi a colaţionării probelor. Sistemul Europol de comparare a laboratoarelor ilicite (EILCS) şi Sistemul Europol privind drogurile de sinteză (ESDS) sunt două dintre instrumentele utilizate pentru aceste operaţiuni, menţionate în prezentul raport. Printre drogurile confiscate de autorităţi se numără cocaina, amfetaminele, canabisul, ecstasy şi heroina.

De asemenea, în prezenta analiză sunt descrise în detaliu reuşitele operaţionale importante în combaterea drogurilor, inclusiv **Operaţiunea „De-Bads”** (amfetamine, canabis, ecstasy), **Operaţiunea „Aigle 35/Vortice Due”** (cocaină), **Operaţiunea „Salonica”** (cocaină şi canabis), **Subproiectul „Watani”** (heroină) şi **Operaţiunea „Mango”** (canabis şi euro falsificaţi).

3.2 Traficul de fiinţe umane

În 2011, Europol a sprijinit activ 22 de anchete de nivel înalt privind traficul de fiinţe umane. În unele dintre aceste dosare, sprijinul operaţional la faţa locului a fost acordat prin intermediul biroului mobil. Un exemplu semnificativ a fost **Operaţiunea „Veerde”**, în care au fost implicate Republica Cehă şi Regatul Unit, care a dus la reţinerea a 11 persoane.

3.3 Formele organizate de imigraţie ilegală

În cursul anului 2011, Europol a sprijinit nouă operaţiuni de importanţă majoră din Europa, care au vizat reţelele infracţionale de facilitare a imigraţiei ilegale. Printre aceste operaţiuni s-au numărat **Operaţiunea „Cestia”** (trafic cu cetăţeni afgani), **Operaţiunea „Schwarz/White”** (cetăţeni vietnamezi) şi **Operaţiunea „Truck”** (cetăţeni chinezi). De asemenea, Europol face parte din două Echipe comune de anchetă (JIT) privind formele organizate de imigraţie ilegală. Detalii suplimentare sunt disponibile în prezenta analiză.

3.4 Centrul Europol de combatere a criminalităţii informatice

Centrul Europol pentru combaterea criminalităţii bazate pe tehnologii avansate, înfiinţat în anul 2002, a fost extins în 2011 pentru a integra expertiza din alte domenii de specialitate şi a crea **Centrul Europol de combatere a criminalităţii informatice**. Această extindere permite specialiştilor în criminalitate pe internet să aplice măsuri de contracarare mai specifice şi mai eficace în domeniile exploatării sexuale a copiilor, fraudei legate de cardurile de plată şi criminalităţii informatice □ domenii de criminalitate în care internetul joacă un rol esenţial. În anul 2011, Europol a sprijinit operaţiuni importante legate de criminalitatea informatică, şi anume operaţiunile **„Crossbill"** (program malware) şi „**Mariposa II"** (virusul „Butterfly bots"). În domeniul exploatării copilului în mediul online, Europol a sprijinit **Operaţiunea „Rescue"**, într-o încercare reuşită de a distruge o reţea internaţională de infractori în materie de abuzuri sexuale asupra copiilor. Acesta a fost un caz larg mediatizat, în care s-au implicat 14 ţări, iar cercetările continuă încă. **Operaţiunea „Icarus"** este o altă operaţiune de acest tip, la care participă 23 de ţări.

3.5 Infracţiunile legate de proprietatea intelectuală

Europol se implică în sprijinirea, formarea şi sensibilizarea statelor membre în ceea ce priveşte încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală (DPI), acoperind domenii precum alimentele contrafăcute şi pesticidele. Succesul **Operaţiunii „Opson"** (10 ţări), care a vizat alimente şi băuturi contrafăcute, este descris în prezenta analiză. Europol a sprijinit, de asemenea, **Operaţiunea „Leatherface"** (Spania).

3.6 Contrabanda cu ţigări

Europol sprijină agenţiile de aplicare a legii în lupta împotriva fabricării şi distribuţiei ilegale de ţigări şi produse din tutun, care înseamnă pentru UE pierderi de venituri de aproximativ 10 miliarde EUR anual. **Operaţiunea „Tsar"** (6 ţări) a dus la destructurarea unei mari reţele infracţionale de contrabandă cu ţigări contrafăcute din Ucraina către Regatul Unit.

3.7 Falsificarea monedei euro

Mandatul Europol include prevenirea şi combaterea falsificării banilor şi, în acest scop, oferă o gamă largă de produse şi servicii, descrise pe scurt în prezenta analiză. **Operaţiunea „Gazeta"** (Polonia) a condus la desfiinţarea unuia dintre cele mai mari ateliere din Europa care tipărea bancnote false, iar **Operaţiunea „Chipmunk"** a adus rezultate fructuoase autorităţilor belgiene. De asemenea, Europol a participat la Echipa de anchetă comună **Limón**, pentru combaterea falsificării monedei euro şi a clonării cardurilor.

3.8 Frauda în materie de TVA

Se estimează că frauda privind taxa pe valoarea adăugată (TVA) costă statele membre ale UE aproximativ 60 de miliarde EUR anual. Frauda intracomunitară cu firme-fantomă (*missing trader intra-Community fraud,* MTIC) reprezintă o formă organizată de fraudă în materie de TVA, care atacă regimurile TVA ale statelor membre. Proiectul de analiză MTIC al Europol pune la dispoziţie singura bază de date la nivelul UE de informaţii criminalistice referitoare la acest fenomen. În cursul anului 2011, Europol a sprijinit **Operaţiunea „Jacquo"** privind frauda în materie de TVA.

3.9 Spălarea de bani şi urmărirea activelor

Crima organizată generează venituri ilicite uriaşe, iar Europol oferă sprijin statelor membre atât în domeniul prevenirii şi combaterii spălării de bani, cât şi în cel al urmăririi activelor obţinute din activităţi infracţionale. **Operaţiunea „Spectre II"** este o astfel de operaţiune sprijinită de Europol în 2011 şi descrisă pe scurt în prezentul raport.

3.10 Grupurile de crimă organizată mobile

În 2011, grupurile de crimă organizată mobile (*mobile organised crime groups*, MOCG) s-au aflat din ce în ce mai mult în atenţia publicului, fiind implicate în primul rând în infracţiuni şi fraude în dauna proprietăţii. În cursul anului 2011, Europol a sprijinit patru operaţiuni transfrontaliere împotriva MOCG, atât pentru state membre ale UE, cât şi pentru ţări terţe, detalii despre aceste operaţiuni fiind disponibile în prezenta analiză.

3.11 Bandele criminale de motociclişti

Proiectul specializat „Monitor" al Europol contribuie la prevenirea şi combaterea activităţilor infracţionale ale bandelor criminale de motociclişti (*Outlaw Motorcycle Gangs*, OMG). Europol sprijină partenerii din domeniul aplicării legii în cadrul intervenţiilor de menţinere a ordinii la marile evenimente de motociclism, cum ar fi concursul internaţional de motociclism din 2011, organizat de clubul de motociclism HAMC (Hells Angels Motorcycle Club) la Laconia (SUA).

3.12 Terorismul

Terorismul continuă să reprezinte o ameninţare gravă pentru Uniunea Europeană. În 2011, Europol şi-a menţinut sprijinul acordat statelor membre în lupta împotriva terorismului, oferindu-le o gamă largă de produse şi servicii. Acest sprijin este disponibil sub forma analizelor şi produselor analitice, a evaluărilor ameninţării, a schimburilor de informaţii şi a Raportului anual privind situaţia şi evoluţia terorismului în UE (TE-SAT), care prezintă fapte şi cifre privind arestările de terorişti care au avut loc în UE, precum şi noile evoluţii ale activităţii teroriste.

Prezenta analiză oferă informaţii suplimentare privind Reţeaua Europol de primă reacţie, reţeaua europeană de eliminare a dispozitivelor explozive (*European Explosive Ordnance Disposal Network*, EEODN) şi Sistemul UE de date privind bombele (*EU Bomb Data System*, EBDS). Domeniile de specialitate suplimentare includ Programul de urmărire a finanţărilor în scopuri teroriste (*Terrorism Finance Tracking Programme*, TFTP) şi „Verificarea internetului" (*Check the Web*).

4. Activitatea de cooperare a Europol

Europol menţine permanent (24/7) legătura cu unităţile naţionale Europol din toate cele 27 de state membre ale UE şi organizează periodic evenimente de sensibilizare şi de formare profesională, campanii şi seminare de promovare a serviciilor şi expertizei Europol.

De asemenea, Europol cooperează la nivel extern cu 18 ţări nemembre UE, nouă organisme şi agenţii UE şi alte trei organizaţii internaţionale (toate menţionate în prezentul raport). Cooperarea cu Interpol şi agenţiile UE, cum ar fi Eurojust, CEPOL şi Frontex, extinde substanţial sfera generală de competenţă a Europol.

5. Calea de urmat

Strategia Europol pentru perioada 2010-2014 continuă să reprezinte cadrul de referinţă al activităţilor de zi cu zi, asigurând cel mai bun suport pentru cooperarea în domeniul aplicării legii în UE.

Europol se implică mai profund în implementarea politicii de securitate internă a UE, ca urmare a modificărilor prevăzute în Tratatul de la Lisabona, a noului statut juridic al Europol de agenţie începând din 2010, dar şi datorită strategiei proprii şi a capacităţilor îmbunătăţite ale agenţiei.

În 2011, sub supravegherea Consiliului de administraţie, s-a iniţiat o evaluare a punerii în aplicare a deciziei Consiliului privind Europol şi a activităţilor Europol. Acest exerciţiu, odată finalizat în 2012, va sprijini realizarea de către Comisia Europeană a evaluării impactului şi, în ultimă instanţă, a elaborării unei propuneri pentru un viitor regulament privind Europol, care să înlocuiască Decizia Consiliului.

Indiferent de posibilităţile oferite de noile politici, obiectivul principal al Europol rămâne sprijinirea autorităţilor europene de aplicare a legii, distrugerea şi anihilarea grupurilor infracţionale care comit acte de criminalitate gravă şi a grupurilor teroriste. Comunitatea din domeniul aplicării legii, în ansamblu, trebuie să continue inovarea de instrumente, tactici şi politici pentru a ţine pasul cu evoluţiile globale şi a anticipa acţiunile infractorilor.

Având în vedere că activităţile infracţionale devin tot mai sofisticate, eforturile individuale depuse la nivel local sau chiar la nivel naţional în scopul combaterii crimei organizate internaţionale şi a terorismului pot asigura doar un succes limitat. Împreună cu statele membre UE şi cu organizaţiile partenere, Europol poate juca, însă, un rol din ce în ce mai important în apărarea securităţii interne în UE.

Un Europol mai puternic înseamnă investigaţii de mai mare succes şi o mai bună protecţie a cetăţenilor UE împotriva ameninţărilor pe care le reprezintă formele grave de criminalitate internaţională şi terorismul.

1. Despre Europol

1.1 Misiune, viziune şi priorităţi

Misiunea Europol, în calitate de agenţie a Uniunii Europene în domeniul aplicării legii, este de a sprijini statele membre în prevenirea şi combaterea tuturor formelor grave de criminalitate internaţională şi a terorismului. Rolul său este de a contribui la realizarea unei Europe mai sigure, în beneficiul tuturor cetăţenilor din UE, prin sprijinirea autorităţilor UE de aplicare a legii prin schimbul şi analiza de date operative privind criminalitatea.

Reţelele infracţionale şi teroriste la scară largă reprezintă o ameninţare importantă pentru securitatea internă a UE şi pentru siguranţa şi bunăstarea cetăţenilor Uniunii. Cele mai mari ameninţări la adresa securităţii sunt terorismul, traficul internaţional de droguri, de fiinţe umane, falsificarea de produse, a monedei euro şi a cardurilor de plată, frauda, corupţia şi spălarea de bani, precum şi alte activităţi legate de prezenţa grupurilor de crimă organizată în economie. De asemenea, se acumulează noi pericole, sub forma criminalităţii informatice, a fraudei în materie de TVA şi a altor infracţiuni sofisticate care abuzează de tehnologiile moderne şi de libertăţile oferite de piaţa internă a UE. Multe dintre acestea au fost declarate domenii prioritare de Consiliul de Miniştri al Uniunii Europene, iar Europol inovează noi răspunsuri la aceste pericole.

Viziunea Europol este de a contribui la o Europă mai sigură, oferind cea mai bună asistenţă posibilă autorităţilor de aplicare a legii din statele membre. Acest obiectiv va fi atins prin furnizarea unui set unic de servicii operaţionale către Uniunea Europeană, acţionând ca principal:

- centru de asistenţă pentru operaţiunile de aplicare a legii,
- punct nodal de informaţii privind criminalitatea şi
- centru de expertiză în domeniul aplicării legii.

Pe lângă urmărirea priorităţilor ciclului politic al UE, Strategia de securitate internă a UE (*EU Internal Security Strategy*, ISS) reprezintă pentru Europol un document esenţial, conturând politica pe termen lung a Uniunii Europene în domeniul aplicării legii. Strategia de securitate internă prezintă diferite aspecte de politică europeană în domeniul securităţii interne şi oferă orientări strategice de acţiune. Strategia a fost completată de Comunicarea Comisiei Europene[2], menită să susţină implementarea strategiei. Aceasta identifică cinci obiective în domeniul securităţii. Trei dintre ele, şi anume anihilarea reţelelor infracţionale, prevenirea terorismului şi securitatea spaţiului cibernetic, sunt acoperite, în mare măsură, de mandatul Europol[3]. Măsurile concrete propuse de Comisie în scopul îndeplinirii obiectivelor reflectă domeniile de competenţă bine stabilite ale Europol. Cele două documente conferă Europol un rol important de implementare, oferind agenţiei o importantă oportunitate de dezvoltare suplimentară în următorii ani, în care unul dintre conceptele principale s-ar referi la intervenţiile de menţinere a ordinii bazate pe date operative.

În colaborare cu Frontex şi Eurojust, Europol a contribuit la prima analiză anuală a Strategiei de securitate internă, prezentată în luna noiembrie 2011.

1.2 Resurse

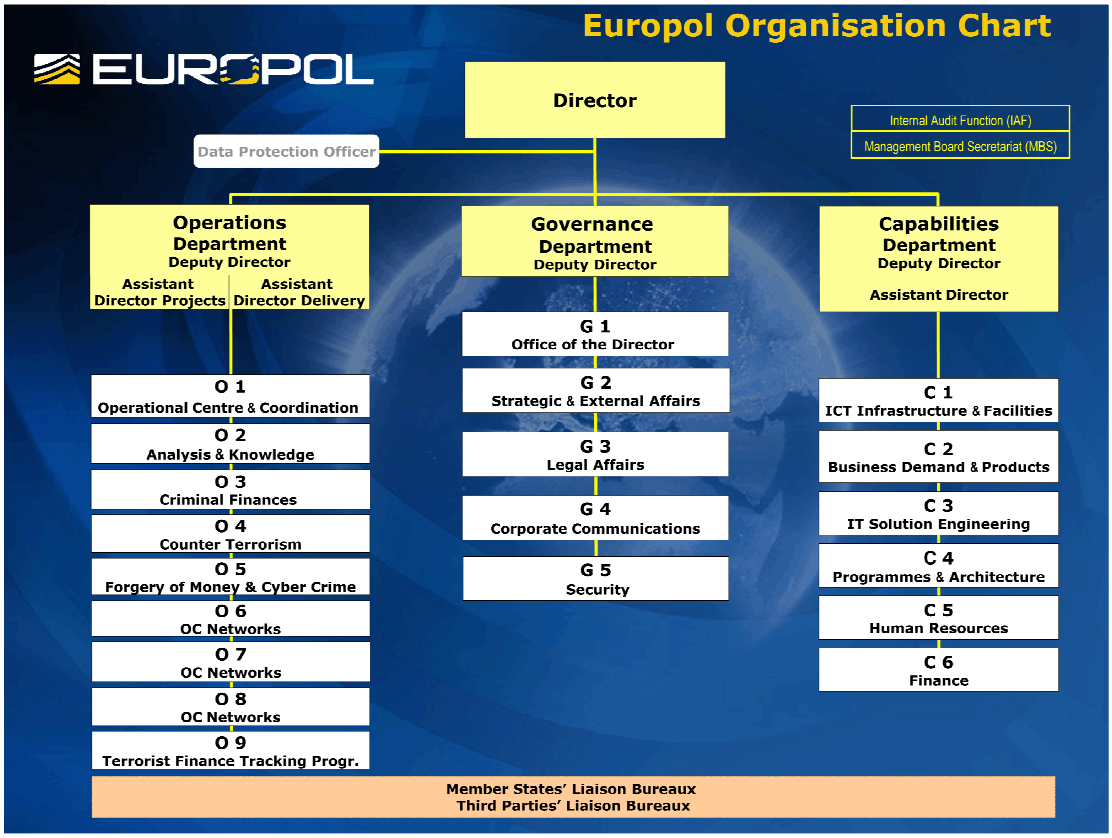
Europol utilizează propriile capacităţi de informare unice şi competenţele a 777 de angajaţi, inclusiv 92 de analişti, pentru a identifica şi supraveghea cele mai periculoase reţele infracţionale şi teroriste din Europa. Agenţiile de aplicare a legii, reprezentate la Europol de

[2] Comunicarea Comisiei către Parlamentul European □i Consiliu privind Strategia de securitate internă a UE în ac□iune: cinci pa□i către o Europă mai sigură", COM (2010) 673 final.

[3] Astfel cum se detaliază în anexa la Decizia Consiliului din 6 aprilie 2009 privind înfiin□area Oficiului European de Poli□ie (Europol) (2009/371/JHA).

145 de ofiţeri de legătură Europol care lucrează împreună cu centrul Europol de servicii operaţionale de permanenţă (24/7) de înaltă securitate, precum şi cu bazele de date securizate ale agenţiei, au reuşit să desfiinţeze numeroase reţele infracţionale şi teroriste, să aresteze mii de infractori periculoşi, să recupereze milioane de euro şi să salveze sute de victime ale criminalităţii, inclusiv copii victime ale traficului sau abuzului.

Europol este finanţat din bugetul comunităţii UE. Consiliul Uniunii Europene şi Parlamentul European iau decizii cu privire la bugetul Europol, pe baza propunerilor primite de la Comisia Europeană şi de la Consiliul de administraţie al Europol. În 2011, bugetul Europol a fost de 84,8 milioane EUR.

Organigrama Europol		
Responsabil cu protecţia datelor	Director	Funcţia de audit intern (IAF)
Departamentul Operaţiuni Director adjunct	Departamentul Guvernanţă Director adjunct	Secretariatul Consiliului de administraţie (SCA)
Asistent Director Proiecte	G 1 Biroul Directorului	C 1 Infrastructura şi facilităţi TIC
Asistent Director Livrări	G 2 Afaceri strategice şi afaceri externe	C 2 Nevoi operaţionale şi produse
O 1 Centrul operaţional şi de coordonare	G 3 Afaceri juridice	C 3 Inginerie soluţii IT
O 2 Analiză şi informare	G 4 Comunicaţii corporative	C 4 Programe şi arhitectură

O 3 Fonduri provenite din săvârşirea de infracţiuni	G 5 Securitate	C 5 Resurse umane
O 4 Contraterorism		C 6 Finanţe
O 5 Falsificare de bani şi criminalitate informatică		
O 6 Reţele de crimă organizată		
O 7 Reţele de crimă organizată		
O 8 Reţele de crimă organizată		
O 9 Programul de urmărire a finanţărilor în scopuri teroriste		
Birouri de legătură ale statelor membre		
Birouri de legătură ale părţilor terţe		

Date de bază despre Europol (2011)

Sediu: Haga, □ările de Jos

Personal: 777 de angajaţi la sediu,
inclusiv 145 de ofiţeri de legătură Europol

Buget: 84,8 milioane EUR

Deservire: 27 de state membre ale UE, 500 de milioane de cetăţeni europeni

Asistenţă: în 13 697 de cazuri transfrontaliere în domeniul aplicării legii.

1.3 Noul sediu al Europol

La 1 iulie 2011, Majestatea Sa Regina Beatrix a □ărilor de Jos a inaugurat oficial noul sediu al Europol de la Haga. Sute de lucrători cu funcţii de conducere din domeniul aplicării legii, personalităţi importante şi demnitari au asistat la ceremonia de deschidere, împreună cu membrii personalului Europol şi alţi invitaţi.

Regina Beatrix a dezvelit o placă pentru a sărbători deschiderea oficială şi a fost invitată să efectueze un tur al noului sediu, în compania directorului Europol, Rob Wainwright, vizitând laboratorul pentru droguri şi unitatea pentru criminalitate informatică.

Noul sediu este situat în zona internaţională a oraşului Haga, în apropiere aflându-se Tribunalul Penal Internaţional al Naţiunilor Unite pentru fosta Iugoslavie şi Organizaţia pentru Interzicerea Armelor Chimice. Clădirea, care are o suprafaţă de 32 000 m^2, a fost construită la comanda Agenţiei guvernamentale olandeze pentru construcţii şi proiectată de societatea Quist Wintermans Architects.

Facilităţile şi echipamentele moderne din sediul nostru sunt pe măsura ambiţiei Europol de a fi o organizaţie modernă şi dinamică, creată pentru a ajuta şi a servi cetăţenii Uniunii, prin sprijinul pe care noi îl oferim partenerilor noştri din domeniul aplicării legii.

Monumentul comemorativ al lucrătorilor din domeniul aplicării legii din Europa

Lucrătorii din domeniul aplicării legii din UE, morţi la datorie, au fost comemoraţi în 2011 printr-un nou monument care a fost ridicat în cinstea lor la Europol.

Sculptura, executată în oţel şi expusă în incinta noului sediu, este creaţia sculptorului maghiar Apolka Erős şi a fost donată agenţiei noastre de Poliţia naţională din Ungaria, în cursul preşedinţiei ungare a Consiliului UE.

Monumentul a fost dezvelit cu ocazia Convenţiei Europol a şefilor poliţiilor europene, fiind marcat printr-un minut de reculegere la care au participat 250 de şefi de poliţie şi lucrători cu funcţii de conducere în domeniul aplicării legii din toată Europa, alături de personalul Europol.

2. Cum funcţionează Europol

Grupurile infracţionale şi teroriste internaţionale acţionează în întreaga lume, apelând la cele mai noi tehnologii. Pentru a oferi un răspuns eficace şi coordonat, Europol trebuie să fie, în egală măsură, flexibil şi inovator, asigurându-se că metodele şi instrumentele sale sunt de ultimă oră. Europol menţine baze de date şi canale de comunicaţii de tehnologie avansată, oferind facilităţi rapide şi sigure de stocare, cercetare, vizualizare, analizare şi realizare a legăturii dintre informaţiile principale. Colectarea, analiza şi difuzarea acestor informaţii implică realizarea unor schimburi de mari cantităţi de date cu caracter personal. Pentru îndeplinirea acestor funcţii, Europol aplică cele mai înalte standarde în domeniul protecţiei şi securităţii datelor.

Toate bazele de date şi serviciile Europol sunt disponibile 24 de ore pe zi, şapte zile pe săptămână. De asemenea, sunt detaşaţi experţi şi se oferă servicii prin intermediul unui birou mobil care să fie amplasat la faţa locului, la solicitarea unui stat membru.

Centrul operaţional permanent (24/7) al Europol este punctul central de efectuare a schimburilor de date dintre Europol, statele membre şi părţile terţe. Centrul operaţional îndeplineşte cinci misiuni principale:

- Serviciu centralizat de comparare a datelor: datele introduse sunt comparate rapid cu toate datele existente. Informaţiile operaţionale sunt prelucrate în cadrul sistemului Europol, utilizând fişierele de lucru pentru analiză (AWF) care vizează un anumit domeniu de criminalitate. În cazul în care există indicii, aceste informaţii sunt consolidate într-un raport analitic, oferindu-se părţii care le-a furnizat un răspuns rapid, cu scoaterea în evidenţă a conexiunilor dintre date, astfel încât să poată fi identificate noi tendinţe şi evoluţii în peisajul infracţional din UE. Aproximativ un sfert din solicitările operaţionale transmise la Europol implică deja centrul operaţional.
- Centrul operaţional poate stoca anumite date o perioadă de timp limitată, în vederea stabilirii dacă aceste date sunt relevante pentru misiunile Europol şi pot fi incluse în sistemul informaţional al Europol sau în fişierele de lucru pentru analiză.
- Asistenţă analitică în dosare „tematice”: datele referitoare la anchete, care fac obiectul mai multor proiecte de analiză existente, pot fi acum analizate imediat de Europol.
- Comunicarea cu părţile terţe: centrul operaţional prelucrează toate informaţiile care fac obiectul schimburilor cu părţile terţe, asigurând comunicarea acestora spre proiectul corespunzător pentru prelucrare suplimentară şi primirea de către furnizorul iniţial a unui răspuns rapid şi exact.
- Asistenţă pentru activităţile poliţieneşti legate de evenimente importante: centrul operaţional coordonează asistenţa pe care Europol o poate oferi pentru activităţile poliţieneşti desfăşurate în cazul unor evenimente importante, de exemplu evenimente sportive, economice, politice sau culturale internaţionale de anvergură, care reprezintă o ţintă sau o ocazie pentru producerea unor infracţiuni sau acte de terorism. În 2011, această asistenţă a inclus sprijinul acordat la Campionatul Mondial de hochei pe gheaţă din Slovacia, la turneul Eurobasket din Lituania, în avanpremiera campionatului european de fotbal UEFA EURO 2012 din Polonia şi Ucraina şi a Jocurilor Olimpice de la Londra.

Noi centre operaţionale

La doar două săptămâni de la mutarea, la 1 iunie, a personalului în noul sediu al Europol, unul din noile centrele operaţionale a găzduit centrul de coordonare pentru operaţiunea Truck. Operaţiunea a vizat o reţea chineză implicată în forme organizate de imigraţie ilegală în Regatul Unit. Ofiţeri din Franţa, Portugalia şi de la Eurojust s-au alăturat lucrătorilor Europol într-un mediu de lucru complet nou, şi anume unul din cele trei centre operaţionale construite special, care înseamnă pentru Europol o capacitate mai mare de a găzdui operaţiuni şi de a asigura alte tipuri de asistenţă operaţională.

În cursul operaţiunii, au avut loc şase arestări în Franţa, iar în Portugalia au fost efectuate percheziţii domiciliare, au fost recuperate dovezi de valoare şi au avut loc alte şase arestări. Bunurile confiscate au cuprins documente, bani, extrase de cont, telefoane mobile şi alte dovezi justificative.

Numeroase alte operaţiuni au fost ulterior găzduite în centrele operaţionale ale Europol. Probabil cea mai ambiţioasă operaţiune de până acum a fost Operaţiunea „Night Clone", coordonată de Italia şi sprijinită de Bulgaria, Polonia, Spania şi Statele Unite ale Americii. Această operaţiune a vizat un grup de crimă organizată stabilit în Bulgaria, dar care acţiona la scară globală, fiind responsabil pentru fraude estimate la aproximativ 50 de milioane EUR.

La 6 iulie, Europol a găzduit echipa de comandă pentru ziua de acțiune care a reunit peste 200 de funcționari de poliție detașați în întreaga Europă. Angajații Europol, echipați cu un birou mobil Europol, au fost detașați în Bulgaria, pentru a facilita schimbul rapid şi securizat de date operative. În cursul acestei acțiuni, **autoritățile bulgare au procedat la arestarea infractorilor suspectați, au efectuat percheziții de vehicule şi locuințe şi au obținut probe.** Au fost arestate peste 60 de persoane şi a fost desființat un grup de crimă organizată care acționa în Europa, America şi Africa.

2.1 Unităţile naţionale Europol (UNE)

Fiecare stat membru al UE are o unitate naţională Europol (UNE), care reprezintă organul de legătură dintre Europol şi autorităţile competente din statele membre. □efii unităţilor naţionale Europol (SUNE) se reunesc periodic pentru a informa Europol şi Consiliul de administraţie al agenţiei cu privire la problemele operaţionale, precum şi la alte aspecte.

Fiecare UNE detaşează la Europol cel puţin un ofiţer de legătură, care este găzduit la sediul nostru, în propriul birou de legătură. Birourile de legătură fac parte din unităţile naţionale ale ţărilor respective şi reprezintă interesele acestora la Europol, în conformitate cu legislaţia naţională a fiecărui stat membru care efectuează detaşarea.

Ofiţerii de legătură ai statelor membre asigură legătura permanentă dintre sediul Europol de la Haga şi cele 27 de unităţi naţionale Europol din capitalele statelor membre UE. Această reţea unică de 145 de ofiţeri de legătură joacă un rol important în activităţile curente de aplicare a legii, prin facilitarea schimburilor de informaţii, precum şi prin asigurarea asistenţei şi coordonării în cadrul anchetelor în curs.

De asemenea, Europol găzduieşte ofiţeri de legătură din 10 ţări terţe şi de la organizaţii care colaborează cu Europol în temeiul acordurilor de cooperare[4].

Această reţea este sprijinită de canale de comunicare securizate, asigurate de Europol. În plus, Europol are doi ofiţeri de legătură detaşaţi la Washington DC şi unul la sediul Interpol din Lyon, Franţa.

2.2 Consiliul de administraţie al Europol

Consiliul de administraţie al Europol asigură orientarea strategică şi supraveghează activitatea Directorului şi implementarea mandatului Europol. Din Consiliu fac parte câte un reprezentant de rang înalt al fiecărui stat membru şi un reprezentant al Comisiei Europene. Consiliul de administraţie ia decizii cu o majoritate de două treimi, fiecare membru având dreptul la un vot.

[4] Albania, Australia, Canada, Columbia, Croa□ia, Islanda, Norvegia, Elve□ia, Interpol □i următoarele agen□ii de aplicare a legii din Statele Unite ale Americii: Biroul pentru Alcool, Tutun, Arme de foc □i Explozibili (*Bureau of Alcohol, Tobacco, Firearms And Explosives*, ATF); Agenţia federală americană pentru combaterea drogurilor (*Drug Enforcement Administration*, DEA); Serviciile Secrete (*Secret Service*, USSS); Biroul Federal de Investiga□ii (*Federal Bureau of Investigations*, FBI); Agen□ia americană pentru Imigra□ie □i Vămi (*Immigration and Customs Enforcement*, ICE) □i Serviciul pentru Venituri Interne (*Internal Revenue Service*, IRS).

Consiliul de administraţie se reuneşte de mai multe ori pe an pentru a discuta diverse aspecte legate de Europol, de activităţile curente şi de evoluţiile viitoare ale agenţiei. În fiecare an, Consiliul de administraţie adoptă bugetul definitiv al Europol, programul de lucru pentru activităţile viitoare şi acest raport general privind activităţile desfăşurate în cursul anului precedent, toate acestea fiind transmise Consiliului Uniunii Europene spre aprobare şi ulterior Parlamentului European spre informare.

2.3 Infrastructura de comunicare securizată

Pentru a-şi susţine propriile operaţiuni şi a oferi o gamă tot mai largă de servicii operaţionale şi strategice statelor membre, ţărilor din afara UE şi părţilor terţe, Europol menţine şi dezvoltă în permanenţă o infrastructură de telecomunicaţii avansată din punct de vedere tehnologic, fiabilă, eficace şi securizată.

Pilonul principal al acestei infrastructuri îl constituie reţeaua securizată a Europol. Aceasta asigură legătura între agenţiile de aplicare a legii din toate statele membre şi un număr tot mai mare de ţări din afara UE şi părţi terţe cu care Europol a încheiat acorduri de cooperare. În anul 2011 au fost realizate noi conexiuni securizate în reţea, stabilite cu Interpol, Columbia şi Elveţia.

Securitatea infrastructurii reţelei reprezintă o preocupare prioritară pentru Europol, având în vedere că securitatea avansată constituie baza necesară menţinerii încrederii tuturor părţilor care realizează schimburi de informaţii şi date operative cu şi prin intermediul Europol.

2.4 Sistemul informaţional Europol (EIS)

Obiectivul principal al sistemului informaţional Europol (EIS) este de a constitui un sistem de referinţă pentru infracţiuni, persoanele implicate şi alte date asociate, pentru a sprijini statele membre, Europol şi partenerii săi de cooperare în lupta împotriva crimei organizate, a terorismului şi a altor forme grave de infracţionalitate.

SISTEMUL INFORMA□IONAL EUROPOL
decembrie 2011

Conţinut:

183 240 subiecte

41 193 entităţi „persoane”

creştere de **5 %** faţă de 2010

Domenii principale de infracţionalitate:

trafic de droguri, 25 % din numărul total al subiectelor

trafic de fiinţe umane, 23 %

falsificare de bani, 18 %

jafuri, 10 %

fraudă şi înşelăciune, 5 %.

Utilizare:

111 110 căutări
au fost efectuate în sistem în 2011.

Germania a furnizat cele mai multe date în EIS, urmată de Belgia, Franţa, Spania şi Europol (în numele părţilor terţe). Trebuie menţionat că marea majoritate a datelor din EIS sunt introduse cu ajutorul sistemelor automate de încărcare a datelor. În 2011, abordarea

colectării datelor de către statele membre s-a modificat, atenţia fiind mai mult concentrată pe subiectele care pot fi supuse unei verificări comparative (de exemplu, persoane, mijloace de comunicare, mijloace de transport). Această modificare, reflectată şi în rapoartele actualizate privind calitatea datelor, a dus la îmbunătăţirea calităţii generale a conţinutului EIS. Un exemplu ar putea fi cantitatea considerabilă de date încărcate de Regatul Unit în luna august 2011, care a avut ca rezultat obţinerea unui număr relativ mare de indicii (1 indiciu la 200 de obiecte).

În 2011, a fost dezvoltată o nouă versiune a EIS. Cea mai importantă funcţie a acestei versiuni este posibilitatea de căutare de tip „hit/no-hit" oferită autorităţilor competente desemnate de. Este prima dată când accesul la EIS poate fi acordat nu numai unităţilor naţionale Europol ale statelor membre, ci şi responsabililor cu aplicarea legii din linia întâi.

În plus, s-au înregistrat progrese în sprijinirea implementării, de către statele membre, a sistemelor automate de încărcare a datelor. În anul 2011, Lituania a pus în aplicare propriul sistem automat de încărcare a datelor, ridicând astfel la 13 numărul total al statelor membre care deţin în prezent capacitatea de a încărca automat date în sistemele Europol. Alte câteva ţări se pregătesc să implementeze acest instrument.

De asemenea, s-a realizat o îmbunătăţire semnificativă în ceea ce priveşte interoperabilitatea sistemelor centrale de gestionare a informaţiilor. În octombrie 2011, a fost creată o nouă funcţie, cea de director de legături Europol (*Europol Links Manager*, ELM). În cadrul juridic al Europol, această funcţie facilitează verificarea comparativă automată a fişierelor de lucru pentru analiză, a depozitului de date 10.4, a EIS şi a Soluţiei pentru entităţile cu risc sporit (*Enhanced Risk Entities Solution*, ERES). Depozitul de date conţine date din surse deschise, achiziţionate de Europol de la un furnizor de date operative comerciale. Comparativ cu sistemul precedent de verificare comparativă, ELM lărgeşte gama surselor de date, sporeşte gradul de utilizare şi flexibilitate, şi rezolvă mai multe aspecte importante privind protecţia datelor.

CODURI DE MANIPULARE

Codurile de manipulare reprezintă un mijloc de protejare a unei surse de informaţii. Codurile asigură securitatea informaţiilor şi prelucrarea în siguranţă şi adecvată a acestora, conform dorinţei proprietarului informaţiilor şi cu respectarea deplină a normelor juridice naţionale ale statelor membre. Codurile de manipulare indică în ce scopuri pot fi utilizate informaţiile furnizate şi cine va avea acces la ele în viitor.

Poliţia municipală din Londra, operaţiunea „Theo"

Operaţiunea „Theo" a fost lansată în luna martie 2011 pentru combaterea infracţiunilor din ce în ce mai numeroase asupra bancomatelor (ATM) din Londra. Operaţiunea a cunoscut un succes rapid, cu efectuarea, în scurt timp, de arestări şi confiscări de echipamente utilizate la modificarea bancomatelor.

Cu toate acestea, deşi operaţiunea „Theo" a continuat, în mod oarecum contradictoriu, au continuat şi atacurile, noapte de noapte, în diferite locuri, în următoarele trei săptămâni, ducând la arestarea şi punerea sub acuzare a 29 de cetăţeni români. În cadrul procesului de tratare a fiecărui suspect, era necesară cercetarea detaliilor referitoare la aceştia într-o serie de baze de date operative, inclusiv EIS, pentru utilizarea căruia poliţiştii londonezi au fost recent instruiţi.

Această instruire şi-a dovedit în scurt timp utilitatea, când s-a constatat că trei dintre persoanele reţinute în cursul operaţiunii „Theo" figurau „nominalizate" în EIS. Acestea se aflau în atenţie pentru infracţiuni similare comise în alte ţări din Europa, una fiind suspectată de a fi implicată şi în traficul de fiinţe umane în scopuri de prostituţie, iar alta pentru

infracţiuni de jaf săvârşite în mai multe ţări. Toate aceste persoane erau membre ale unor grupuri internaţionale de crimă organizată.

Datele operative furnizate de EIS au fost extrem de utile echipelor operaţionale şi au permis serviciului procuraturii întocmirea de cereri bine întemeiate de trimitere în închisoare a subiecţilor. Capacitatea EIS de a furniza date operative utile şi, în acelaşi timp, de a le prezenta atât într-un raport scris, cât şi într-o diagramă ilustrată, a facilitat ofiţerilor înţelegerea şi stabilirea legăturilor cu asociaţii infractorilor şi cu alte infracţiuni.

Poliţia londoneză verifică în prezent toţi cetăţenii europeni reţinuţi de poliţie în baza datelor furnizate de EIS şi, după operaţiunea Theo, a cunoscut o serie de alte succese care nu ar fi fost posibile dacă poliţiştii nu ar fi fost instruiţi şi nu ar fi avut acces la sistem.

Informaţii furnizate de Poliţia din Londra

2.5 Aplicaţia de reţea pentru schimbul securizat de informaţii (SIENA)

Aplicaţia de reţea pentru schimbul securizat de informaţii (SIENA) este un instrument de ultimă generaţie care permite comunicarea şi schimburile rapide, sigure şi simplificate de informaţii operaţionale şi strategice privind criminalitatea între Europol, statele membre şi părţile terţe care au încheiate acorduri de cooperare cu Europol.

La proiectarea şi punerea în funcţiune a SIENA s-a pus un accent deosebit pe protecţia datelor şi pe confidenţialitate, pentru a asigura respectarea tuturor cerinţelor legii. De asemenea, securitatea este considerată esenţială şi au fost luate toate măsurile necesare pentru a permite schimburile securizate de informaţii restricţionate. În plus, s-au luat în considerare cele mai bune practici utilizate în schimbul de informaţii în domeniul aplicării legii, precum fiabilitatea şi utilizarea codurilor de manipulare şi de evaluare, cu specificarea condiţiilor de utilizare. În 2011:

- SIENA a fost introdusă la următorii parteneri de cooperare cu care s-a încheiat un acord operaţional: Australia, Croaţia, Islanda şi Norvegia;
- în contextul Pactului european de combatere a traficului internaţional de droguri, Europol a primit sarcina de a pune aplicaţia SIENA la dispoziţia platformelor regionale din Africa de Vest. În acest scop, au fost dezvoltate soluţii, iar platformele regionale din Accra (Ghana) şi Dakar (Senegal) dispun acum de facilităţi de accesare de la distanţă a SIENA. De asemenea, SIENA a fost pusă la dispoziţie pentru schimbul de informaţii cu misiunea Uniunii Europene de sprijinire a statului de drept în Kosovo (EULEX);
- SIENA a fost adaptată pentru a sprijini monitorizarea căutărilor în Sistemul informaţional Europol (EIS) de către autorităţile competente desemnate. De asemenea, în prezent este instituită facilitatea introducerii automate a datelor în Sistemul de analiză Europol (EAS), un instrument care asigură importante economii de timp pentru analiştii Europol, precum şi o îmbunătăţire semnificativă a securităţii;
- de asemenea, SIENA a fost adaptată pentru a putea fi extinsă la partenerii de cooperare cu care s-au încheiat acorduri strategice, cum ar fi Albania, Bosnia şi Herţegovina, Muntenegru, Serbia şi Turcia;
- au fost efectuate pregătirile necesare pentru extinderea, în 2012, a accesului la SIENA al acestor ţări, inclusiv sesiuni de instruire şi extinderi ale reţelei securizate. De asemenea, sunt în curs pregătirile pentru conectarea Elveţiei în 2012.

De asemenea, continuă lucrările în vederea conectării directe a SIENA la sistemele naţionale de gestionare a dosarelor, oferind agenţilor de poliţie posibilitatea de a utiliza un singur

sistem atât pentru dosarele naţionale, cât şi pentru cele care necesită comunicări la nivel internaţional.

Schimburi de informaţii prin intermediul SIENA în 2011

13 697 de dosare noi au fost iniţiate
media lunară: 1141
(**creştere de 17 %** faţă de 2010)

30 % din dosarele noi au vizat drogurile,
urmate de fraudă şi înşelăciune (14 %),
terorism (10 %), falsificare de bani (9 %) şi jafuri (9 %)

330 633 de mesaje operaţionale au fost prelucrate
între statele membre, Europol şi părţile terţe
media lunară: 27 553

103 autorităţi competente au fost configurate în SIENA
la solicitarea statelor membre,
ridicând la 287 numărul total al autorităţilor competente

2.6 Analiza infracţională

2.6.1 Analiza operaţională

Analiza reprezintă piatra de temelie în activităţile moderne de aplicare a legii bazate pe informaţii operative şi este esenţială pentru toate activităţile Europol. Capacităţile noastre de analiză se bazează pe tehnologii avansate adaptate nevoilor autorităţilor din domeniul aplicării legii. Analiştii care lucrează în cadrul Europol utilizează cele mai noi metode şi tehnici pentru a identifica verigile lipsă în cadrul anchetelor transfrontaliere din UE. Analiştii utilizează fişiere de lucru pentru analiză axate pe subiecte pentru a furniza informaţii în cadrul operaţiunilor în curs în statele membre şi aceste informaţii constituie adesea elemente de progres în numeroase anchete internaţionale.

Sistemul de analiză al Europol (EAS) este sistemul informaţional operaţional care găzduieşte datele furnizate de părţile interesate care cooperează cu Europol.

Diferitele componente ale sistemului de analiză oferă următoarele avantaje:

- centralizarea şi gestionarea informaţiilor,
- capacităţi analitice prin intermediul unei game largi de instrumente de analiză.

Europol îşi evaluează permanent capacităţile analitice şi tehnologiile, pentru a se asigura că analiştii săi beneficiază de cel mai bun suport tehnic posibil în activitatea lor.

Reţeaua informatizată de criminalistică (CFN)

Europol se află în stadiul final de punere în aplicare a unui centru de ultimă generaţie pentru extragerea şi analiza informaţiilor privind criminalitatea din date digitalizate – CFN.

Capacitatea de a identifica în mod eficient informaţiile relevante din cantităţi enorme de date informatice, menţinându-le în acelaşi timp valabilitatea judiciară, devine o armă esenţială în lupta împotriva criminalităţii.

Prin intermediul acestei noi soluţii tehnice, Europol poate oferi în prezent un serviciu de înaltă calitate autorităţilor europene de aplicare a legii, serviciu care identifică şi prelucrează aceste informaţii, cu îmbunătăţiri substanţiale în ceea ce priveşte cantitatea de date care se poate obţine.

Acest serviciu furnizat la nivel central este completat de posibilitatea de a sprijini autorităţile competente în teren, prin amplasarea la faţa locului a unui instrumentar mobil operat de un expert, pentru analiza criminalistică a datelor informatice. CFN constituie o platformă tehnică robustă pentru activităţile desfăşurate de Centrul Europol de combatere a criminalităţii informatice.

2.6.2 Analiza strategică

Analiza strategică reprezintă un alt aspect important al activităţilor analitice ale Europol. Datorită produselor Europol de analiză strategice, cum ar fi OCTA, ROCTA, OCTA-WA şi TE-SAT[5], se asigură un sprijin mai substanţial factorilor de decizie în identificarea priorităţilor specifice în domeniul complex al criminalităţii organizate şi terorismului. Pe baza orientărilor

[5] Evaluarea amenin□ării pe care o reprezintă crima organizată în UE (OCTA); Evaluarea amenin□ării pe care o reprezintă crima organizată din Rusia (ROCTA); Evaluarea amenin□ării pe care o reprezintă crima organizată din Africa de Vest (OCTA-WA); Raportul privind situa□ia □i evolu□ia terorismului în UE (TE-SAT).

politice, ofiţerii de aplicare a legii îşi pot adapta ulterior activitatea operaţională desfăşurată la nivel naţional, regional şi local. De asemenea, aceştia pot utiliza mecanismele de cooperare regională existente sprijinite de Europol, cum ar fi Grupul operativ al Mării Baltice[6].

În temeiul Tratatului de la Lisabona, importanţa evaluării cuprinzătoare a ameninţărilor sporeşte în mod constant, Europol devenind astfel un factor important de contribuţie la procesul de elaborare a politicilor.

Raportul privind situaţia şi tendinţele terorismului în UE (TE-SAT)

În 2011, Europol a elaborat al cincilea raport privind situaţia şi evoluţia terorismului în UE (TE-SAT). Începând din 2007, TE-SAT informează Parlamentul European şi Consiliul cu privire la fenomenul terorismului în UE, din perspectiva aplicării legii.

TE-SAT este un document public bazat pe informaţii furnizate de statele membre ale UE, de ţări nemembre ale UE şi de organizaţii partenere precum Eurojust, SitCen şi Interpol.

Raportul din 2011 a indicat reducerea continuă a numărului de atacuri teroriste în UE, avertizând însă că ameninţarea pe care o reprezintă terorismul rămâne la un nivel ridicat în UE şi se diversifică în ceea ce priveşte domeniul de aplicare şi impactul. De asemenea, raportul a detaliat modul în care creşte nivelul cooperării internaţionale dintre grupurile teroriste şi cele extremiste din interiorul şi din afara UE. Mai mult, TE-SAT a raportat că spectrul diversificat de „actori" reprezintă un risc, de la grupurile teroriste organizate până la persoanele radicalizate, astfel cum s-a demonstrat prin atacul din Norvegia din 2011.

O altă tendinţă relevată în TE-SAT 2011 este aceea că profesionalismul propagandei utilizate arată că grupările de extremă dreaptă doresc să îşi extindă şi să îşi răspândească ideologia şi continuă să reprezinte o ameninţare în statele membre ale UE.

Evaluarea ameninţării pe care o reprezintă crima organizată în UE (OCTA)

OCTA este cel mai important document de analiză strategic elaborat de Europol, fiind documentul care stă la baza priorităţilor şi recomandărilor Consiliul de Miniştri al Uniunii Europene (Consiliul) privind combaterea crimei organizate în Europa. Elaborat în conformitate cu principiile intervenţiilor poliţieneşti bazate pe informaţii operative, OCTA este recunoscut drept un proiect de pionierat care, în scurta sa existenţă, din 2006 până în prezent, a introdus concepte inovatoare, precum punctele nodale de criminalitate şi tipologia grupurilor de crimă organizată. Raportul din 2011 a prezentat următoarele concluzii esenţiale:

- crima organizată suferă schimbări şi îşi diversifică din ce în ce mai mult metodele, structurile grupurilor şi impactul asupra societăţii;
- grupurile infracţionale vizează din ce în ce mai multe bunuri, iar activităţile lor cuprind infracţiuni tot mai diverse;
- există o atmosferă de colaborare tot mai strânsă între diferitele grupuri de crimă organizată, depăşind diferenţele naţionale, etnice şi economice, practica trocului fiind din ce în ce mai frecventă;
- grupurile infracţionale exploatează la scară largă infrastructura comercială şi de transport de călători, în special transporturile în containere;

[6] Grupul operativ al Mării Baltice este o re□ea de □ări □i organiza□ii care participă la ini□iative de cooperare în domeniul aplicării legii în scopul combaterii crimei organizate în regiunea Mării Baltice. □ările participante sunt: Danemarca, Estonia, Finlanda, Germania, Islanda, Letonia, Lituania, Norvegia, Polonia, Rusia □i Suedia. În plus, există reprezentan□i permanen□i ai Europol, Eurojust, Frontex, Interpol □i ai Comisiei Europene.

- cooperarea, cu bună ştiinţă, a specialiştilor, constituie un factor important de facilitare a crimei organizate;
- efectele crizei economice globale, care continuă să se facă simţite, au adus cetăţenii UE mai aproape de crima organizată;
- pe piaţa drogurilor ilicite, fluctuaţia preţurilor şi a gradului de puritate a cocainei şi heroinei, asociată cu deficitul de precursori de sinteză, au grăbit apariţia drogurilor legale (*legal highs*) şi a altor înlocuitori;
- tehnologia internetului a devenit acum un intermediar esenţial pentru marea majoritate a activităţilor de crimă organizată offline;
- grupurile infracţionale din Nigeria, din ţările vorbitoare de limbă albaneză, din Turcia şi fosta Uniune Sovietică urmăresc să îşi extindă interesele în UE, exploatând eventualele oportunităţi;
- punctul nodal infracţional de nord-vest[7] îşi menţine rolul de centru principal de coordonare a distribuţiei drogurilor. Punctul nodal de nord-est rămâne ţinta principală pentru tranzitul de bunuri ilicite înspre şi dinspre fosta Uniune Sovietică şi o bază pentru grupurile infracţionale violente cu spectru larg de infracţionalitate la nivel internaţional. Rolul principal al punctului nodal de sud-vest în tranzitul şi distribuţia de cocaină şi răşină de canabis persistă, servind acum, de asemenea, drept zonă de tranzit pentru victimele traficului de fiinţe umane în scopul exploatării sexuale. Punctul nodal de sud continuă să fie proeminent în antreprenoriatul infracţional, ca centru pentru falsificarea de bani şi bunuri, zonă de tranzit pentru victimele traficului de fiinţe umane şi imigranţii ilegali, precum şi ca bază pentru unele dintre grupurile criminale cu cele mai bune resurse din Europa. Punctul nodal infracţional de sud-est a cunoscut cea mai mare expansiune în ultimii ani, ca urmare a intensificării traficului pe Marea Neagră, a proliferării multor rute prin Balcani pentru bunurile ilicite, către şi dinspre UE, a creşterii semnificative a imigraţiei ilegale prin Grecia şi a formării unei axe balcanice pentru traficul către UE, şi anume Balcanii de Vest şi Europa de Sud-Est.

Fiind deja o componentă esenţială a Modelului european de informaţii operative (MEIO), OCTA capătă o nouă semnificaţie după adoptarea concluziilor Consiliului privind crearea şi punerea în aplicare a unui ciclu politic al UE privind formele grave de criminalitate internaţională şi crimă organizată. Acest ciclu politic consideră OCTA drept bază pentru identificarea priorităţilor UE în domeniul combaterii criminalităţii şi, ulterior, a unui răspuns coerent al UE pentru rezolvarea acestor priorităţi. Priorităţile politice care au fost identificate pentru perioada 2011-2013 sunt următoarele:

- Crima organizată din Africa de Vest
- Imigraţia ilegală
- Contrabanda cu containere de transport
- Grupurile de crimă organizată mobile
- Crima organizată din Balcanii de Vest
- Drogurile de sinteză
- Traficul de fiinţe umane
- Criminalitatea informatică.

În anul 2011, Europol a organizat un atelier, pe parcursul a trei zile, care a reunit în total 164 de delegaţi reprezentând toate cele 27 de state membre ale UE, Secretariatul Consiliului, CEPOL, Comisia Europeană, OEDT, Eurojust, Frontex şi Interpol. Opt grupuri au discutat domeniile prioritare de criminalitate menţionate mai sus, culegând idei şi sugestii pentru a contura un plan coerent pentru activitatea viitoare. Lucrătorii din cadrul Europol au asigurat bunul mers al atelierelor şi datele operaţionale despre domeniul de aplicare al diferitelor domenii de criminalitate şi despre gama de produse şi servicii Europol disponibile pentru a sprijini eforturile statelor membre de combatere a criminalităţii.

[7] A se vedea anexa 1 pentru defini□iile punctelor nodale infracţionale.

Scanarea, analiza şi notificarea

Echipa Europol de scanare, analiză şi notificare (*Scanning, Analysis and Notification*, SCAN) va furniza autorităţilor naţionale competente din UE un produs strategic suplimentar privitor la crima organizată (CO): notificările de alertă rapidă privind noi ameninţări legate de crima organizată. În 2011, echipa a transmis patru notificări de alertă OC-SCAN[8] cu privire la următoarele subiecte:

- **Traficul ilegal de deşeuri şi eliminarea ilegală a acestora**[9]**,** Impulsionate de perceperea unui risc extrem de redus şi de un profit mare şi încurajate de creşterea economică şi de globalizare, traficul transfrontalier cu deşeuri ilegale şi eliminarea ilegală a acestora au devenit unul dintre domeniile crimei organizate cu cea mai rapidă dezvoltare din UE. Infractori şi grupuri de crimă organizată exploatează costurile ridicate asociate gestionării legale a deşeurilor şi obţin profituri substanţiale din activităţile de trafic ilegal şi eliminare a deşeurilor, sustrăgându-se de la aplicarea legislaţiei de mediu.
- **Comerţul ilegal cu coarne de rinocer furate**[10]**,** Serviciul de informaţii operative al Europol a identificat infractori care făceau parte din grupuri organizate şi care comercializau ilegal coarne de rinocer, un bun rar şi de valoare mare. Furat de la anticari, case de licitaţii, galerii de artă, muzee, colecţii private şi grădini zoologice, un corn de rinocer poate valora între 25 000 şi 200 000 EUR, în funcţie de dimensiune şi de calitatea specimenului. Coarnele de rinocer se folosesc la decoraţiuni, la fabricarea de produse de lux, precum şi în medicina tradiţională, cu toate că s-au dovedit a fi ineficiente.
- **Traficul cu specii pe cale de dispariţie**[11]**,** Grupurile de crimă organizată din UE comercializează, în mod ilegal, specii de faună şi floră sălbatice pe cale de dispariţie în schimbul unor venituri globale extrem de ridicate. Cu ajutorul unor documente false, animale şi păsări exotice rare, corali, plante scumpe, piei de tigru şi multe altele sunt introduse ilegal în Europa, adesea pe rute folosite şi pentru imigraţia ilegală şi traficul de droguri.
- **Intensificarea comerţului cu pesticide contrafăcute**[12]**,** S-a constatat că în Europa există un comerţ tot mai intens cu pesticide ilegale şi contrafăcute, organizat de reţele infracţionale extrem de sofisticate, care au creat lanţuri globale de aprovizionare complexe şi exploatează societăţi juridice pentru a-şi camufla activităţile. Se estimează că peste 25 % din pesticidele aflate în circulaţie în unele state membre ale UE provin de pe această piaţa ilicită. Aceste produse chimice reprezintă o ameninţare pentru sănătatea fermierilor şi a consumatorilor şi un risc pentru mediul înconjurător. De asemenea, ca urmare a lipsei trasabilităţii, există pericolul ca aceste pesticide ilegale să poată fi utilizate ca precursori pentru confecţionarea de explozibili artizanali.

În afara notificărilor de alertă de mai sus, echipa SCAN a lansat în 2011 sistemul de colaborare online E-SCAN[13], care serveşte ca punct de referinţă pentru domenii precum infracţiunile împotriva mediului şi criminalitatea informatică.

În colaborare cu experţii Europol, echipa SCAN a realizat, de asemenea, trei profiluri de risc pentru preşedinţia poloneză a Consiliului UE, sprijinind o operaţiune comună a poliţiei la nivel european, care a vizat criminalitatea legată de autovehicule. La Operaţiunea EuroCar au participat, alături de Europol, Frontex, Interpol şi autorităţi de aplicare a legii din 14 state membre.

[8] Disponibil pentru descărcare pe site-ul Europol.
[9] Notificare de alertă emisă la solicitarea pre□edin□iei maghiare a Consiliului UE, pe baza datelor culese în cursul proiectului Augias, derulat sub conducerea pre□edin□iei belgiene.
[10] Notificare de alertă emisă de exper□ii Europol care colaborează cu autorită□ile irlandeze de aplicare a legii.
[11] Notificare de alertă ca urmare a colaborării dintre exper□ii Europol □i exper□ii Interpol.
[12] Notificare de alertă emisă în urma evaluări comune efectuate de exper□ii Europol □i Comisia Europeană.
[13] E-SCAN: pentru scanare, analiză, notificare □i alertă rapidă privind mediul înconjurător.

2.6.3 Formarea profesională în domeniul analizei

Europol oferă un curs de formare profesională, cu durata de două săptămâni, intitulat „Formare profesională privind analiza operaţională integrată”. Pentru a da curs solicitărilor tot mai numeroase ale statelor membre, echipa de formatori în domeniul analizei a elaborat două versiuni de curs separate, una pentru analiştii şi specialiştii care lucrează în cadrul Europol şi una care are la bază conceptul de „formare a formatorilor”. Această din urmă versiune a fost dedicată în mod special potenţialilor formatori din statele membre, pentru a viza elementele esenţiale ale ciclului de informaţii şi a pune accentul, în principal, pe analiză.

Europol a organizat deja şase cursuri pentru un număr total de 68 de cursanţi din 28 de ţări din Europa, precum şi din Australia şi Statele Unite. Numeroase state membre au utilizat materialele, metodele şi exerciţiile conţinute în cursul Europol pentru a elabora propriile cursuri de analiză operaţională. În 2011, personalul operaţional al Europol şi analişti din statele membre ale UE au beneficiat de cursuri restructurate de analiză financiară şi de analiză strategică. În plus, a fost elaborat un nou curs în domeniul analizei reţelelor sociale (*social network analysis*, SNA), cu durata de cinci zile, şi au fost deja organizate cinci astfel de cursuri, la care au participat 50 de analişti operaţionali, pentru 2012 fiind planificat un număr mai mare de cursuri.

În 2011, peste 50 de ofiţeri de legătură Europol şi peste 120 de colegi din domeniul aplicării legii din statele membre ale UE şi din ţări din afara UE au participat, de asemenea, la noul curs Europol, cu durata de trei zile, intitulat „Formare profesională privind analiza strategică pentru capacităţile de alertă rapidă (*Strategic Analysis Training for Early Warning Capabilities*, SAT-EWC).

2.7 Centrul UE de expertiză în domeniul aplicării legii

Pentru a-şi consolida poziţia de platformă pentru domenii de specialitate şi pentru a facilita schimbul de cunoştinţe şi comunicarea cu diferite comunităţi de experţi, Europol a creat **Platforma Europol pentru experţi** (EPE). Viziunea acestei platforme este de a reprezenta un mediu sigur pentru specialiştii din diferite domenii ale aplicării legii, oferindu-le posibilitatea de a face schimb, în cadrul comunităţilor respective, de cunoştinţe, bune practici şi date fără caracter personal privind criminalitatea. Această platformă a fost creată nu numai pentru publicarea de documente, ci şi pentru a încuraja utilizatorii autorizaţi să coopereze online, prin intermediul unei serii de instrumente de colaborare.

În 2011, Europol a lansat următoarele platforme online pentru experţi:

- Tactici speciale:
    - Protecţia martorilor;
    - EuNAT (răpiri, luare de ostatici şi şantaj);
    - Grupul de lucru al Europol privind infracţiunea de omucidere.
- E-SCAN
- Formare profesională în domeniul combaterii corupţiei în Europa
- EnviCrimeNet.
- Platforma europeană de experţi în domeniul bandelor criminale
- Revoltele din Africa de Nord şi Orientul Mijlociu
- Platforma de comunicare în domeniul aplicării legii
- UMF2 (format universal de mesaje).

O serie de alte platforme sunt în pregătire:

- Criminalitatea informatică (I-FOREX)
- Exploatarea sexuală a minorilor
- Tactici speciale privind supravegherea transfrontalieră şi livrările controlate, precum şi ISLE[14]
- Falsificare de bani şi frauda legată de cardurile de plată (PaySafe)
- Punerea în aplicare a Deciziei Prüm.

De asemenea, se află în pregătire transferarea în EPE a trei site-uri internet ad-hoc existente:

- Centrul de informare privind criminalitatea financiară
- Platforma de comunicare Atlas va fi transferată în EPE, pentru operaţiunile speciale şi unităţile de combatere a terorismului;
- Site-ul pe probleme criminalistice al ENFSI (Reţeaua Europeană a Institutelor de □tiinţe Criminalistice).

2.7.1 Reţeaua europeană de echipe consultative

Reţeaua europeană de echipe consultative (EuNAT) cuprinde echipe consultative şi unităţi de gestionare a crizelor din cadrul agenţiilor de aplicare a legii, care oferă consiliere strategică şi/sau tactică, asistenţă şi coordonare în investigarea cazurilor de răpire, luare de ostatici şi şantaj.

[14] Aplicarea legisla□iei speciale interna□ionale (*International Special Law Enforcement*)– grupul de exper□i europeni la nivel înalt privind „transporturile clandestine".

EuNAT asigură legătura permanentă dintre echipele consultative şi Europol, pentru a facilita cooperarea internaţională promptă, ca răspuns la riscurile care pun viaţa în pericol. Reţeaua asigură schimbul de bune practici şi elaborează standarde în acest domeniu specific, pe întreg teritoriul UE. În acest context, Europol pregăteşte traducerea şi distribuţia unei broşuri privind strategiile de prevenire şi combatere a actelor de răpire, luare de ostatici, şantaj şi a actelor de violenţă, scopul acesteia fiind de a informa organizaţiile şi întreprinderile care detaşează lucrători în zone de risc mare.

2.7.2 Bune practici de tratare a informatorilor

Informatorul reprezintă un element de importanţă crucială în cadrul activităţilor poliţieneşti. Implicarea unui informator încă de la începutul procesului de colectare a informaţiilor privind criminalitatea poate duce la reuşita anchetei. Calitatea informaţiilor colectate este direct proporţională cu cea a informatorului.

Formele grave de criminalitate organizată nu sunt restricţionate de frontierele naţionale, astfel încât informatorii pot furniza informaţii în sprijinul aplicării legii în mai multe ţări. Situaţia juridică actuală în ceea ce priveşte utilizarea informatorilor nu este uniformă la nivelul UE, deşi colaborarea cu informatorii constituie o practică obişnuită şi larg răspândită.

- Europol coordonează o reţea de experţi în tratamentul informatorilor sau Informaţiile secrete din sursă umană (*Covert Human Intelligence Source*, CHIS), pentru a facilita bunele practici şi experienţa în acest domeniu sensibil.
- De asemenea, oferim un manual (restricţionat) privind utilizarea şi tratamentul informatorilor, un document elaborat în mod obişnuit şi utilizat de unităţile CHIS din Europa, pentru a introduce şi armoniza aspectele legate de acest subiect în ţările lor.
- În cooperare cu CEPOL[15], Europol oferă anual un curs de formare profesională în domeniul tratamentului informatorilor, pe baza experienţelor şi nevoilor statelor membre.
- Se află în curs de dezvoltare o platformă specială pentru EPE, care va servi unităţilor specializate în domeniul tratării informatorilor, oferindu-le posibilitatea de a partaja cunoştinţele şi a comunica direct cu omologii lor europeni din domeniul aplicării legii.

2.7.3 Bune practici în materie de supraveghere transfrontalieră şi livrări controlate

Supravegherea secretă reprezintă unul dintre principalele instrumente de investigare moderne, utilizate pentru obţinerea de informaţii decisive referitoare la structurile criminale. Cu toate acestea, dat fiind caracterul transnaţional al grupurilor de crimă organizată moderne, autorităţile de aplicare a legii se confruntă din ce în ce mai des cu cazuri de observare şi supraveghere transfrontalieră care creează probleme atât din punct de vedere juridic, cât şi operaţional.

Europol este membru al Grupului de lucru pentru supraveghere transfrontalieră, al cărui scop este încurajarea cooperării internaţionale şi oferirea unui forum pentru elaborarea de tehnici de supraveghere sigure şi eficiente în domeniul aplicării legii.

Un alt instrument principal de investigare îl constituie aplicarea şi utilizarea operaţională sistematică a metodelor de supraveghere secretă împreună cu livrări controlate. O colecţie de acte legislative din diferite state membre privind livrările controlate este disponibilă pe suport CD-ROM pentru informarea experţilor asupra problemelor care ar putea apărea în cadrul cooperării transfrontaliere.

[15] Colegiul European de Poli□ie (CEPOL).

2.7.4 Cele mai bune practici în materie de protecţie a martorilor

Protecţia martorilor reprezintă una dintre cheile de boltă în lupta împotriva crimei organizate şi a terorismului, iar reţeaua Europol pentru protecţia martorilor este cea mai extinsă din lume. Serviciile Europol responsabile cu protecţia martorilor cuprind:

- armonizarea diferitelor programe naţionale;
- crearea de noi unităţi şi programe de protecţie a martorilor;
- standardizarea proceselor precum relocarea martorilor şi
- instruirea agenţilor responsabili cu protecţia martorilor, inclusiv un curs universitar unic cu durata de două săptămâni, care a început în 2011.

2.7.5 Grupul de lucru al Europol privind infracţiunea de omucidere (EHWG)

Grupul de lucru al Europol privind infracţiunea de omucidere (*Europol Homicide Working Group*, EHWG) are drept obiectiv schimbul de cunoştinţe de specialitate cu privire la cercetarea criminalistică şi aspectele criminalistice ale infracţiunii de omucidere. EHWG pune accent pe intensificarea cooperării internaţionale între autorităţile de aplicare a legii în ceea ce priveşte acest subiect şi se referă la omuciderile care au legătură cu crima organizată, criminalii în serie, omuciderile transnaţionale sau crimele care implică un anumit mod de operare, cum ar fi în cazul crimelor săvârşite în numele onoarei sau cele care implică aspecte etnice, culturale sau religioase.

Sub preşedinţia Poliţiei Metropolitane din Regatul Unit, EHWG este autoritatea specializată în probleme transfrontaliere legate de omucideri şi acordă asistenţă organelor de cercetare din Europa, astfel:

- asigură un forum pentru dezbaterea şi dezvoltarea de cunoştinţe de specialitate privind procedurile de investigare, precum şi metode tehnice şi criminalistice în cazuri de omucideri săvârşite de grupuri de crimă organizată, crime în serie sau omucideri transnaţionale;
- facilitează şi încurajează cooperarea internaţională şi schimburile de bune practici şi asigură o relaţie strânsă de lucru cu Europol, Eurojust şi Interpol în acest domeniu;
- cercetează şi analizează informaţiile operative strategice şi informaţiile privind omuciderile transfrontaliere, pentru identificarea noilor tendinţe sau pentru elaborarea de noi practici şi instrumente de investigare sau criminalistică;
- acţionează ca sursă de consiliere pentru autorităţile de aplicare a legii în ceea ce priveşte aspectele investigaţionale, criminalistice sau judiciare legate de anchetele transnaţionale în cazuri de omucideri.

Ca parte a rolului de susţinere pe care îl joacă, Europol va găzdui Conferinţa din 2012 a anchetatorilor principali privind omuciderea, în cooperare cu CEPOL. De asemenea, în colaborare cu Christ Church University din Canterbury, Regatul Unit, Europol compilează detalii ale practicilor naţionale în materie de cercetare a cazurilor de omucidere, în vederea eventualei realizări a unui manual european pe această temă.

2.8 Responsabilul cu protecţia datelor

Europol dispune de unul dintre cele mai solide sisteme de protecţie a datelor din domeniul aplicării legii. Responsabilul cu protecţia datelor (DPO) din cadrul Europol asigură respectarea legii, într-o manieră independentă, în ceea ce priveşte protecţia datelor, inclusiv prelucrarea datelor referitoare la personalul Europol. Principala misiune a DPO este de a supraveghea un cadru juridic adaptat care să servească nevoilor unităţilor operaţionale, protejând totodată drepturile fundamentale ale persoanelor vizate. În plus, DPO acţionează ca principal punct de contact pentru Organismul comun de supraveghere (JSB), pe care îl sprijină în efectuarea inspecţiilor.

Politica de audit a Europol în ceea ce priveşte protecţia datelor stabileşte cadrul activităţilor de audit. De asemenea, în acest context, DPO a elaborat o „Politică privind extragerile de date" care oferă detalii referitoare la mecanismele pentru controlul legalităţii extragerilor de date cu caracter personal din sistemele Europol. Astfel cum se prevede la articolul 18 din Decizia Consiliului privind Europol (ECD), politica respectivă defineşte cerinţele precise legate de registrele de evidenţă privind protecţia datelor şi urmărirea verificărilor. Pe baza acestor politici, DPO a desfăşurat audituri şi a elaborat rapoarte relevante pentru EIS, fişiere de lucru pentru analiză (AWF) şi alte sisteme de prelucrare a datelor cu caracter personal.

În cursul anului trecut, DPO a participat la toate proiectele importante care au implicat prelucrarea datelor cu caracter personal, elaborând cerinţele privind protecţia datelor şi/sau coordonând cooperarea cu JSB, atunci când a fost necesar. În cursul anului 2011, unul dintre cele mai importante proiecte a fost elaborarea unui nou concept de fişier de lucru pentru analiză (AWF).

DPO a continuat să elaboreze rapoarte privind protecţia datelor pentru părţile terţe cu care Europol intenţionează să încheie acorduri de cooperare operaţională. De asemenea, Europol a efectuat două vizite în scopuri de protecţie a datelor (Albania, Serbia), pentru a verifica practicile administrative din ţările candidate.

În ceea ce priveşte datele referitoare la angajaţi, DPO a pus accentul pe operaţiunile de prelucrare a datelor care pot prezenta riscuri specifice legate de drepturile şi libertăţile angajaţilor, în special pe aspectele legate de personal şi de securitate. DPO a sprijinit unităţile Europol în elaborarea notificărilor privind protecţia datelor, în anul care a trecut acordând o atenţie specială sistemelor de securitate din noul sediu al Europol. De asemenea, DPO a continuat să informeze JSB cu privire la operaţiunile de prelucrare care fac obiectul verificării prealabile de către acesta.

Astfel cum se prevede în Decizia Consiliului privind Europol, responsabilul cu protecţia datelor şi-a prezentat raportul anual Consiliului de administraţie şi Organismului comun de supraveghere.

3. Activităţile operaţionale ale Europol

Unul dintre principalele obiective ale Europol este de a oferi autorităţilor de aplicare a legii din UE un sprijin operaţional permanent (24/7). Acest sprijin este acordat în domeniile de competenţă[16], dar şi în cazuri orizontale legate de mai multe domenii de criminalitate.

Sprijinul operaţional poate fi extins prin utilizarea biroului mobil Europol, cu analişti şi experţi specializaţi, care asigură asistenţă la faţa locului în statele membre.

Biroul mobil Europol

Conexiune în direct cu bazele de date centralizate şi cu platformele de experţi ale Europol

Europol a dezvoltat o soluţie eficace de birou mobil care permite agenţilor Europol să acceseze întreaga gamă de instrumente de extragere şi de analiză a informaţiilor din orice loc, indiferent de distanţă, utilizând cele mai înalte standarde de securitate.

Biroul mobil Europol a fost **detaşat de 84 de ori în 2011** în vederea acordării de sprijin colegilor europeni din domeniul aplicării legii – o creştere de peste 150 % faţă de 2010 (de 31 de ori).

Europol joacă un rol esenţial în implementarea ciclului de politici ale UE privind formele grave de criminalitate organizată şi criminalitate internaţională. Acest ciclu multianual are ca scop abordarea, într-un mod coerent, a celor mai importante ameninţări infracţionale grave pentru UE.

Europol a realizat OCTA 2011, pe baza căreia Consiliul a identificat opt priorităţi strategice. După stabilirea obiectivelor strategice pentru fiecare dintre priorităţi, Europol a fost gazda unui atelier pentru elaborarea unor planuri de acţiune operaţionale care să transpună obiectivele politice în acţiuni operaţionale concrete. Europol are sub responsabilitate Unitatea de sprijin EMPACT (*European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats*, platforma europeană multidisciplinară împotriva ameninţărilor infracţionale), care sprijină şi monitorizează toate proiectele EMPACT[17].

În colaborare cu Frontex şi Eurojust, Europol a contribuit la prima analiză anuală a Strategiei de securitate internă (ISS) prezentată în luna noiembrie 2011.

Anul 2011 în date statistice

- Europol şi-a utilizat capacităţile informaţionale şi expertiza operaţională pentru a sprijini autorităţile din statele membre UE într-un număr de 13 697 de cazuri transfrontaliere, ceea ce reprezintă o creştere de 17 % faţă de anul 2010
- Pentru a sprijini anchetele statelor membre, Europol a emis:

[16] Astfel cum se detaliază în anexa la Decizia din 6 aprilie 2009 a Consiliului privind înfiin□area Oficiului European de Poli□ie (Europol) (2009/371/JHA).

[17] EMPACT (platforma europeană multidisciplinară împotriva amenin□ărilor infrac□ionale), institu□iile □i agen□iile UE, □ările ter□e □i organiza□iile (publice □i private) care luptă împotriva unei amenin□ări paneuropene sau regionale reprezentată de forme grave de criminalitate interna□ională □i crimă organizată, pe care Consiliul le-a stabilit ca fiind prioritare, pe baza Evaluării amenin□ării pe care o reprezintă crima organizată (începând din anul 2013). Aceasta se realizează prin intermediul unui Plan strategic multianual sau al unui obiectiv strategic, elaborat de un grup de exper□i ad-hoc în cadrul căruia participă păr□ile men□ionate, dezvoltând solu□ii concrete orientate în func□ie de probleme pentru combaterea amenin□ării care constituie o prioritate.

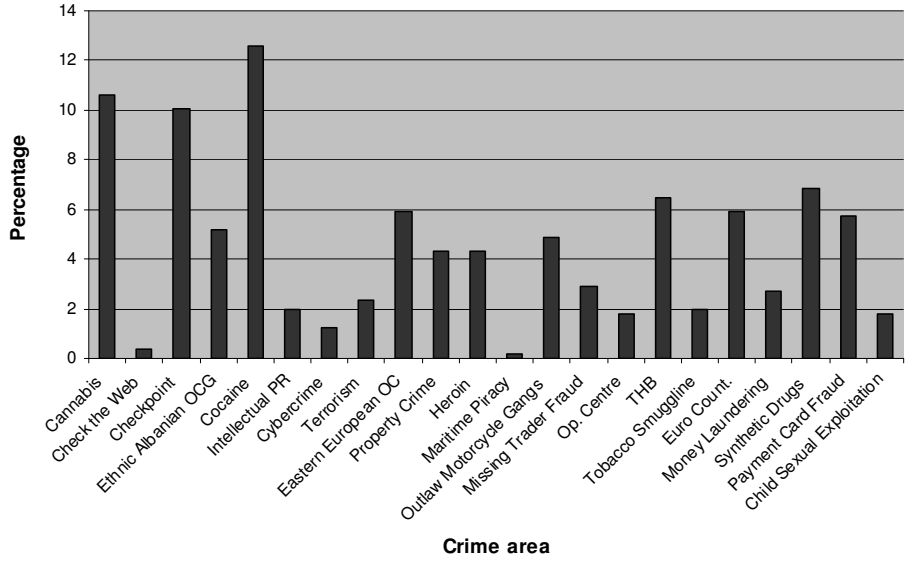
- 716 notificări privind indicii;
- 984 de rapoarte comparative;
- 376 de produse bazate pe cunoaştere;
- 340 de rapoarte de analiză operaţională.

În tabelul 1 de mai jos, sunt prezentate numărul şi tipul de servicii de sprijin operaţional oferit în cadrul anchetelor desfăşurate de statele membre. În 2011, comparativ cu anul precedent, în cele mai multe domenii s-au înregistrat creşteri semnificative în furnizarea acestor servicii. Acest lucru confirmă o tendinţă generală inspirată de strategia Europol de concentrare asupra activităţii operaţionale şi asupra impactului.

Tabelul 1: Tipul de sprijin operaţional acordat statelor membre în 2011

Tipul de sprijin operaţional (de câte ori a fost acordat)	Total 2011	Total 2010
Asistenţă criminalistică/tehnică	594	543
Susţinere financiară pentru reuniunile operaţionale	142	60
Susţinere financiară pentru anchete (falsificarea monedei euro)	28	35
Găzduire/coordonare reuniuni operaţionale	214	56
Birou mobil (analiză la faţa locului)	84	31
Linia de permanenţă	26	-

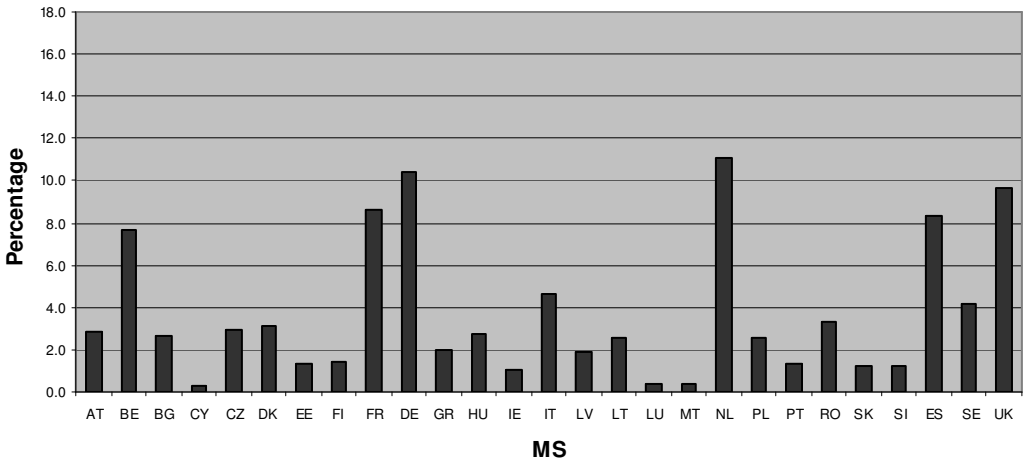
Tabelul 2: Procentul de operaţiuni sprijinite de Europol în 2011, pe domenii de criminalitate

Procent	Percentage	Domeniu de criminalitate	Crime area
Canabis	Cannabis	Bande criminale de motociclişti	Outlaw Motorcycle Gangs
Verificarea internetului	Check the Web	Fraude cu firme fantomă	Missing Trader Fraud
Punct de control	Checkpoint	Centru operaţional	Op. Centre
Grupuri de crimă organizată formate din etnici albanezi	Ethnic Albanian OCG	Trafic de fiinţe umane	THB
Cocaină	Cocaine	Contrabandă cu ţigări	Tobacco Smuggline
Drepturi de proprietate	Intellectual PR	Falsificarea monedei euro	Euro Count.

intelectuală			
Criminalitate informatică	Cybercrime	Spălare de bani	Money Laundering
Terorism	Terrorism	Droguri de sinteză	Synthetic Drugs
Crima organizată din Europa de Est	Eastern European OC	Fraude legate de cardurile de plată	Payment Card Fraud
Infracţiuni legate de proprietate	Property Crime	Exploatarea sexuală a minorilor	Child Sexual Exploitation
Heroină	Heroin		
Piraterie maritimă	Maritime Piracy		

Tabelul 3: Procentul de operaţiuni sprijinite de Europol în 2011 în fiecare stat membru

percentage	**procent**
MS	**SM**

Sondajul privind gradul de satisfacţie

În 2011, Europol a solicitat din nou feedback direct din partea principalilor anchetatori pe care i-a sprijinit în operaţiunile lor. Feedback-ul obţinut în urma acestui proces a arătat că produsele de analiză ale Europol au fost apreciate. Printre comentariile primite, se numără următoarele:

„Rapoartele de situaţie au fost extraordinare – atât conţinutul, cât şi formatul au fost excelente."

„… rapoartele de analiză sunt deja foarte bune din punctul de vedere al respectării termenelor şi al caracterului complet. Structura şi conţinutul rapoartelor au facilitat înţelegerea şi utilizarea de către anchetatori."

De asemenea, respondenţii au raportat că apreciază calitatea expertizei şi a recomandărilor oferite de Europol şi că sunt foarte mulţumiţi de diferitele tipuri de asistenţă operaţională acordată, inclusiv de analiza tehnică şi criminalistică, susţinerea financiară pentru anchete şi expertiza oferită în domeniile drogurilor de sinteză şi criminalităţii informatice.

Foarte apreciate au fost şi facilităţile Europol de la Haga, zilele de acţiune, sprijinul financiar pentru participarea la reuniunile operaţionale şi analiza la faţa locului. În comentariile primite de la anchetatorii intervievaţi se arată că cele mai apreciate servicii Europol sunt comunicarea, coordonarea şi analiza operaţională.

„Asistenţa tehnică a fost apreciată foarte mult de anchetatorii din Lille – aceasta le-a permis să economisească timp şi efort. Rapoartele tehnice elaborate de specialiştii Europol au fost utilizate în mod direct şi imediat de anchetatori în cursul interogatoriilor suspecţilor."

„Asistenţa tehnică acordată a fost foarte bună şi a reprezentat un factor important în identificarea celor peste 69 000 de suspecţi care acţionează pe internet. De asemenea, trebuie remarcat modul eficace în care Europol a putut difuza trimiterile către statele membre."

„Consider că asistenţa specializată oferită de Europol în cursul analizei tehnice a tipografiilor se va dovedi foarte preţioasă atunci când se vor aduce acuzaţii celor arestaţi."

Respondenţii au propus unele îmbunătăţiri privind analiza şi sprijinul operaţional, inclusiv elaborarea unor rapoarte analitice mai oportune şi implicarea dintr-un stadiu incipient a Europol în anchete.

Tabelul 4: Sondajul privind nivelul de satisfacţie în rândul anchetatorilor principali din 2011

Tipul de sprijin operaţional acordat	Scor mediu (puncte din 10)
Altele: „Sinergia AWF în domeniul expertizei privind echipamentele" „Dincolo de aptitudinile lor profesionale, aş dori să subliniez disponibilitatea colegilor de la Europol, care au participat la ziua de acţiune din Franţa" „Membrii echipei AWF Twins care au participat la caz. Aceştia au fost permanent în legătură cu agenţii de aplicare a legii responsabili pentru anchete"	9,5
Analiza tehnică/criminalistică (de exemplu, carduri de credit)	9,1
Investigaţia tehnică privind materiile prime şi dispozitivele (falsificarea de bani)	9,0
Susţinerea financiară a (euro) anchetelor	9,0
Utilizarea **facilităţilor Europol** de la Haga	8,8
Zilele de acţiune (coordonarea asigurată de Europol)	8,8
Susţinerea financiară pentru participarea la reuniuni operaţionale	8,5

Analiza la faţa locului	8,2
Asistenţa în desfiinţarea laboratoarelor ilegale	8,0
Asistenţa în desfiinţarea tipografiilor de bani falşi	6,0

3.1 Drogurile

Fenomenul drogurilor reprezintă o preocupare majoră pentru cetăţenii Europei, având în vedere impactul său asupra sănătăţii şi siguranţei individuale şi colective. Combaterea infracţiunilor legate de droguri a constituit, încă de la început, o prioritate pentru Europol. În 2011, peste un sfert din operaţiunile sprijinite de Europol au avut ca obiect drogurile.

3.1.1 Drogurile de sinteză

Uniunea Europeană rămâne o regiune importantă pentru fabricarea ilegală a drogurilor de sinteză, în special amfetamină şi ecstasy. În fiecare an, aproximativ 60 până la 90 de unităţi de producţie la scară largă sunt identificate şi desfiinţate.

Unităţile de depozitare a precursorilor chimici potenţial periculoşi utilizaţi în procesul de fabricare a drogurilor sunt adesea descoperite în cursul anchetelor desfăşurate în statele membre. Aceşti precursori chimici sunt aduşi clandestin din Asia sau se produc în UE.

Deşi producţia de amfetamină se menţine stabilă, dar ridicată, nivelul producţiei de ecstasy din UE a înregistrat o creştere în 2011, după o scădere semnificativă în anii precedenţi. O tendinţă emergentă în UE o constituie răspândirea rapidă a unor noi substanţe psihoactive. Publicat în 2011, raportul comun[18] elaborat de Europol în colaborare cu Observatorul European pentru Droguri şi Toxicomanie (OEDT) descrie în detaliu modul în care un număr total de 41 de noi substanţe psihoactive au fost notificate oficial celor două agenţii. Este cel mai mare număr de substanţe raportat vreodată într-un singur an şi include canabinoide sintetice, catinone sintetice şi derivaţi sintetici ai altor droguri bine cunoscute.

Sprijinul operaţional acordat de Europol include coordonarea şi iniţierea de anchete penale privind drogurile, precum şi asistenţa la faţa locului acordată agenţiilor de aplicare a legii din UE în cursul desfiinţării în siguranţă a unităţilor de fabricare a drogurilor ilegale şi al obţinerii probelor necesare. De asemenea, Europol realizează anchete tehnice privind echipamentele artizanale şi industriale confiscate din unităţile de producţie şi de depozitare a drogurilor.

Sistemul Europol de comparare a laboratoarelor ilicite (EILCS) cuprinde informaţii fotografice şi tehnice detaliate privind spaţiile de producţie, depozitare şi eliminare a drogurilor sintetice. Aceste informaţii permit identificarea corespondenţelor dintre echipamentele, materialele şi substanţele chimice confiscate. În plus, **Sistemul Europol privind drogurile de sinteză (ESDS)** include informaţii cu privire la modul de operare şi capturile importante. Aceste informaţii permit identificarea corespondenţelor dintre capturi şi contribuie la realizarea profilului grupurilor infracţionale şi la urmărirea lor.

[18] Raport anual OEDT-Europol 2010 privind punerea în aplicare a Deciziei 2005/387/JHA (…) a Consiliului privind schimbul de informa□ii, evaluarea riscurilor □i controlul noilor substan□e psihoactive.

Operaţiunea „De-Bads”

Domeniu infracţional principal	Fabricarea şi traficul de ecstasy, amfetamină, canabis şi cocaină
□ări participante	Belgia, □ările de Jos

Contribuţia Europol:

- organizarea de reuniuni operaţionale pentru schimbul de informaţii;
- analiştii Europol au elaborat opt rapoarte analitice care au identificat legăturile operaţionale.

Obiectul operaţiunii

Poliţia belgiană[19] a demarat o anchetă privitoare la un grup infracţional belgiano-olandez, foarte activ în domeniul fabricării şi traficului de droguri de sinteză.

După ce poliţia a confiscat 62 kg de amfetamină în regiunea Gent din Belgia, a devenit clar faptul că aceste droguri erau destinate unei bande criminale locale de motociclişti. În strânsă cooperare cu Poliţia olandeză[20], cele două forţe au identificat apoi o posibilă unitate de producţie la Tilburg, în □ările de Jos. Ca urmare a acestei cooperări, au avut loc arestări şi au fost confiscate cantităţi importante de droguri.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- au fost efectuate 12 arestări: 9 în Belgia şi 3 în □ările de Jos, reţinuţii urmând a fi extrădaţi în Belgia;
- au avut loc percheziţii domiciliare în Belgia şi au fost descoperite 36 kg de amfetamine;
- alte zece percheziţii au dus la desfiinţarea şi confiscarea a două culturi de canabis, 1 kg de amfetamină, 100 de tablete de ecstasy şi 5 litri de ulei de amfetamină;
- poliţia olandeză a capturat un kilogram de cocaină, 30 kg de tablete de ecstasy (150 000 tablete), 5 kg de ecstasy sub formă de pulbere şi 720 de litri de substanţe chimice utilizate la fabricarea tabletelor de ecstasy.

3.1.2 Cocaina

Cocaina ocupă locul al doilea, după canabis, între substanţele ilegale cel mai frecvent consumate în Europa. Aproximativ patru milioane de europeni au declarat că au utilizat cocaină în ultimul an[21] şi se estimează că circa 14,5 milioane de adulţi (cu vârste cuprinse între 15 şi 64 de ani) au consumat cocaină în viaţa lor. Aceste cifre reflectă creşterea rapidă a fluxurilor de droguri traficate şi răspândirea consumului de cocaină în Europa. Uniunea Europeană este în continuare al doilea mare consumator de cocaină din lume, după Statele Unite.

□ările care constituie sursele principale de cocaină sunt Columbia, Peru şi Bolivia. Spania şi Portugalia sunt principalele puncte de intrare în UE a drogului, alături de alte ţări din Europa de Vest, dar o cantitate din ce în ce mai mare intră în UE prin Balcanii de Vest şi prin Europa de Sud-Est. Africa de Sud este folosită ca regiune de transbordare şi depozitare pentru cocaina din America Latină cu destinaţia Europa.

[19] Poli□ia Judiciară Federală din Dendermonde, Belgia.
[20] Poli□ia olandeză Nationale Recherche.
[21] Observatorul European pentru Droguri □i Toxicomanie (OEDT), Raport anual 2011, Situa□ia problemei drogurilor în Europa.

Totuşi, cocaina nu este traficată în UE doar de reţelele infracţionale europene. Grupurile infracţionale din Columbia [inclusiv FARC (Forţele Armate Revoluţionare din Columbia)], Republica Dominicană, Africa de Vest, Balcanii de Vest, Mexic, Rusia şi fosta Uniune Sovietică (de exemplu, Ucraina, Georgia şi Republica Moldova) desfăşoară, de asemenea, astfel de activităţi.

În cadrul Europol, responsabilitatea privind reţelele de crimă organizată asociate cocainei revine unui proiect special, ale cărui activităţi cuprind:

- furnizarea unui serviciu centralizat pentru prelucrarea rapidă şi eficientă şi analiza datelor privind reţelele infracţionale implicate în traficul de cocaină;
- difuzarea de rapoarte analitice în scopul sprijinirii anchetelor în desfăşurare ale statelor membre, care au dus la arestarea unor ţinte importante şi la capturarea a tone de cocaină;
- identificarea posibilităţilor de creare a echipelor comune de anchetă, de iniţiere a unor operaţiuni în comun şi anchete paralele, facilitând cooperarea în domeniul aplicării legii pe întreg teritoriul Europei;
- furnizarea de informaţii tactice şi strategice statelor membre cu privire la principalii suspecţi şi asociaţii lor;
- urmărirea fluxului de bani provenit din traficarea cocainei şi susţinerea statelor membre în îngheţarea şi confiscarea acestor câştiguri ilicite, contribuind la slăbirea poziţiei grupurilor infracţionale care fabrică şi trafichează cocaină;
- iniţierea şi consolidarea cooperării operaţionale şi strategice, precum şi realizarea schimburilor de informaţii între statele membre ale UE şi ţările nemembre, cu accent pe distrugerea reţelelor infracţionale.

În cadrul acestui proiect special, Europol utilizează **Sistemul Europol de pictograme privind cocaina**, care cuprinde bazele de date „Cocaine Logo” (logoul cocainã), „Cocaine Punch” (punci de cocainã) şi „Specific Means of Concealment” (mijloace specifice de ascundere).

Operaţiunea „Aigle 35/Vortice Due”

Domeniu infracţional principal Traficul de cocainã

□ări participante Belgia, Franţa, Germania, Italia, □ările de Jos

Contribuţia Europol:

- a facilitat organizarea de reuniuni operaţionale;
- a coordonat mai multe operaţiuni poliţieneşti;
- a colectat cantităţi enorme de date şi informaţii;
- a sprijinit echipele de anchetă relevante din statele membre cu numeroase rapoarte de situaţie;
- în mai multe dosare, identificarea corectă a principalilor suspecţi s-a bazat pe informaţiile obţinute de la Europol.

Obiectul operaţiunii

Europol şi Eurojust au sprijinit măsurile de aducere în faţa justiţiei a aproape 100 de traficanţi de cocainã vorbitori de limbă albaneză, care acţionau în cinci state membre ale UE.

Ancheta poliţiei italiene, care a vizat iniţial clanurile Camorra şi „familiile Ndrangheta”, a fost redirecţionată către grupurile infracţionale vorbitoare de limbă albaneză. Această activitate a

dus la identificarea şi predarea a 76 de suspecţi autorităţilor judiciare locale. 40 dintre ei au fost arestaţi, iar alţii au rămas în libertate. În plus, patru infractori albanezi importanţi au fost prinşi în Italia şi Belgia, pentru legături cu traficul de cocaină. Infractorii principali care au fost arestaţi au fost în final condamnaţi la pedepse grele în 2011.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- anihilarea unei importante reţele formate în majoritate din infractori vorbitori de limbă albaneză implicaţi în traficul de cocaină;
- în cadrul unei anchete italiene, au fost arestate 40 de persoane şi au fost capturate 6 kg de heroină, 2,5 kg de cocaină şi diferite substanţe de diminuare a concentraţiei drogurilor, materiale de ambalaj şi echipamente;
- patru infractori importanţi albanezi au fost prinşi în Italia şi Belgia, în legătură cu traficul de cocaină;
- poliţia franceză a arestat 22 de suspecţi vorbitori de limbă albaneză, a capturat 3,2 kg de heroină şi 127 000 de EUR în numerar;
- ancheta olandeză a dus la confiscarea a 20 kg de canabis şi la capturarea de arme de foc şi alte arme;
- în Germania, au fost anchetate 7 persoane, din care 3 au fost reţinute;
- ancheta din Belgia a dus la arestarea a 3 persoane şi la capturarea a 30 kg de canabis, agenţi de diminuare a concentraţiei drogurilor, materiale de ambalaj şi echipamente.

Operaţiunea „Salonica”

Domeniu infracţional principal	Fabricarea şi traficarea cocainei şi a canabisului
□ări participante	Albania, Austria, Belgia, Germania, Italia Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Serbia, Spania

Contribuţia Europol:

- a coordonat sprijinul analitic în cadrul operaţiunilor;
- a facilitat organizarea de reuniuni operaţionale;
- a colectat date şi informaţii pentru analiza operaţională;
- Europol a facilitat operaţiunea de monitorizare internaţională pentru urmărirea camionului care transporta marfa prin Europa şi, în final, în Albania, unde au fost interceptate drogurile.

Obiectul operaţiunii

Această operaţiune poliţienească internaţională a condus la desfiinţarea unei organizaţii criminale constituită din cetăţeni spanioli, marocani şi albanezi, care importau şi distribuiau în Europa mari cantităţi de cocaină provenind din Columbia, precum şi haşiş din Maroc. Reţeaua infracţională colabora cu un cartel de droguri pentru a obţine cocaină la scară largă, iar infrastructura de distribuţie a drogurilor era extinsă în mai multe ţări din Europa.

Un transport foarte mare de cocaină, diluat în 13 tone de ulei de palmier, care fusese expediat din Columbia via Anvers (Belgia), a fost, în cele din urmă, capturat de autorităţile de aplicare a legii din Albania.

Grupul infracţional comercializa de asemenea diverse alte narcotice. O ramură a organizaţiei cultiva canabis, alta organiza aprovizionarea cu haşiş din diferite surse. Grupul mai transporta haşiş din Spania către Italia şi □ările de Jos, prin intermediul transportului rutier comercial, ascunzând drogurile în cabinele camioanelor.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- au fost capturate aproximativ o tonă de cocaină şi 160 kg de haşiş;

- reţeaua infracţională internaţională de droguri a fost anihilată, după 22 de arestări, inclusiv a unora dintre figurile-cheie;
- grupul infracţional din Albania, care se ocupa cu prelucrarea uleiului de palmier în vederea extragerii cocainei care fusese diluată, a fost, de asemenea, desfiinţat.

3.1.3 Heroina

Uniunea Europeană reprezintă o piaţă importantă şi pentru comercializarea opiaceelor. Deşi cererea şi oferta de opiacee, în special de heroină, sunt relativ mici în comparaţie cu cererea şi oferta de alte droguri ilegale precum canabis şi drogurile de sinteză, problemele sociale, economice şi de sănătate asociate consumului de opiacee sunt mari. Prin urmare, consumul de opiacee este considerat o ameninţare majoră pentru securitatea şi sănătatea societăţii europene.

Comerţul global cu heroină este dominat de culturi şi producţii importante din Afganistan, care rămâne de departe sursa principală de heroină pentru UE. Mare parte din această heroină iese din Afganistan pe la frontierele cu Pakistanul şi Iranul, care oferă cele mai scurte şi directe rute.

Deşi se înregistrează o creştere a traficului aerian direct din Pakistan către unele ţări din Europa, mari cantităţi de heroină sosesc, de asemenea, pe mare, după ce tranzitează porturi din Africa. Există indicii clare că, în ultimii ani, Africa a devenit un punct nodal important pentru traficul de heroină cu destinaţia Europa, fără îndoială pentru a evita frontierele mai intens monitorizate şi controlate de pe rutele tradiţionale de traficare.

Din Iran, heroina este introdusă prin contrabandă în Turcia şi ajunge în Europa pe aşa-numitele rute balcanice, care oferă o reţea cu nenumărate posibilităţi de contrabandă în regiune. În pofida diversificării din ce în ce mai mari a tiparelor de traficare în Europa, datorită evoluţiilor regionale în materie de politici, infrastructură şi activităţi de aplicare a legii, ruta balcanică rămâne canalul de transport preferat. Se estimează că prin Balcani sunt transportate anual aproximativ 100 de tone de heroină, din care 85 de tone ajung în final pe cea mai profitabilă piaţă de consum– Europa de Vest.

În 2011, Europol s-a implicat într-o mare varietate de activităţi de sprijin operaţional asociate comerţului cu heroină, care au vizat, în principal, traficanţi din UE, Turcia, Africa de Vest şi Pakistan. De asemenea, reţelele infracţionale implicate în traficarea principalei substanţe chimice precursoare a heroinei □ anhidrida acetică □ către Afganistan au fost vizate în mod prioritar.

Deşi traficul de heroină constituie, de departe, principalul obiect al eforturilor Europol, acest drog este extrem de dificil de fabricat fără anhidridă acetică, prin urmare, este intens căutată de traficanţii care încearcă să intercepteze mari cantităţi de la întreprinderile chimice care o comercializează legal, inclusiv de la cele stabilite în Uniunea Europeană. Anul trecut, Europol s-a implicat în mai multe cazuri importante de traficare a anhidridei acetice în UE, unde au fost capturate peste 30 de tone, cel mai probabil destinate a fi utilizate la fabricarea heroinei în Afganistan. Substanţa, supusă controlului internaţional reglementat, poate fi achiziţionată cu ridicata la preţul de 1 USD pe litru, în timp ce în sudul Afganistanului poate valora pe piaţa neagră şi de 400 de ori mai mult.

Subproiectul „Watani”

Domeniu infracţional principal Fabricare ilicită de heroină

☐ări participante Austria, Bulgaria, Republica Cehă, Germania, Ungaria, România, Slovacia, Slovenia, US DEA[22]

Contribuţia Europol:

- a iniţiat şi convocat mai multe reuniuni operaţionale de succes pentru a coordona anchetele în desfăşurare şi a efectua schimburi de informaţii, în cooperare cu Eurojust şi US DEA;
- a furnizat cunoştinţe de specialitate, în special în domeniile cooperării operaţionale şi dezvoltării datelor privind criminalitatea;
- experţii Europol au sprijinit anchetele statelor membre prin analiza datelor de caz şi identificarea legăturilor operaţionale.

Obiectul anchetelor

Acest grup de crimă organizată fusese implicat în traficarea a importante cantităţi dintr-o substanţă chimică, precursor esenţial al heroinei. Până în prezent, anchetele au condus la patru capturi coordonate de anhidridă acetică, din care una efectuată în afara teritoriului UE.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- a fost desfiinţată o importantă reţea de crimă organizată, care era profund implicată în traficarea anhidridei acetice în interiorul şi în afara Uniunii Europene;
- până în prezent au fost capturate peste 30 de tone din acest precursor esenţial, o cantitate foarte importantă în raport cu cantitatea de heroină care s-ar fi putut fabrica utilizând această substanţă.

3.1.4 Canabisul

La nivel global, canabisul reprezintă drogul cu cea mai mare prevalenţă în ceea ce priveşte producţia, traficul şi consumul sub diferitele sale forme, cum ar fi planta de canabis (marijuana), răşina de canabis (haşiş) şi uleiul de canabis. Uniunea Europeană reprezintă o piaţă importantă pentru consumul de canabis. De asemenea, în numeroase ţări, producţia de canabis constituie o problemă deosebită.

Traficul şi producţia de canabis reprezintă o afacere atractivă pentru mulţi infractori, fiind percepută ca având un nivel redus de risc. În consecinţă, numeroase grupuri infracţionale sunt implicate în producţia şi traficul de canabis şi apoi în spălarea de bani. Aceste reţele infracţionale comercializează însă foarte rar exclusiv canabis. Aceste activităţi fac adesea parte dintr-o afacere „multidrog”, cu variabile în funcţie de parametrii geografici şi etnici sau, pur şi simplu, de oportunitate.

Europol iniţiază, sprijină şi coordonează aspectele informaţionale ale anchetelor privind canabisul, consolidând schimbul de informaţii, cunoştinţe şi experienţe în ceea ce priveşte comerţul cu canabis. Două subproiecte vizează traficul cu ridicata şi cultivarea şi producerea canabisului. În principal, Europol a obţinut informaţii despre anchetele în desfăşurare legate de traficul de canabis, care se concentrează pe rutele ce leagă Africa de Nord de Scandinavia.

Europol utilizează Sistemul **Europol de comparare a locurilor de cultivare a canabisului** (*Europol Cannabis Cultivation site Comparison System*, ECCCS) şi **Sistemul Europol de**

[22] Agenţia federală americană pentru combaterea drogurilor.

pictograme privind canabisul (*Europol Logo System on Cannabis*, ELSC). De asemenea, suntem membri ai **Grupului de experţi europeni în materie de canabis** (*European Expert Group on Cannabis*, EEGC), care a sprijinit deja mai multe cazuri operaţionale.

În 2011, echipe Europol speciale au sprijinit mai multe anchete cu analize ad-hoc şi analize criminalistice la faţa locului. Datorită iniţiativei Grupului operativ de acţiune comună din □ările de Jos (*Joint action task force*, JAT), am observat o creştere semnificativă a contribuţiilor cu informaţii. Această creştere s-a tradus, la rândul ei, într-un număr mare de produse analitice care ne-au ajutat să conştientizăm situaţia din □ările de Jos şi au permis identificarea unor noi conexiuni cu anchete aflate în curs în alte state membre.

Europol a găzduit la Haga un curs de formare privind **desfiinţarea culturilor ilegale de canabis în interior**, la care au participat reprezentanţi din 20 de state membre ale UE.

Doi experţi din Belgia şi □ările de Jos şi-au prezentat cunoştinţele despre metodologia şi riscurile pe care le implică desfiinţarea acestor plantaţii de către agenţii de aplicare a legii. Cursul a oferit participanţilor informaţiile necesare pentru desfiinţarea în siguranţă a unităţilor şi conservarea cu succes a dovezilor. În plus, experţii au prezentat detalii cu privire la capacităţile operaţionale Europol. Ulterior, participanţii au vizitat Belgia pentru a efectua exerciţii practice pe plantaţii de interior simulate.

Operaţiunea „Mango”

Domeniu infracţional principal Traficul de canabis şi monedă euro falsificată

□ări participante Spania, 20 de state membre UE afectate

Contribuţia Europol:

- în calitate de birou european central pentru protecţia monedei euro, Europol a jucat un rol important în această operaţiune, prin coordonarea anchetelor între ţările afectate de activităţile falsificatorilor de bani.

Obiectul operaţiunii

Acest grup infracţional se afla deja, de câtva timp, în vizorul Poliţiei naţionale spaniole pentru trafic de droguri şi falsificarea monedei euro. Autorităţile spaniole au anihilat prima parte a reţelei infracţionale în momentul în care au capturat peste o tonă de canabis şi au arestat 11 suspecţi. Investigaţiile au continuat, vizând acum falsificarea monedei euro.

Principalul falsificator era proprietarul unei întreprinderi de distribuţie de conserve, la care s-a descoperit o tipografie clandestină. Acesta utiliza întreprinderea drept paravan pentru tipografia ilegală, unde se tipăreau bancnote de 50 de euro. De asemenea, grupul infracţional importa bancnote false de 20, 50 şi 100 de euro de la omologii lor din Italia pentru a le distribui mai departe în întreaga Europă.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- a fost distrus grupul infracţional responsabil pentru traficul şi distribuţia a peste două milioane de bancnote false în 20 de state membre ale UE;
- au fost confiscate 1,5 milioane EUR în bancnote false, precum şi materiale pentru fabricarea în masă a mai multor bancnote euro false;
- a fost capturată o cantitate de peste o tonă de canabis;
- de asemenea, s-au descoperit echipamente şi instrumente pentru falsificarea de documente de identitate spaniole.

3.2 Traficul de fiinţe umane

În 2011, traficul de fiinţe umane a rămas o problemă gravă în UE. Această formă de criminalitate încalcă drepturile omului şi tratează oamenii ca pe o marfă.

Dimensiunea şi natura traficului de fiinţe umane în UE nu este uşor de definit, nu în ultimul rând pentru că adesea traficul de fiinţe umane este disimulat în alte forme de criminalitate, cum ar fi prostituţia, imigraţia ilegală şi conflictele de muncă. Astfel, de multe ori, cazurile de trafic nu sunt înregistrate sau anchetate ca atare.

Inevitabil, numărul cetăţenilor europeni identificaţi ca victime ale traficului este mai mare. Acest număr este determinat, pe de o parte, de faptul că unele state cunoscute ca surse tradiţionale sunt, în prezent, membre ale UE, iar, pe de altă parte, de faptul că alţi cetăţeni europeni au mai multe oportunităţi şi libertatea de a călători şi lucra în străinătate. □ări cunoscute ca surse principale, precum Federaţia Rusă, Ucraina, Belarus, Turcia, Moldova şi Balcanii de Vest, sunt acum la distanţă de o graniţă, cetăţenii acestora fiind de regulă identificaţi fie ca victime, fie ca traficanţi, în cursul investigaţiilor autorităţilor europene de aplicare a legii.

De asemenea, UE este o zonă de acţiune pentru reţelele de traficanţi din Asia, Africa şi America de Sud, numărul persoanelor provenite de pe aceste continente care sunt identificate drept victime ale traficării sau traficanţi suspectaţi înregistrând creşteri.

Deşi exploatarea sexuală este forma de trafic cel mai frecvent raportată, exploatarea prin muncă este, de asemenea, o infracţiune obişnuită care adesea nu este detectată din cauza unei lipse generale de conştientizare a acestui subiect. În 2011, ca urmare a creşterii ratei de detectare, a fost identificată o nouă tendinţă, în care traficanţii profită de oportunităţile oferite pe internet pentru a promova servicii sexuale sau a face recrutări.

În anul 2011, Europol a sprijinit activ 22 de anchete la nivel înalt privind traficul de persoane. Am asigurat sprijinit operaţional la faţa locului prin detaşarea biroului mobil, oferind anchetatorilor posibilitatea de a accesa, direct din teren, bazele de date şi instrumentele analitice .

Operaţiunea „Veerde”

Domeniu infracţional principal Traficul de persoane

□ări participante Republica Cehă, Regatul Unit

Contribuţia Europol:

- această operaţiune a putut contracara o reţea de trafic de persoane din faza iniţială de recrutare până la faza de exploatare. Operaţiunea a avut mare succes, la aceasta contribuind o echipă comună de anchetă, inclusiv Europol şi Eurojust.

Obiectul operaţiunii

Investigaţiile efectuate în paralel în Republica Cehă şi Regatul Unit vizau un grup de crimă organizată care trafica femei cehe în Regatul Unit, pe care le atrăgeau promiţându-le 30 000 CZK pentru căsătorii de convenienţă cu cetăţeni din Regatul Unit. Cele mai multe fete nu au primit niciodată aceşti bani, iar paşapoartele lor nou-emise rămâneau în posesia grupului de crimă organizată pentru a putea fi, eventual, reutilizate pentru alte persoane cu trăsături fizice asemănătoare.

La sosirea în Regatul Unit, femeile cehe erau abuzate fizic, violate şi forţate să se prostitueze sau să se căsătorească cu cetăţeni din Pakistan şi India pentru a legaliza statutul bărbaţilor

respectivi. De asemenea, grupul de crimă organizată a înşelat sistemul britanic de prestaţii sociale.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- au fost efectuate 11 arestări în Regatul Unit şi Republica Cehă, iar grupul de crimă organizată a fost destructurat.

Echipe comune de anchetă (JIT)

Echipele comune de anchetă pot fi create în scopul îmbunătăţirii cooperării poliţieneşti. Echipele sunt alcătuite din autorităţi judiciare şi poliţieneşti din cel puţin două state membre. Acestea sunt responsabile pentru desfăşurarea anchetelor penale pe probleme specifice, pe o perioadă de timp limitată. Europol şi Eurojust pot participa şi pot coordona activitatea echipelor comune de anchetă.

În 2011, Europol a făcut parte din 17 echipe comune de anchetă, s-a implicat activ şi a sprijinit mai multe JIT, fără încheierea un acord oficial.

Planul strategic operaţional global pentru poliţie (COSPOL)*
privind crima organizată în Balcanii de Vest (WBOC)

Ca urmare a activităţii intense de aplicare a legii, care a implicat cooperarea internaţională poliţienească şi judiciară, grupul COSPOL WBOC şi-a îndeplinit unul dintre obiectivele principale pentru 2011. Au fost arestaţi 18 fugari albanezi care, de mai mulţi ani, se sustrăgeau justiţiei.

Utilizând serviciile Europol, COSPOL WBOC şi NCB[23] din Roma, autorităţile italiene au identificat infractori importanţi şi au putut oferi autorităţilor albaneze informaţii care să ajute la localizarea şi reţinerea acestor infractori.

Una dintre cheile acestui succes a reprezentat-o cooperarea autorităţilor albaneze, care au localizat şi ulterior au arestat 18 infractori albanezi căutaţi pentru săvârşirea unor infracţiuni grave sub formă organizată, cum ar fi apartenenţa la o organizaţie criminală internaţională, omucidere, trafic de droguri şi de arme, imigraţie ilegală şi exploatarea prostituţiei.

Persoanele arestate sunt acum extrădate în Italia, în baza unui nou Protocol de extrădare încheiat între Italia şi Albania. Acest instrument juridic facilitează enorm interacţiunea dintre aceste două ţări în domeniul aplicării legii şi reprezintă un punct de referinţă pentru cooperarea poliţienească şi juridică internaţională viitoare din această regiune.

* Proiectul COSPOL a fost un instrument multilateral de aplicare a legii, creat sub supravegherea Forţei de reacţie a şefilor poliţiilor din Europa (*European Police Chiefs Task Force*, EPCTF). În prezent, s-a convenit ca proiectul să fie integrat în noul proiect EMPACT pentru Balcanii de Vest, creat ca parte a ciclului de politici ale UE.

[23] Biroul central na□ional Interpol din Roma.

3.3 Formele organizate de imigraţie ilegală

Termenul „forme organizate de imigraţie ilegală” se referă la o serie de infracţiuni grave diferite, toate având drept scop facilitarea, în scopul obţinerii de câştiguri băneşti, a intrării sau a şederii într-o ţară prin încălcarea legislaţiei acelei ţări. Astfel, formele organizate de imigraţie ilegală includ fabricarea şi achiziţionarea de documente sau permise de călătorie falsificate, obţinute în mod fraudulos, precum şi efectuarea de transporturi clandestine sau alte forme de ajutor, pentru a obţine intrarea sau şederea ilegală, fiind adesea asociate unei serii de alte activităţi infracţionale.

În general, grupurile de crimă organizată care facilitează imigraţia ilegală tind să fie structurate în reţele extinse de grupuri mai mici, majoritatea având legături etnice sau alte legături culturale cu imigranţii ilegali în cauză. Grupurile de crimă organizată implicate prezintă un grad ridicat de flexibilitate şi capacitatea de a colabora la nivel transfrontalier, indiferent de diferenţele etnice, chiar în regiuni în care există conflicte etnice tradiţionale. Facilitatorii observă şi exploatează cu rapiditate diferitele schimbări intervenite la nivelul societăţii, de exemplu tacticile de aplicare a legii şi modificările de legi şi regulamente, precum şi deschiderea unor rute de transport noi sau mai ieftine sau a unor noi puncte de trecere a frontierei.

Europol acordă sprijin analitic statelor membre ale UE în combaterea formelor organizate de imigraţie ilegală. Reţelele infracţionale implicate în forme organizate de imigraţie ilegală sunt uneori implicate şi în alte domenii de criminalitate, precum falsificarea documentelor de călătorie, traficul de droguri, spălarea de bani, traficul de persoane şi altele.

Europol a împărţit acest proiect analitic în subproiecte axate pe grupuri de crimă organizată, naţionalităţi, moduri de operare sau regiuni geografice specifice. În 2011, au existat nouă subproiecte în derulare, care au vizat forme organizate de imigraţie ilegală din Vietnam, Irak, Afganistan, Iran, Asia de Sud, Africa de Nord, China, precum şi fabricarea şi distribuirea de documente falsificate. De asemenea, Europol sprijină Italia în combaterea imigraţiei ilegale din Africa de Nord către această ţară şi Grecia în combaterea reţelelor care acţionează la frontiera eleno-turcă.

Europol face parte din două echipe comune de anchetă: una privind căsătoriile de convenienţă şi una privind facilitarea imigraţiei ilegale în UE, prin Finlanda, a cetăţenilor din Sri Lanka.

În cursul anului 2011, Europol a sprijinit nouă operaţiuni importante în Europa vizând reţele care facilitau imigraţia ilegală:

- aceste operaţiuni s-au finalizat cu arestarea a 161 de infractori suspectaţi;
- activităţile operaţionale au fost coordonate în timpul reuniunilor organizate şi facilitate de către Europol;
- Europol a fost prezent în centrele de coordonare operaţională, acordând asistenţă sub formă de expertiză tehnică, echipamente specializate de extragere a datelor şi detaşarea biroului mobil;
- în cursul etapelor anchetelor, agenţii Europol s-au concentrat pe analize operaţionale şi, în numeroase cazuri, au fost identificate legături cu alte anchete desfăşurate în UE.

Operaţiunea „Cestia”

Domeniu infracţional principal — Forme organizate de imigraţie ilegală a unor cetăţeni afgani

□ări participante — Franţa, Germania, Italia

Contribuţia Europol:

- biroul mobil Europol a fost detaşat la sediul Poliţiei italiene din Roma pe durata operaţiunii aflate în desfăşurate, împreună cu un analist şi un specialist în domeniul imigraţiei ilegale;
- experţii Europol au furnizat expertiză tehnică şi analiză operaţională pe tot parcursul anchetei, au elaborat mai multe rapoarte de situaţie şi au facilitat schimbul de informaţii.

Obiectul operaţiunii

Europol a sprijinit o zi de acţiune organizată de autorităţile italiene, care a vizat o reţea importantă de imigraţie ilegală. Această anchetă transfrontalieră a fost, de asemenea, coordonată de Eurojust şi a durat aproape doi ani.

Ancheta a vizat introducerea clandestină a cetăţenilor afgani din Afganistan, via Pakistan, Iran şi Turcia. Apoi, prin Grecia, migranţii erau traficaţi spre Roma. De acolo, cele trei destinaţii preferate erau Regatul Unit, Norvegia şi Suedia. Pentru călătoria din Afganistan până în Italia, se estimează că migranţii plăteau între 3500 EUR şi 5000 EUR. Călătoria putea dura oricât, de la câteva zile până la mai multe săptămâni. Se consideră că, între 2008 şi 2011, au fost traficaţi aproximativ 200 de migranţi pe lună, din care 20 % se crede că erau minori. Minori afgani au fost descoperiţi cu ocazia percheziţiilor domiciliare întreprinse în cadrul operaţiunii.

Reţeaua infracţională era bine organizată, având celule în numeroase ţări. De asemenea, grupul avea acces la documente de identitate europene falsificate şi utiliza sistemul Hawala pentru a efectua transferuri de bani între diferite părţi ale reţelei stabilite în Regatul Unit, Franţa, Italia, Pakistan, Iran şi Grecia. Principalii organizatori din spatele reţelei erau rezidenţi din Regatul Unit.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- 26 de arestări efectuate în Italia, dar şi în Franţa şi Germania.

Hawala (cunoscut şi sub numele de „hundi”) este un sistem informal de transfer de valori bazat pe performanţa şi renumele unei reţele extinse de agenţi de bursă, în special din Orientul Mijlociu, Africa de Nord, Cornul Africii şi Asia de Sud.

În varianta cea mai simplă a sistemului hawala, banii sunt transferaţi prin intermediul unei reţele de agenţi hawala sau „hawaladar”. Este vorba despre un transfer de bani fără ca aceştia să circule în realitate. Un client apelează la un agent hawala dintr-un oraş şi îi încredinţează o sumă de bani care să fie transferată către un destinatar din alt oraş, de obicei, din altă ţară. Agentul contactează un alt agent hawala din oraşul destinatarului, îi dă instrucţiuni privind utilizarea sumei (de obicei, reţinând un mic comision) şi promite să deconteze datoria la o dată ulterioară.

În unele părţi ale lumii, aceasta este singura opţiune de transfer legal de bani şi a fost utilizată chiar de către organizaţii de întrajutorare în zone în care aceasta este instituţia care funcţionează cel mai bine. Transferurile sunt, de obicei, neoficiale şi nu sunt reglementate efectiv de autorităţile guvernamentale, ceea ce constituie un avantaj important pentru clienţii cu probleme legate de impozite, control valutar, imigraţie sau alte preocupări.

Operaţiunea „Schwarz/White”

Domeniu infracţional principal Traficul de imigranţi ilegali vietnamezi

☐ări participante Republica Cehă, Franţa, Germania, Ungaria, Regatul Unit

Contribuţia Europol:

- operaţiunea a implicat cinci ţări şi a fost sprijinită şi coordonată de Europol şi Eurojust

Obiectul operaţiunii

Poliţia europeană a luat măsuri împotriva mai multor reţele criminale sofisticate care ofereau potenţialilor imigranţi servicii de transport ilegal din Vietnam până în Regatul Unit.

Modul de operare era oferirea de documente false cetăţenilor vietnamezi, transportul cu avionul via Moscova şi apoi traficarea lor spre UE cu trenul, cu maşina sau camionul. Pentru cei care doreau să meargă în Regatul Unit, un grup de infractori kurzi din Irak oferea acest serviciu din Belgia şi din Franţa până în Regatul Unit, contra sumei de 2000-3000 EUR. Membrii grupului infracţional organizau traversarea Canalului Mânecii ascunzând imigranţii în furgonete sau camioane.

De asemenea, facilitatorii infracţiunilor ofereau o metodă mai scumpă (10 000-15 000 EUR pentru sosirea garantată la destinaţie), obţinând în mod ilegal vize Schengen pentru Ungaria şi Republica Cehă, emise la Hanoi, pentru scopuri de afaceri. Imigranţii puteau apoi să zboare cu avionul direct la Paris. Imigranţii erau cazaţi în case conspirative din Paris, pregătite în prealabil de facilitatori, în aşteptarea ultimei părţi a călătoriei către Regatul Unit. Această reţea era sofisticată, având celule în Polonia, Republica Cehă, Germania, Franţa, Regatul Unit şi Vietnam.

Descinderile poliţiei au avut loc în oraşele Lille, Paris, Londra, Praga, Berlin, München şi Budapesta, unde au fost vizate mai multe case şi apartamente suspectate ca fiind conspirative.

Franţa a desfiinţat o tabără de tranzit folosită de imigranţi la Grande–Synthe, în apropiere de Dunkerque; 38 de imigranţi (14 de naţionalitate vietnameză şi 17 de alte naţionalităţi) au fost interceptaţi în această tabără, unde locuiau în condiţii vitrege.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- au fost arestaţi facilitatori suspectaţi în Franţa (19), Germania (8), Ungaria (5), Republica Cehă (2) şi Regatul Unit (1);
- în Franţa, a fost descoperită o fermă de canabis de interior.

Operaţiunea „Truck”

Domeniu infracţional principal	Reţea chineză de facilitatori ai imigraţiei ilegale
□ări participante	Franţa, Portugalia, Regatul Unit

Contribuţia Europol:

- centrul de coordonare înfiinţat la Europol a asigurat toate instrumentele de comunicare specializate, necesare sprijinirii şi coordonării în timp real. Au fost prezenţi reprezentanţi ai tuturor autorităţilor de anchetă;
- centrul de coordonare a fost susţinut de Eurojust, care a oferit sprijin preţios la nivel judiciar;
- analiştii Europol au furnizat rapoarte de analiză privind informaţiile emergente privind criminalitatea.

Obiectul operaţiunii

Operaţiunea a vizat o reţea chineză implicată în facilitarea imigraţiei ilegale în Regatul Unit. Clienţii plăteau infractorilor până la 23 000 EUR pentru a ajunge din China în Europa de Vest. În Europa, clienţii primeau documente pe care, adesea, le utilizau pentru a călători din Franţa şi Portugalia până în Regatul Unit. Infractorii chinezi au putut obţine permise de muncă şi de rezidenţă în mod fraudulos, precum şi vize, documente de identitate şi de călătorie falsificate, şi au putut asigura asistenţă juridică şi cazare în case conspirative.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- poliţia a arestat în total 18 suspecţi: 10 în Franţa, 6 în Portugalia şi 2 în Regatul Unit;
- percheziţiile domiciliare efectuate în Franţa şi Portugalia au dus la confiscarea de documente, bani, extrase de cont, telefoane mobile şi alte dovezi justificative;
- ancheta a confirmat existenţa unei reţele infracţionale bine organizate de facilitare a imigraţiei ilegale.

3.4 Centrul Europol de combatere a criminalităţii informatice

Internetul a revoluţionat modul nostru de viaţă şi a contribuit la dispariţia barierelor în societate. „Calea de comunicare informatică rapidă" prevăzută în urmă cu 30 de ani a devenit acum realitate, lumea fiind tot mai dependentă de comunicaţii şi de sisteme bancare de înaltă tehnologie. Acest fapt a oferit noi oportunităţi infractorilor şi a creat noi mărfuri ilicite, în special informaţii cu caracter personal, informaţii financiare furate şi conţinuturi digitale ilegale.

La începutul anului 2011, evaluarea ameninţării pe care o reprezintă crima organizată facilitată prin internet (*Internet Facilitated Organised Crime Threat Assessment*, iOCTA)[24], realizată de Europol, a identificat o „economie digitală subterană" sofisticată, în care aceste date sunt comercializate ca marfă ilicită. În acelaşi timp, victimele escrocheriilor pe internet şi a furturilor de identitate suferă nespuse probleme emoţionale, multe persoane fiind vulnerabile din cauza lipsei de experienţă on-line. De asemenea, tehnologia internetului a adus în faţa unui public mult mai larg materiale despre copii abuzaţi, acestea fiind distribuite mai uşor ca niciodată.

Centrul Europol pentru combaterea criminalităţii bazate pe tehnologii avansate, înfiinţat în 2002, oferă un nivel ridicat de expertiză, prin intermediul a trei echipe de specialişti care vizează combaterea **exploatării sexuale a copiilor, frauda legată de cardurile de plată** şi **criminalitatea informatică**. Această expertiză se concretizează în coordonare, formare profesională, sprijin operaţional şi analiză operaţională.

Există asemănări clare în activitatea celor trei echipe: toate oferă sprijin specializat cu date criminalistice digitale în anchetele desfăşurate în statele membre şi lucrează în strânsă colaborare cu parteneri din alte domenii, în special din domeniul financiar şi al comunicaţiilor. Toate cele trei tipuri de criminalitate sunt într-adevăr globale. De asemenea, se pare că infractorii care acţionează în diferite părţi ale economiei digitale subterane utilizează aceleaşi instrumente în diverse scopuri, de exemplu, site-uri web deturnate pentru distribuţia de materiale despre copii abuzaţi şi programe informatice ostile create pentru a ataca bancomatele (ATM).

În acest sens, lucrătorii din cele trei domenii de activitate şi-au reunit forţele, creând **Centrul Europol de combatere a criminalităţii informatice**. Acest demers permite specialiştilor în domeniul criminalităţii on-line să partajeze mai bine cunoştinţe tehnice şi să elaboreze măsuri de contracarare eficace, oferind astfel o asistenţă mai eficientă statelor membre şi protejând mai bine cetăţenii UE.

3.4.1 Criminalitatea informatică

Evoluţii operaţionale

În cadrul iOCTA, antreprenoriatul în domeniul criminalităţii informatice, bazat pe programe informatice ostile şi pe „botnet-uri", a fost considerat una dintre principalele ameninţări din peisajul infracţional informatic.

Grupurile de criminalitate informatică continuă să vizeze infrastructura financiară prin atacuri cu programe informatice ostile. În 2011, Europol a sprijinit, între altele, următoarele operaţiuni privind programe informatice ostile:

- operaţiunea „Crossbill", o operaţiune coordonată de autorităţile din Regatul Unit împotriva unui grup infracţional care acţiona în domeniul criminalităţii informatice bazate pe programe informatice ostile, ale cărui activităţi includeau:

[24] Disponibil pentru descărcare pe site-ul Europol.

- răspândirea codului ostil;
- vânarea referinţelor bancare, urmată de
- furtul şi spălarea ulterioară a sumelor de bani din conturile bancare compromise.

Aceasta a fost una dintre primele echipe comune de anchetă în domeniul criminalităţii informatice şi un bun exemplu de cooperare pentru viitor;

- operaţiunea „Mariposa II" a fost o continuare a retragerii de pe internet de către Spania, în 2010, a unui grup infracţional care utiliza programul informatic ostil denumit „Butterfly bot" (BFbot). Utilizarea BFbot a continuat să se intensifice, noi grupuri infracţionale apărând în întreaga Europă şi exploatând programul ostil în vederea obţinerii de câştiguri băneşti. Investigaţiile neîntrerupte au identificat mai multe grupuri la nivel internaţional care utilizau acest program ostil. Pentru a distruge infrastructura BFbot şi a coordona anchetele, un grup de lucru operaţional s-a reunit la Europol în toamna anului 2011. Un nucleu de state membre UE va continua această activitate în 2012, în strânsă cooperare cu Statele Unite ale Americii şi Australia;
- reuniunile operaţionale au dus la identificarea unor corespondenţe interesante cu alte seturi de date, care vor sprijini culegerea de dovezi în cadrul acestei operaţiuni. În plus, acestea vor contribui la o mai bună înţelegere a modelului de afaceri din domeniul criminalităţii informatice utilizat de suspecţi de nivel înalt din peisajul infracţional informatic.

În general, operaţiunile privind programele informatice ostile vor continua să fie sprijinite şi în 2012, însă se va acorda o atenţie deosebită identificării infractorilor mai sofisticaţi, de exemplu a grupurilor „de dezvoltare" care creează şi întreţin tipurile de programe informatice ostile de mai mare succes prezente în economia digitală subterană.

Reţelele de transportatori de bani sunt utilizate pentru a canaliza, selecta şi încasa veniturile realizate din activităţile infracţionale informatice. Distrugerea acestor reţele a reprezentat unul dintre obiectivele principale în anul care a trecut. Până în prezent, analiza contribuţiilor în acest domeniu a contribuit la o mai bună înţelegere a fluxurilor de bani şi a identificat mai multe puncte geografice fierbinţi de încasare.

- *Inspirându-se iniţial din cooperarea cu Spania şi Eurojust, în prezent, se derulează un proiect pentru cartografierea reţelelor de trafic de bani şi identificarea principalilor suspecţi din Europa.*

Pe lângă ameninţarea continuă pe care a reprezentat-o criminalitatea informatică motivată financiar, anul 2011 a fost, în mod clar, anul „hacktivism"-ului. La începutul anului, au fost vizate mari companii implicate în interzicerea organizaţiei „Wikileaks", iar ulterior, atacurile s-au extins asupra guvernelor, agenţiilor de aplicare a legii şi partidelor politice. În toată lumea occidentală s-au produs scindări şi au apărut fracţiuni ale mişcării iniţiale Anonymous.

- Având în vedere atacurile „Anonymous" şi ale grupurilor aferente asupra mai multor state membre ale UE, Europol a organizat o reuniune operaţională pentru a realiza conexiuni între diferitele investigaţii şi a planifica acţiuni ulterioare. Pe baza informaţiilor culese cu prilejul acestei reuniuni, în prezent se evaluează natura şi impactul mişcării „Anonymous" şi ale atacurilor acesteia din Europa.
- De asemenea, au fost elaborate rapoarte de situaţie speciale, atât cu privire la gruparea „Anonymous", cât şi la gruparea „Lulzsec".

Informaţii

Funcţia de informare privind criminalitatea informatică continuă să se dezvolte, punându-se accent pe previzionarea şi demistificarea fenomenelor on-line. În 2011, au fost efectuate cercetări, iar rezultatele acestora au fost distribuite cu privire la, printre altele, următoarele fenomene:

- Stuxnet: o explicaţie tehnică a acestui sofisticat program informatic ostil;
- gruparea „Lulzsec": apariţia grupării „Lulzsec" şi a mişcării „Antisec";
- interceptări telefonice (*Phone Phreaking*): analiza strategică şi operaţională a abuzurilor, în special, asupra sistemului de telefonie pe internet (Voice over IP sau VoIP), pentru a manipula un sistem de telefonie, care reînvie aparent conceptul de „interceptare telefonică";
- atacuri prin blocarea accesului la serviciul de securitate al sistemului de operare (SSL): privind posibila compromitere a plăţilor securizate efectuate pe internet prin intermediul protocolului de securitate al sistemului de operare (SSL).

Rezultatele cercetărilor în desfăşurare privind evoluţia sistemului de plată virtuală „Bitcoin" şi utilizarea abuzivă a reţelei de anonimizare „TOR" vor fi publicate în 2012.

Sprijin criminalistic şi operaţional

Sprijinul criminalistic specific a fost acordat în mai multe operaţiuni mai ample, de exemplu operaţiunea „Crossbill" (a se vedea mai sus). În general, rezultatele examinărilor criminalistice ale datelor capturate sunt utilizate, de asemenea, pentru localizarea grupurilor situate mai sus în ierarhia din domeniul criminalităţii informatice prin compararea cu alte seturi de date.

Formare profesională

Formarea profesională în domeniul criminalităţii informatice a fost elaborată şi furnizată în cadrul următoarelor activităţi:

- printr-un efort comun, depus alături de Eurojust, aproximativ 80 de procurori şi judecători au fost instruiţi în România în ceea ce priveşte tehnicile de investigare a programelor informatice ostile;
- Europol a găzduit două reuniuni ale Grupului european de educaţie şi formare în domeniul criminalităţii informatice (*European Cybercrime Training and Education Group*, ECTEG) şi a jucat un rol activ în activitatea acestui grup prin elaborarea, coordonarea şi furnizarea de cursuri de formare în domeniul criminalităţii informatice. Printre membrii ECTEG se numără CEPOL, Eurojust şi Interpol, dar şi parteneri importanţi din mediul academic şi din sectorul privat;
- lucrători Europol din alte domenii de activitate au fost instruiţi în ceea ce priveşte bazele criminalităţii digitale, în reţea şi mobilă prin furnizarea a trei cursuri acreditate diferite. Programul oferă funcţionarilor Europol cunoştinţe practice pentru a-şi susţine mai bine activităţile specializate pe care le desfăşoară;
- personalul operaţional Europol a fost instruit în ceea ce priveşte utilizarea la faţa locului a trusei de instrumente de criminalistică UFED (*Universal Forensic Extraction Device,* instrumentul criminalistic universal de extracţie).
- personalul specializat în combaterea criminalităţii informatice a sprijinit iniţiativa CEPOL de a dezvolta un sistem de învăţare on-line privind criminalitatea informatică.

Reţeaua informatizată de criminalistică (CFN)

Reţeaua informatizată de criminalistică (CFN) este o platformă în curs de dezvoltare la Europol în scopul sprijinirii examinării criminalistice a datelor capturate din cadrul fişierelor de lucru pentru analiză şi a operaţiunilor.

În 2011, proiectul CFN a oferit o platformă de bază pentru activităţile de criminalistică informatică digitală. Această platformă oferă capacitatea de a filtra şi prelucra informaţiile relevante dintr-o cantitate mare de date computerizate, menţinând valabilitatea datelor sub formă de dovezi sau informaţii operative. Această capacitate de ultimă generaţie, care serveşte la extragerea şi analiza din date digitale a informaţiilor privind criminalitatea, va continua să se dezvolte în 2012.

Grupul operativ al Uniunii Europene de combatere a criminalităţii informatice (EUCTF)

Anul acesta, Centrul Europol de combatere a criminalităţii informatice a găzduit două reuniuni ale EUCTF. Acest grup, alcătuit din şefii unităţilor de combatere a criminalităţii informatice din statele membre, Comisia Europeană şi Eurojust, oferă o direcţie strategică luptei împotriva criminalităţii informatice în UE şi este responsabil pentru transformarea în activităţi operaţionale a obiectivelor strategice privind acest tip de criminalitate stabilite de Comitetul permanent al Consiliului pentru securitate internă (*Standing Committee on Internal Security*, COSI).

3.4.2 Exploatarea sexuală a copiilor

Realizarea şi difuzarea de conţinuturi ilegale care descriu exploatarea sexuală a copiilor este, în principal, facilitată de internet. Aparentul anonimat oferit de acest mijloc de comunicare face dificilă identificarea şi localizarea infractorilor. Descoperirea materialelor ilegale constituie doar o parte, probabil începutul anchetei unei infracţiuni comise împotriva unui copil. Urmărirea şi identificarea victimelor copii reprezintă o prioritate şi o provocare suplimentară în aplicarea legii.

Odată ajuns pe internet, un material care prezintă copii abuzaţi sexual constituie o permanentă revictimizare a copilului prezentat. De asemenea, internetul oferă o platformă pentru alte infracţiuni săvârşite împotriva copiilor, cum ar fi ademenirea on-line[25].

În 2001, a fost creat un fişier de lucru pentru analiză specific în scopul prevenirii şi combaterii activităţilor reţelelor infracţionale implicate în realizarea, vânzarea sau difuzarea de materiale care prezintă exploatarea sexuală a copiilor, precum şi a infracţiunilor asociate. Până la această dată, mii de pachete de informaţii şi rapoarte analitice au fost difuzate de Europol agenţiilor de aplicare a legii, făcând posibilă identificarea a peste 3000 de infractori sexuali ale căror victime sunt copii şi a unui număr considerabil de victime. De asemenea, Europol a sprijinit statele membre în analiza criminalistică a copiilor materialelor digitale confiscate de agenţiile de poliţie.

Tendinţe actuale

- Infractorii sexuali ale căror victime sunt copii călătoresc sau migrează în anumite ţări în care copiii sunt oferiţi de familiile lor sau de intermediari în scopul exploatării şi realizării de materiale care prezintă copii abuzaţi sexual.
- Materialele care prezintă copii abuzaţi sexual pot fi realizate chiar de adolescenţi sau copii care subestimează riscurile difuzării propriilor fotografii sau imagini filmate. În unele cazuri, ei sunt convinşi sau obligaţi să realizeze astfel de materiale de către infractori sexuali, fiind ademeniţi on-line.
- De asemenea, ademenirea on-line şi transmiterea de mesaje cu conţinut sexual persoanelor tinere, utilizând telefoane mobile şi dispozitive multimedia („sexting”) reprezintă alte tendinţe care au fost remarcate.

[25] Ademenirea on-line constă în propunerea din partea unui adult de a se întâlni cu un copil care nu a împlinit vârsta consim□ământului sexual conform dreptului intern, în scopul între□inerii de relaţii sexuale cu acesta.

- Infractorii sexuali ale căror victime sunt copii utilizează programe informatice complexe pentru a-şi proteja anonimatul. Aceştia folosesc stocarea on-line şi tehnici de criptare avansate pentru a contracara analiza criminalistică digitală efectuată de poliţie.
- Infractorii par a se concentra pe utilizarea de canale ascunse unde accesul privat este acordat numai anumitor persoane „selectate”. Această „selecţie” derivă din cantitatea şi tipul de imagini cu abuzuri sexuale pe care le pun la dispoziţie.
- Au început să apară şi alte fenomene, precum turismul în scopul sexului virtual, în care abuzarea copilului are loc în faţa unei camere web, ca urmare a achitării unei plăţi.

Operaţiunea „Rescue”

Domeniu infracţional principal	Reţea internaţională de infractori sexuali ale căror victime sunt copii
□ări participante	Australia, Belgia, Canada, Germania, Grecia, Islanda, Italia, □ările de Jos, Noua Zeelandă, Polonia, România, Spania, Regatul Unit, Statele Unite ale Americii

Contribuţia Europol:

- rolul unic pe care Europol l-a jucat în identificarea membrilor reţelei de infractori sexuali ale căror victime erau copii şi în facilitarea acţiunii operaţionale a autorităţilor de poliţie din numeroase jurisdicţii a fost esenţial pentru reuşita acestei operaţiuni;
- mai precis, esenţiale au fost eforturile analiştilor Europol de a sparge codurile de securitate ale unui server important aflat în centrul reţelei, ceea ce a dus la descoperirea identităţii şi activităţii infractorilor sexuali suspecţi ale căror victime erau copii;
- ulterior, Europol a transmis peste 4000 de rapoarte de situaţie autorităţilor de poliţie din peste 30 de ţări din Europa şi nu numai, care au condus la arestarea suspecţilor şi la protejarea copiilor;
- de asemenea, rapoartele Europol au identificat legături între această reţea şi cele descoperite în numeroase alte anchete.

Obiectul operaţiunii

Cunoscută sub numele de Operaţiunea „Rescue”, acest dosar complex a durat trei ani, iar Europol a sprijinit şi coordonat anchetele în ultimele 18 luni. Autorităţile de aplicare a legii din 14 ţări şi-au reunit eforturile pentru a depista infractorii la un nivel realmente global. Alte câteva ţări, deşi nu au fost menţionate, desfăşoară încă anchete în care suspecţii au fost identificaţi.

Infractorii sexuali suspectaţi ale căror victime erau copii erau membri ai unui forum on-line □ boylover.net □ care promova relaţiile sexuale dintre adulţi şi băieţi tineri. Site-ul web era operat de pe un server situat în □ările de Jos şi, din această poziţie, deservea până la 70 000 de membri din întreaga lume.

În prezent, site-ul web a fost retras. A existat o încercare de a funcţiona ca simplu „forum de discuţii”, unde persoanele îşi puteau împărtăşi interesele sexuale faţă de băieţi tineri, fără a se comite infracţiuni specifice, operand astfel „în afara razei de acţiune” a poliţiei. După ce luau legătura pe site, unii membri se orientau spre canale mai private, cum ar fi adresele de e-mail, pentru a face schimb de imagini şi filme ilegale cu copii abuzaţi sexual. Calculatoarele confiscate de la cei arestaţi au cules cantităţi enorme de imagini şi filme care prezentau copii abuzaţi sexual.

La începutul anchetei, echipele de poliţie din Regatul Unit şi Australia responsabile cu criminalitatea pe internet au identificat membrii site-ului boylover.net, care erau consideraţi a prezenta cel mai mare risc pentru copii. De asemenea, echipele de poliţie au urmărit migrarea infractorilor către alte site-uri, unde au continuat alte investigaţii şi evaluări ale riscurilor.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- au fost deja identificaţi 779 de suspecţi în întreaga lume;
- au avut loc 250 de arestări;
- au fost protejaţi 252 de copii.

- Numărul victimelor protejate este cel mai mare număr care a fost înregistrat până în prezent în acest tip de anchete, iar cercetările continuă.

Grupul operativ global virtual (VGT)

Europol s-a alăturat Grupului operativ global virtual (*Virtual Global Taskforce*, VGT) în aprilie 2011. Obiectivul VGT este de a realiza un parteneriat internaţional eficient între agenţiile de aplicare a legii, organizaţiile neguvernamentale şi industrie pentru a proteja copiii împotriva abuzului on-line. Alăturându-se VGT, Europol urmăreşte să realizeze o cooperare mai intensă cu ţările din afara Europei în acest domeniu de criminalitate fără frontiere.

Coaliţia financiară europeană (EFC)

Europol deţine preşedinţia noii Coaliţii financiare europene (EFC). Concentrându-şi activitatea asupra tranzacţiilor financiare, Coaliţia combate difuzarea on-line de imagini ilegale cu copii abuzaţi sexual, având ca obiectiv să servească drept platformă permanentă şi centru de resurse pentru părţile interesate, inclusiv pentru agenţiile de aplicare a legii, furnizorii de sisteme de plată, de servicii de internet (ISP) şi organizaţiile neguvernamentale.

Filtrul de stopare a difuzării materialelor cu copii abuzaţi sexual

În 2011, proiectul COSPOL[26] privind materialele distribuite pe internet care prezintă copii abuzaţi (*Internet Related Child Abusive Material Project*, CIRCAMP)[27] a pus în aplicare cu succes Filtrul care stopează difuzarea materialelor cu copii abuzaţi sexual.

Pentru a spori şi mai mult capacităţile operaţionale, un nou plan de acţiune a dus la îmbunătăţirea cooperării internaţionale. Informaţiile generate în cadrul anchetelor urmează să fie analizate de Europol şi difuzate, prin intermediul pachetelor de informaţii, către ţările implicate.

În plus, Europol coordonează acţiunea colectivă întreprinsă de ţările participante, identificând conexiunile la nivel internaţional. Operaţiunea „Icarus" este una dintre primele operaţiuni comune desfăşurate în cadrul CIRCAMP sub coordonarea Europol.

Operaţiunea „Icarus"

Domeniu infracţional principal	Reţele care realizează schimburi on-line de fişiere ce înfăţişează copii abuzaţi sexual
□ări participante	Austria, Belgia, Bulgaria, Croaţia, Cipru, Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franţa, Germania, Irlanda, Italia, Luxemburg, Malta, □ările de Jos, Norvegia, Polonia, România, Slovacia, Spania, Suedia, Elveţia

Contribuţia Europol:

- coordonarea operaţiunii, la care au participat 23 de ţări;
- informaţiile şi datele suplimentare au fost difuzate de Europol prin intermediul sistemului său informaţional securizat pentru a asigura integritatea datelor şi a determina o reacţie rapidă în ţările în cauză;
- după culegerea informaţiilor de către Poliţia naţională daneză, s-a organizat o reuniune operaţională la Europol pentru a distribui pachete de informaţii ţărilor participante la operaţiune;

[26] Proiectul COSPOL este un instrument multilateral de aplicare a legii, creat sub îndrumarea Forţei de reacţie a □efilor poliţiilor din Europa (EPCTF).

[27] Membrii CIRCAMP sunt: Belgia, Danemarca, Finlanda, Fran□a, Germania, Irlanda, Italia, Malta, □ările de Jos, Norvegia, Spania, Suedia, Europol □i Interpol.

- reţeaua de cooperare a Europol va facilita, de asemenea, realizarea unor investigaţii suplimentare de către partenerii implicaţi, de exemplu Eurojust şi Interpol, dacă va fi necesar.

Obiectul operaţiunii

Agenţiile de aplicare a legii din 23 de ţări europene, cu sprijinul şi sub coordonarea Europol, au organizat o represiune împotriva reţelelor care realizează schimburi on-line de fişiere ce înfăţişează copii abuzaţi sexual.

Operaţiunea a vizat persoanele care realizau schimburile cele mai intense de materiale video care prezentau bebeluşi şi copii mici abuzaţi sexual. Multe dintre materialele confiscate cu ocazia percheziţiilor domiciliare aşteaptă să fie supuse examinării criminalistice, pentru a se evalua cât de profund au fost implicaţi suspecţii în abuzurile comise efectiv asupra copiilor.

Operaţiunea „Icarus" a fost iniţiată în cursul unei reuniuni CIRCAMP, la începutul anului 2011. S-a convenit ca Unitatea naţională pentru combaterea criminalităţii bazate pe tehnologii avansate a Poliţiei daneze (*National High Tech Crime Unit*, DK NITEC) să reprezinte ţara coordonatoare a operaţiunii şi să desfăşoare anchetele, datorită experienţei sale în realizarea schimburilor *inter pares* de materiale ilegale prin sisteme de partajare de fişiere.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- până în prezent[28], operaţiunea „Icarus" a contribuit la identificarea a 273 de suspecţi şi la arestarea a 113 suspecţi în toate cele 23 de ţări;
- au fost descoperite reţele, necunoscute anterior, de infractori sexuali ale căror victime erau copii, care acţionau pe diferite canale de internet;
- anchetele continuă şi se preconizează că vor avea loc noi arestări. Se va acorda o atenţie deosebită identificării realizatorilor de materiale, a agresorilor sexuali şi a victimelor acestora.

Formarea Europol privind „Combaterea exploatării sexuale a minorilor pe internet"

Cel de-al 12-a curs de formare anual, intitulat „Combaterea exploatării sexuale a minorilor pe internet", adresat agenţilor de aplicare a legii şi lucrătorilor din sistemul judiciar, a fost organizat la Selm, în Germania. Acest curs practic consolidează competenţele fundamentale necesare pentru investigarea exploatării on-line a copiilor şi are drept scop dezvoltarea cunoştinţelor şi competenţelor participanţilor în combaterea şi distrugerea reţelelor de infractori sexuali ale căror victime sunt copii, precum şi în ceea ce priveşte protejarea copiilor în cauză.

Proiectul „HAVEN"— Stoparea abuzurilor comise de cetăţeni europeni asupra victimelor din alte ţări

Proiectul „HAVEN" coordonează eforturile comune ale Uniunii Europene de a stopa abuzurile sexuale asupra copiilor comise de cetăţeni europeni în afara ţărilor lor de origine sau a reşedinţei lor permanente. Acest proiect include coordonarea operaţiunilor internaţionale conduse de autorităţile de aplicare a legii din Europa şi din afara acesteia. În 2011, s-a organizat o operaţiune comună la câteva dintre principalele aeroporturi din UE. □ările participante au fost Germania (aeroportul din Frankfurt), □ările de Jos (aeroportul din Amsterdam) şi Suedia (aeroportul din Stockholm). Alte activităţi comune sunt planificate pentru anul 2012.

Pe termen lung, sunt necesare măsuri de prevenire precum notificările permanente sau un sistem de alertă, care să fie puse în aplicare pentru a urmări infractorii care călătoresc în scopul săvârşirii de infracţiuni sexuale, pentru a limita activităţile ilicite ale acestora şi pentru a proteja copiii.

[28] 15 decembrie 2011.

3.4.3 Fraudele legate de cardurile de plată

Fraudele legate de cardurile de plată reprezintă o problemă globală în creştere, care determină pierderi financiare uriaşe în interiorul Uniunii Europene. În acelaşi timp, aceste pierderi constituie capital pentru grupurile de crimă organizată, iar veniturile ilegale ale acestora sunt investite în dezvoltarea altor forme de activitate infracţională.

Funcţionând ca punct central de realizare a schimburilor de informaţii referitoare la acest tip de fraudă, Europol sprijină, atât în interiorul UE, cât şi la nivel internaţional, activităţile de investigare în scopul protejării pieţei UE şi a consumatorilor.

În 2011, Europol a sprijinit numeroase anchete de aplicare a legii în UE pentru stoparea activităţii autorilor internaţionali de fraude legate de cardurile de plată. Europol şi-a concentrat atenţia asupra celor mai periculoase grupuri de crimă organizată care fabrică şi utilizează echipamente ilegale pentru copierea, falsificarea şi utilizarea în mod fraudulos a cardurilor de plată. Ca urmare a unei cooperări transfrontaliere eficace, au fost desfiinţate mai multe fabrici de dispozitive de copiere rapidă (*skimming*) şi reţele internaţionale de trafic de echipamente, date conţinute pe carduri şi bani.

Prin intermediul buletinelor sale de ştiri referitoare la fraudele legate de cardurile de plată, Europol comunică anchetatorilor din statele membre şi ţările participante la cooperare informaţii privind noile tendinţe, tehnicile infracţionale şi modurile de operare ale infractorilor.

Cooperarea dintre Europol şi industria privată a avut ca rezultat crearea unei **baze de date pentru verificarea cardurilor (*Card Checker*)** la Europol, conţinând informaţii globale privind emitenţii de carduri de plată (AMEX, VISA, MasterCard şi carduri pentru plata carburanţilor). Baza de date este utilizată zilnic la Europol.

Biroul mobil şi trusa mobilă de instrumente de criminalistică [incluzând cititorul de card (***Card Reader***), instrumentul criminalistic universal de extracţie (***Universal Forensic Extraction Device***, UFED) şi baza de date pentru verificarea cardurilor (***Card Checker database*)**] aduc valoare suplimentară la faţa locului, în sprijinirea măsurilor investigative:

- cititorul de card poate obţine datele de pe o bandă magnetică şi cipul unui card de plată original sau falsificat;
- statele membre trimit la Europol carduri confiscate pentru a extrage date de pe ele;
- de asemenea, cititorul de carduri poate fi folosit direct, în acelaşi scop, în cursul unei intervenţii a poliţiei;
- cu ajutorul UFED, pot fi extrase date de pe telefonul mobil.

Catalogul CCTV este un produs nou, lansat de Europol în 2011. Catalogul conţine fotografii ale persoanelor implicate în manipularea bancomatelor şi utilizarea frauduloasă a cardurilor de plată. Catalogul este distribuit periodic colegilor din domeniul aplicării legii.

De asemenea, în 2011, Europol a realizat o **Evaluare a ameninţării pe care o reprezintă fraudele legate de cardurile de plată în UE**. Raportul prezintă situaţia actuală şi viitoarele tendinţe ale criminalităţii legate de cardurile de plată şi tranzacţiile cu carduri.

Este pentru prima oară când se realizează o astfel de evaluare. Până acum, cifrele şi modurile specifice de operare nu au fost publicate, prin urmare agenţiile de aplicare a legii şi factorii de decizie nu şi-au putut forma o imagine completă. Recunoaşterea faptului că problema cardurilor devine din ce în ce mai gravă, reprezentanţii industriei au decis să îşi unească eforturile şi au furnizat date foarte sensibile către Europol în vederea analizei, ceea ce a contribuit la realizarea evaluării ameninţării.

Scopul evaluării ameninţării este de a oferi recomandări privind contramăsurile şi măsurile specifice care ar trebui adoptate, atât la nivel naţional, cât şi european, pentru a reduce

numărul şi gravitatea fraudelor. Situaţia actuală şi nivelul veniturilor ilicite obţinute de infractori, care depăşesc 1 500 000 000 EUR, impun măsuri urgente şi de colaborare.

Skimming: copierea benzii magnetice a unui card de plată, fără cunoştinţa sau consimţământul titularului cardului, are loc, în general, atunci când un card de plată este folosit de către titular la un bancomat obişnuit sau la terminalul unui punct de vânzare. Se utilizează un dispozitiv care permite scrierea (clonarea) pe carduri noi care sunt folosite pentru a efectua retrageri ilicite de numerar, de obicei în afara ţării de reşedinţă a titularului de card.

Operaţiunea „Night Clone”

Domeniu infracţional principal Fraude legate de cardurile de plată

□ări participante Bulgaria, Italia, Spania, Polonia şi Statele Unite ale Americii

Contribuţia Europol:

- în afară de organizarea reuniunilor şi coordonarea centrului operaţional, Europol a asigurat asistenţa analitică tehnică şi logistică;
- în ziua acţiunii, arestarea infractorilor suspecţi şi percheziţiile au fost efectuate de autorităţile bulgare, în coordonare cu agenţii italieni şi ai Europol care au fost prezenţi cu un birou mobil în Bulgaria.

Obiectul operaţiunii

În urma unei ample anchete care a durat mai multe luni, a fost demarată o operaţiune poliţienească importantă, care a vizat prinderea membrilor uneia dintre cele mai mari bande criminale cunoscute că acţiona în acest domeniu în ultimii cinci ani.

Principalele personaje aflate în spatele acestui grup de crimă organizată, suspectaţi de escrocarea a mii de cetăţeni din UE şi de copierea a peste 15 000 de carduri de plată într-o fraudă sofisticată, au fost reţinute. Operaţiuni de arestare simultane au avut loc în ţările afectate, implicând peste 200 de agenţi de poliţie. Se estimează că arestările vor continua.

Persoanele suspectate a fi conducătorii grupului, stabilite în Bulgaria, s-au numărat printre reţinuţi. Acestea au legături cu celule infracţionale din Kenya, Africa de Sud şi Statele Unite ale Americii. Metodele grupului includeau recrutarea şi formarea unor infractori mărunţi pentru a efectua retrageri ilegale de numerar.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- a fost anihilată o reţea internaţională de infractori care comiteau fraude legate de cardurile de plată, suspectată a fi realizat peste 50 de milioane EUR din escrocarea cetăţenilor din UE prin „copierea” cardurilor şi golirea conturilor bancare ale acestora;
- au avut loc arestări în Bulgaria (48), Italia (9), Polonia (1), Spania (2) şi SUA. (2).

Operaţiunea „Iaşi”

Domeniu infracţional principal Copierea de carduri

□ări participante Polonia, România, Suedia

Contribuţia Europol:

- coordonarea operaţiunii şi sprijinirea anchetatorilor români la faţa locului în cursul raidurilor finale organizate în România;
- facilitarea schimbului de informaţii;
- acordarea de expertiză tehnică şi efectuarea analizei operaţionale;
- organizarea a două reuniuni operaţionale la Haga între anchetatori şi procurori din Polonia, România şi Suedia;
- coordonarea măsurilor de investigare, mai mulţi membri ai aceluiaşi grup de crimă organizată fiind arestaţi în Polonia.

Obiectul operaţiunii

Un grup de crimă organizată acţiona pe întreg teritoriul UE, copiind şi falsificând carduri de plată şi efectuând retrageri ilegale de numerar. Activităţile infracţionale şi tranzacţiile ilegale cu carduri au provocat pierderi financiare substanţiale titularilor şi emitenţilor de carduri din UE.

Operaţiunea, care s-a dovedit a fi un succes, a fost coordonată de autorităţile de aplicare a legii din România şi sprijinită de Europol şi poliţia poloneză.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- cinci membri ai structurii criminale internaţionale au fost arestaţi în România;
- cu ocazia a 14 percheziţii domiciliare în mai multe oraşe din România, poliţia a confiscat sume importante de bani (50 000 EUR, 50 000 USD şi 15 000 GBP), precum şi bunuri achiziţionate în mod fraudulos de suspecţi.

Atunci când utilizaţi un bancomat (ATM)...

...Europol recomandă câteva măsuri simple pentru a nu cădea victimă atacurilor de skimming.

Staţi aproape de bancomat.

Fiţi atenţi la persoanele din jurul dumneavoastră.
Dacă o persoană se comportă suspect, vă înghesuie sau vă urmăreşte, anulaţi tranzacţia şi utilizaţi alt bancomat.

Protejaţi-vă codul PIN. Întotdeauna **ascundeţi tastatura** cu mâna sau corpul pentru a evita ca orice altă persoană să vadă codul PIN introdus. Nu spuneţi nimănui codul dumneavoastră PIN, chiar dacă se prezintă drept agenţi de poliţie sau reprezentanţi ai băncii.

Dacă observaţi **un aspect neobişnuit** la bancomat, nu îl mai utilizaţi şi informaţi imediat banca sau poliţia.

3.5 Infracţiunile legate de proprietatea intelectuală

Încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală (IPR) se referă la violarea a două categorii principale de drepturi recunoscute şi protejate. Prima categorie este legată de **proprietatea industrială**, care acoperă drepturi din diferite domenii precum cel asupra semnelor distinctive (mărci comerciale), brevetelor, desenelor şi modelelor (contrafacere). Cea de-a doua categorie se referă la **dreptul de autor** asupra unor opere literare şi artistice, inclusiv filmele cinematografice, operele muzicale şi programele informatice (piraterie). **Contrafacerea** este o infracţiune privind violarea proprietăţii industriale, în timp ce **pirateria** este o infracţiune privind încălcarea drepturilor de autor.

În ultimii ani, contrafacerea nu se mai limitează la produsele de lux, constituind o problemă globală care afectează toate tipurile de mărfuri.

Contrafacerea şi pirateria pot cauza prejudicii grave economiei, consumatorilor şi societăţii. Aceste fenomene infracţionale afectează comerţul legal, prin reducerea vânzărilor şi a veniturilor, prin urmare, afectează inovarea, investiţiile şi resursele destinate cercetării şi dezvoltării. Contrafacerea şi pirateria încurajează concurenţa neloială, deoarece falsificatorii nu sunt stânjeniţi de legislaţia, reglementările, normele, taxele şi impozitele pe care societăţile înregistrate trebuie să le respecte. În consecinţă, aceste fenomene afectează ocuparea forţei de muncă şi provoacă pierderi bugetelor naţionale, prin neîncasarea veniturilor obţinute în mod normal din taxe şi accize.

Probabil o problemă mai gravă generată de contrafacere este reprezentată de riscurile importante pentru sănătatea şi siguranţa consumatorilor, având în vedere, în special, faptul că produse precum echipamentele electronice, băuturile, ţigările, alimentele, medicamentele, pesticidele, confecţiile şi jucăriile au făcut obiectul contrafacerii.

Informaţiile operative şi probele obţinute de Europol sugerează că grupurile de crimă organizată sunt implicate efectiv în piraterie şi în comerţul ilicit cu produse contrafăcute. Sumele enorme de bani generate de activităţile lor ilicite, adăugate la nivelul scăzut al sancţiunilor sau al eficacităţii urmăririlor penale în acest domeniu, au oferit organizaţiilor infracţionale posibilitatea de a obţine profituri substanţiale care, la rândul lor, susţin alte activităţi infracţionale. Acestea includ legături cu imigraţia ilegală, spălare de bani, contrabanda, traficul de droguri şi corupţia.

Statisticile arată că, în 2010, peste 103 de milioane de articole contrafăcute şi piratate, care au implicat aproximativ 80 000 de cazuri, au fost reţinute la vămile de la frontierele UE[29]. Aceste statistici nu includ „confiscările intracomunitare" sau anchetele efectuate de alte agenţii de aplicare a legii, de exemplu poliţie sau autorităţi vamale. De asemenea, statisticile nu includ produsele contrafăcute descoperite, care au fost fabricate pe teritoriul Uniunii Europene. Observatorul european al contrafacerii şi al pirateriei a fost creat în scopul îmbunătăţirii calităţii informaţiilor şi statisticilor disponibile referitoare la fenomenele de contrafacere şi piraterie pe piaţa internă a Uniunii Europene.

S-au înregistrat mai multe cazuri de confiscare de pesticide contrafăcute în mai multe state membre, iar Europol a organizat în 2011 o reuniune operaţională cu ţările în cauză. Europol are planificată pentru 2012 o sesiune de formare şi de sensibilizare pentru statele membre, având ca scop punerea în comun a cunoştinţelor şi coordonarea acţiunii comune împotriva fenomenului contrafacerii.

[29] Comisia Europeană – Direc□ia Generală Impozitare □i Uniune Vamală. Raport asupra serviciilor vamale ale UE □i a protejării drepturilor de proprietate intelectuală – 2010.

Operaţiunea „Opson”

Domeniu infracţional principal Alimente şi băuturi contrafăcute

□ări participante Bulgaria, Danemarca, Franţa, Ungaria, Italia, □ările de Jos, România, Spania, Turcia, Regatul Unit

Contribuţia Europol:

- pe lângă asistenţa acordată timp de şase luni în ceea ce priveşte planificarea operaţiunii, Europol a oferit sprijin operaţional, detaşând echipe în portul Rotterdam, pentru a asista funcţionarii vamali olandezi, şi la Interpol, în oraşul Lyon.

Obiectul operaţiunii

Sute de tone de alimente şi băuturi contrafăcute şi de calitate necorespunzătoare, inclusiv şampanie, brânză, ulei de măsline şi ceai, au fost capturate în cadrul acestei operaţiuni desfăşurate în 10 ţări sub coordonarea Interpol şi Europol, care a dus la distrugerea bandelor de crimă organizată aflate în spatele acestei activităţi.

Operaţiunea, care a durat mai multe săptămâni, a implicat poliţia, vama şi organismele naţionale de reglementare în domeniul alimentar, pe lângă partenerii din sectorul privat, şi a inclus controale la aeroporturi, în porturi maritime, magazine şi pieţe ambulante din cele 10 ţări participante.

Operaţiunea „Opson” („opson” însemnând mâncare în greaca veche) a avut trei obiective principale:

- creşterea gradului de conştientizare asupra pericolelor pe care le prezintă alimentele contrafăcute şi de calitate necorespunzătoare;
- stabilirea unor parteneriate cu sectorul privat pentru a asigura o reacţie coerentă la acest tip de criminalitate;
- protejarea consumatorilor prin confiscarea şi distrugerea alimentelor de calitate necorespunzătoare şi identificarea infractorilor aflaţi în spatele acestor reţele.

Anchetele continuă, iar rezultatele finale ale operaţiunii „Opson” vor fi date publicităţii după încheierea acestora. Republica Democrată Congo a participat în calitate de observator, în perspectiva unei operaţiuni pilot care urmează să se desfăşoare anul viitor în Africa.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- autorităţile de aplicare a legii au recuperat
  - peste 13 000 de sticle de ulei de măsline de calitate necorespunzătoare;
  - 30 de tone de suc de roşii contrafăcut;
  - aproximativ 77 de tone de brânză contrafăcută;
  - peste 12 000 de sticle de vin de calitate necorespunzătoare, în valoare de aproximativ 300 000 EUR;
  - 5 tone de peşte şi fructe de mare de calitate necorespunzătoare;
  - aproximativ 30 000 de tablete de ciocolată;
- de asemenea, vânzarea pe internet de icre negre contrafăcute sau de calitate necorespunzătoare face obiectul unei anchete în curs.

Conferinţa internaţională privind aplicarea legii în domeniul proprietăţii intelectuale, Madrid

În luna septembrie, Europol a găzduit acest eveniment de trei zile împreună cu Interpol şi cu poliţia spaniolă (*Cuerpo Nacional de Policía*). Conferinţa a reunit peste 450 de anchetatori specializaţi în criminalitatea legată de proprietatea intelectuală, procurori şi experţi din 52 de ţări reprezentând atât sectorul public, cât şi sectorul privat.

Atelierele operaţionale şi mesele rotunde au oferit participanţilor posibilitatea de a schimba bune practici şi a discuta despre metodologii operaţionale. Europol a făcut o prezentare a capacităţilor sale operaţionale.

Această conferinţă a oferit cea mai bună ocazie de a scoate în evidenţă toate pericolele pe care le prezintă mărfurile contrafăcute şi piratate, precum şi de a promova sprijinul analitic şi operaţional pe care Europol îl acordă anchetatorilor.

Operaţiunea „Leatherface”

Domeniu infracţional principal	Unelte electrice contrafăcute şi de calitate necorespunzătoare
□ări participante	Spania

Contribuţia Europol:

- Europol a transmis autorităţilor de aplicare a legii din Spania informaţii operative care semnalau desfăşurarea unei activităţi infracţionale în jurisdicţia lor.

Obiectul operaţiunii

Serviciile de informaţii au identificat organizaţii criminale din Spania care acţionau în domeniul spălării de bani, evaziunii fiscale şi al infracţiunilor legate de proprietatea intelectuală.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- Garda civilă (*Guardia Civil*) spaniolă a arestat 64 de persoane, 62 dintre cei arestaţi fiind italieni care aveau legături cu Camorra;
- au avut loc percheziţii domiciliare la Malaga, Madrid, Barcelona, Valencia şi Sevilla şi au fost confiscate cantităţi considerabile de mărfuri de marcă de calitate necorespunzătoare şi contrafăcute, inclusiv generatoare, ferăstraie cu lanţ şi alte unelte electrice.

Utilizarea în comun a cardurilor

În 2011, Europol a organizat o sesiune de formare şi o reuniune operaţională privind „utilizarea în comun a cardurilor”, fenomenul fabricării şi distribuirii de carduri inteligente Pay TV piratate. Această activitate generează un interes scăzut sau un grad redus de conştientizare, în ciuda profiturilor uriaşe pentru reţelele criminale, iar informaţiile Europol relevă că cea mai mare parte a acestei activităţi este controlată de cetăţeni din UE.

3.6 Contrabanda cu ţigări

Europol sprijină agenţiile de aplicare a legii în prevenirea şi combaterea activităţilor grupurilor de crimă organizată (GCO) implicate în fabricarea ilegală şi traficul de ţigări şi produse din tutun.

Contrabanda cu tutun nu este o formă de criminalitate fără victime. Veniturile pierdute de către stat reprezintă sume importante de bani, care ar fi putut fi cheltuite pe servicii publice vitale cum ar fi şcoli, spitale, drumuri şi aplicarea legii.

- Se estimează că UE pierde anual venituri în valoare de aproximativ 10 miliarde EUR ca rezultat al comerţului ilicit cu tutun.
- Într-un container de 12 m pot încăpea până la 10 milioane de ţigări. În cazul în care această cantitate este introdusă clandestin, de exemplu, în Irlanda, pierderea de venituri este de circa 3 milioane EUR. Dacă aceeaşi cantitate intră ilegal în Regatul Unit, pierderile de venit la stat se ridică la aproximativ 1,25 milioane GBP.
- Potrivit British American Tobacco (BAT), contrabandiştii vând în UE 52 de miliarde de ţigări pe an, care reprezintă echivalentul a 6000 de containere de 12 m. Preţul mediu de vânzare în UE a acestui produs ilicit este de 2,50 EUR pe pachet.

Pentru creşterea profiturilor, tutunul ilegal este fabricat din materiale ieftine, acordându-se prea puţină atenţie controlului sanitar şi de calitate. Aceste ţigări sunt vândute fumătorilor în locul produselor originale care trebuie să respecte anumite standarde. În general, produsele contrafăcute conţin cantităţi mult mai mari de gudron şi nicotină decât mărcile originale şi produc monoxid de carbon mai dăunător. Ele pot conţine un amestec deosebit de toxic de substanţe chimice cauzatoare de cancer, între care arsenic, cadmiu, benzenă şi formaldehidă, în cantităţi mult mai mari decât ţigările originale. În ţigările falsificate confiscate s-au descoperit căpuşe, ouă de insecte, fungi şi excremente umane.

Produsele din tutun contrafăcute şi introduse prin contrabandă sunt vândute pe pieţe deschise, adesea clienţii neştiind că produsele cumpărate sunt ilegale. Banii pe care aceştia îi plătesc merg direct către grupurile infracţionale, finanţând alte domenii şi forme grave de criminalitate organizată şi terorism.

- Organismul de investigare al Consiliului de Securitate al ONU ☐ Grupul de experţi ☐ a raportat că milioane de dolari din veniturile obţinute din comerţul ilegal cu ţigări ajung la Al-Qaeda, organizaţiile de talibani şi alte organizaţii teroriste. Raportul a arătat că aceste fonduri finanţează şi rebeli congolezi care recrutează soldaţi din rândul copiilor şi comit violuri şi crime în masă.
- În ianuarie 2011, Poliţia Regală Canadiană Călare a estimat că, din cele 105 grupuri de crimă organizată pe care le anchetează pentru contrabandă cu ţigări, 69 % sunt implicate şi în traficul de droguri şi de arme.
- Multe ţări se consideră a fi simple ţări de tranzit în comerţul ilegal cu ţigări. Cu toate acestea, suferă, la rândul lor, de pe urma acestui tip de criminalitate, deoarece grupurile de crimă organizată au nevoie de depozite, transport şi sprijin financiar, transferând mărfurile ilegale de la sursă pentru a le comercializa şi a spăla banii obţinuţi astfel. Pe aceste rute, pieţele negre funcţionează ca suport logistic în scopul facilitării comerţului, aplicarea legii poate fi coruptă, iar economia legală poate avea de suferit.

Operaţiunea „Tsar”

Domeniu infracţional principal Reţele internaţionale de contrabandă cu ţigări

☐ări participante Republica Cehă, Franţa, Germania, Ungaria, Italia, Slovacia

Contribuţia Europol:

- operaţiunea a fost sprijinită şi coordonată de Europol şi Eurojust şi a inclus o zi de acţiune planificată atent, la care au fost detaşaţi peste 150 de agenţi de aplicare a legii;
- Eurojust a creat rapid un centru de coordonare, cu un birou mobil operat de un analist Europol, care a asigurat sprijin analitic esenţial încă din faza incipientă a operaţiunii;
- Abordarea, la nivelul Uniunii Europene, a mai multor agenţii coordonate a facilitat schimbul de informaţii şi de probe în timp real, cooperarea între autorităţile vamale, poliţieneşti şi judiciare din ţările implicate, precum şi analiza comparativă imediată a datelor colectate.

Obiectul operaţiunii

Europol şi Eurojust au sprijinit mai multe state membre pentru a distruge o reţea amplă de contrabandişti de ţigări contrafăcute care acţiona din Ucraina până în Regatul Unit.

Într-un caz iniţiat în Franţa, ancheta a relevat existenţa unei organizaţii criminale structurate, stabilite într-o regiune din Ucraina, care se învecinează cu mai multe state membre ale UE. Această reţea a operat prin intermediul unor societăţi paravan din mai multe dintre ţările implicate, folosind transportatori de bună credinţă.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- au fost emise 5 mandate de arestare europene, fiind arestate 5 persoane. Suspecţii sunt în aşteptarea procesului;
- au fost efectuate 13 percheziţii domiciliare şi la societăţi comerciale, fiind confiscate probe documentare în număr considerabil, computere, telefoane mobile şi diverse dispozitive IT.

3.7 Falsificarea monedei euro

Europol are misiunea de a preveni şi combate falsificarea de bani, în special a monedei euro, fiind desemnat drept birou central al Uniunii Europene pentru combaterea falsificării monedei euro. Acest statut juridic conferă Europol competenţa de a acţiona ca un punct de contact internaţional pentru combaterea falsificării monedei euro.

Europol cooperează strâns cu statele membre ale Uniunii Europene, Banca Centrală Europeană, Comisia Europeană, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), Interpol şi alţi parteneri.

Pentru a îndeplini această funcţie de birou central, Europol oferă partenerilor săi o gamă largă de produse şi servicii:

- Europol sprijină în mod activ autorităţile de aplicare a legii prin colectarea, analiza, difuzarea şi facilitarea schimburilor de date privind criminalitatea, precum şi prin furnizarea altor tipuri de competenţă şi de cunoştinţe în scopul sprijinirii investigaţiilor;
- Europol se implică în toate anchetele importante din UE privind falsificarea monedei euro, inclusiv prin echipele comune de anchetă;
- la cerere, Europol acordă, de asemenea, sprijin financiar şi asistenţă la faţa locului;
- Europol oferă sprijin criminalistic agenţiilor de aplicare a legii pentru a stabili originea materialelor şi a dispozitivelor utilizate la fabricarea de bani falşi;
- de asemenea, oferim asistenţă tehnică şi formare profesională privind aspectele tactice şi tehnice legate de protejarea monedei euro împotriva falsificării.

Operaţiunea „Gazeta”

Domeniu infracţional principal Producţia în masă de monedă euro falsificată

□ări participante Polonia

Contribuţia Europol:

- a sprijinit operaţiunea prin facilitarea cooperării internaţionale;
- a identificat reţeaua de distribuţie a banilor falşi în afara teritoriului Poloniei;
- înainte de a avea loc intervenţia, Europol a oferit consultanţă tehnică privind tehnicile şi echipamentele de tipărire a banilor falşi care puteau fi utilizate de falsificatori;
- Europol a luat parte la examinarea tipografiei ilegale şi a asigurat asistenţa tehnică la faţa locului.

Obiectul operaţiunii

Una dintre cele mai mari tipografii de bani falşi din Europa a fost distrusă în cadrul unei operaţiuni desfăşurate de poliţia poloneză cu sprijinul Europol.

Poliţia poloneză investiga, iniţial, activităţile frauduloase legate de utilizarea documentelor falsificate, când a descoperit un loc unde se fabricau cărţi de identitate false. Ulterior, s-a dovedit că în acelaşi loc se fabricau şi bani falşi.

Când agenţii de aplicare a legii au intervenit în spaţiile din apropierea Varşoviei, au descoperit o întreagă uzină care fabrica bancnote şi documente false.

Succesul acestei operaţiuni a prevenit posibila fabricare şi distribuţie de cantităţi uriaşe de monedă euro falsificată de înaltă calitate, capabilă să se sustragă mijloacelor de detectare a autenticităţii comerciale.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- a fost confiscat un număr record de bancnote falsificate de 50 şi de 500 EUR, cu o valoare nominală totală de peste 1 milion EUR;
- a fost arestată o persoană pentru fabricarea de bancnote şi documente false;
- au fost confiscate 7500 de coli A4 netăiate de bancnote de 50 EUR, care conţineau şi elemente de securitate (holograme);
- a fost confiscată o mare varietate de echipamente poligrafice şi materiale pentru fabricarea altor produse falsificate, inclusiv o maşină ofset;
- poliţia a ridicat cantităţi importante de documente falsificate şi materiale de fabricare a acestora, şi anume cărţi de identitate, paşapoarte, documente de înmatriculare a autovehiculelor din diferite ţări europene, acte juridice şi ştampile ale diferitelor instituţii de stat.

Operaţiunea „Chipmunk”

Domeniu infracţional principal Fabricarea de bancnote şi monede euro false

□ări participante Belgia, Franţa

Contribuţia Europol:

- experţii Europol au fost prezenţi la centrul de coordonare operaţională pentru a oferi expertiză tehnică şi sprijin analitic şi operaţional;
- examinarea tehnică a bancnotelor confiscate de Europol a relevat faptul că acestea au legătură cu o anchetă desfăşurată de autorităţile italiene de aplicare a legii şi alţi parteneri internaţionali.

Obiectul operaţiunii

În cadrul unei anchete iniţiate de autorităţile belgiene[30] şi sprijinite de Europol, au fost distruse două monetării ilegale care fabricau monedă euro falsificată şi un grup de crimă organizată care acţiona în distribuţia de bancnote şi monede euro false.

Suspecţii, de origine italiană şi belgiană, au fost arestaţi în urma înfiinţării în Belgia a două monetării ilegale de dimensiuni industriale în care se fabricau monede euro false. De asemenea, poliţia franceză s-a implicat în această operaţiune, ca urmare a arestării unui suspect în Franţa, prin care au fost stabilite conexiunile cu ancheta desfăşurată în Belgia.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- ancheta a scos la iveală livrări de bancnote euro false cu valoare nominală totală de aproximativ 60 000 EUR;
- pe lângă monetăriile ilegale şi monedele fabricate, au fost confiscate, de asemenea, dispozitive şi materiale utilizate pentru fabricarea de monede false de un euro şi de 50 de eurocenţi, cum ar fi ştanţe şi blancuri;
- de asemenea, în cursul operaţiunii au fost descoperite mai multe arme de foc.

[30] Poli□ia federală belgiană, Departamentul de investigaţii criminale din Mons (CID), sprijinită de Poli□ia locală din La Louviere, Monetăria Regală din Belgia □i Oficiul central na□ional pentru combaterea falsificării monedei euro din Belgia (OCRFM).

Echipa comună de anchetă (JIT) Limón

Domeniu infracţional principal Falsificarea monedei euro şi copierea de carduri

□ări participante Bulgaria şi Spania, sprijinite de Statele Unite ale Americii

Contribuţia Europol:

- în cursul fazei de investigare, Europol a elaborat mai multe rapoarte de situaţie şi a facilitat schimbul de informaţii, ceea ce a dus, de asemenea, la descoperirea a noi conexiuni de criminalitate;
- experţii Europol au asigurat asistenţă tehnică cercetând, cu ajutorul echipamentelor speciale, o tipografie situată în centrul oraşului Sofia, pentru a descoperi dovezi care să conţină imagini cu monede euro;
- de asemenea, Europol a sprijinit financiar ancheta.

Obiectul operaţiunii

A fost instituită o echipă comună de anchetă între Bulgaria, Spania, Eurojust şi Europol pentru a combate falsificarea monedei euro. De asemenea, echipa comună de anchetă s-a bucurat de sprijinul Serviciilor secrete americane.

Ca urmare a succesului acestei echipe comune de anchetă, au fost desfiinţate trei tipografii care fabricau monedă euro falsificată, iar grupurile de crimă organizată implicate în fabricarea şi distribuţia banilor falşi au fost destructurate.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- au avut loc şase arestări şi a fost desfiinţată o tipografie ilegală din Plovdiv, Bulgaria, care fabrica bancnote de 100, 200 şi 500 EUR;
- au fost confiscate bancnote false în valoare nominală de peste o jumătate de milion de euro, o maşină ofset, o maşină de imprimare la cald, ştanţe, tuşuri, computere şi filme;
- ulterior, au fost desfiinţate alte două tipografii în oraşul Sofia şi într-o suburbie a acestuia. Tipografiile fabricau euro şi dolari americani falşi;
- de asemenea, au fost confiscate alte produse falsificate precum paşapoarte, timbre fiscale şi carduri din plastic □ unele purtând sigle de card de credit.

3.8 Frauda în materie de TVA

Comisia Europeană estimează că frauda în materie de TVA reprezintă pentru statele membre o pierdere de aproximativ 60 miliarde EUR în fiecare an. Frauda intracomunitară cu firme-fantomă (*missing trader intra-Community fraud,* MTIC) este o formă organizată, complexă de fraudă în materie de TVA, comisă de infractori care atacă regimurile taxei pe valoarea adăugată (TVA) din statele membre ale UE. Modelul de bază al fraudei intracomunitare transnaţionale în materie de TVA implică cel puţin două state membre.

Frauda MTIC este comisă de grupuri de crimă organizată care creează o structură de firme şi persoane cu legături între ele, exploatând, în acelaşi timp, diferitele caracteristici specifice ale sistemelor naţionale de impozitare, pentru a masca legăturile reale dintre participanţii la actele de fraudă. Aşa-numitele firme-fantomă implicate în schemele de fraudare în materie de TVA, care sunt iniţial responsabile de prejudiciile fiscale, acţionează doar pe perioade scurte de timp, uneori de numai câteva săptămâni, după care dispar. Schemele de fraudare se pot baza pe tranzacţii reale sau, în prezent şi tot mai frecvent, virtuale care reprezintă o „fraudă de tip carusel", în care aceleaşi „bunuri" sunt vândute şi revândute de mai multe ori.

Frauda MTIC bazată pe bunuri materiale □ adesea implicând mărfuri precum telefoanele mobile, cipuri de calculator sau metale preţioase □ nu mai reprezintă însă singura preocupare. S-a constatat o trecere clară la frauda MTIC bazată pe servicii, întrucât infractorii şi-au dovedit interesul faţă de elementele necorporale şi şi-au extins activităţile infracţionale pe pieţele de servicii în domeniile protecţiei mediului şi energiei.

În 2011, Europol a avut ca obiectiv prioritar coordonarea şi difuzarea de informaţii pentru a sprijini anchetele penale desfăşurate în statele membre în ceea ce priveşte frauda în materie de TVA, în comercializarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră sau a cotelor alocate de certificate (certificate EUA).

Europol estimează că pierderea cauzată de frauda legată de creditele privind dioxidul de carbon în perioada iunie 2008-decembrie 2009 a fost de aproximativ 5 miliarde EUR. De atunci, importante operaţiuni de aplicare a legii au fost iniţiate de Germania (aprilie 2010) şi Italia (decembrie 2010), care au implicat arestarea mai multor persoane şi percheziţionarea a numeroase sedii. La Europol a fost creat un grup ţintă pentru coordonarea a aproape 30 de anchete penale desfăşurate în statele membre. Primul proces al suspecţilor acuzaţi de fraudă legată de creditele privind dioxidul de carbon a avut loc în Franţa, în ianuarie 2012, şi va fi urmat în curând de procese similare care se vor desfăşura în Germania şi în Regatul Unit.

Proiectul Europol privind analiza fraudei intracomunitare cu firme-fantomă (MTIC) este singura bază de date existentă la nivelul Uniunii Europene pentru stocarea informaţiilor privind criminalitatea legată de MTIC. Din acest motiv, proiectul a devenit sursa principală de referinţă pentru operaţiunile de aplicare a legii. Cunoştinţele şi datele stocate la Europol facilitează cunoaşterea solidă a acestui domeniu de criminalitate şi identificarea celor mai importante ţinte ale infracţiunilor. Europol a devenit un centru de excelenţă în combaterea fraudei MTIC transfrontaliere şi a infracţiunilor asociate.

În cursul anului 2011, Europol a sprijinit anchetele statelor membre referitoare la:

- activitatea infracţională legată de sistemul de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (frauda legată de creditele privind dioxidul de carbon);
- furturile de EUA tranzacţionabile (cote de emisie ale UE);
- mai multe atacuri reuşite de „phishing" asupra conturilor deţinute de registrele naţionale.

Acest sprijin a cuprins următoarele activităţi principale:

- detaşarea biroului mobil pentru a contribui la colectarea şi analiza informaţiilor în Dubai;

- reuniunea comună strategică Europol-Eurojust privind frauda în materie de TVA, la care au participat aproximativ 80 de experţi din domeniul aplicării legii şi sistemul judiciar, precum şi factori de decizie din UE;
- reuniuni strategice, operaţionale şi de coordonare a informaţiilor cu partenerii relevanţi, inclusiv cu Eurojust, Administraţia fiscală şi vamală (HMRC) din Regatul Unit şi autoritatea de poliţie din Dubai;
- 8 arestări şi 20 de percheziţii domiciliare în Regatul Unit, în legătură cu operaţiunea „Vista", coordonate cu 33 de percheziţii domiciliare care au avut loc în Germania şi unele în Republica Cehă, cu solicitarea întregului sprijin în vederea analizei materialelor confiscate.

De asemenea, au fost identificate şi analizate platforme şi facilităţi de plată pentru susţinerea fluxurilor ilegale de bani, ceea ce va conduce, în 2012, la o conferinţă Europol pe această temă pentru a discuta concluziile şi a coordona răspunsul UE în materie de aplicare a legii.

Europol sprijină Instrumentul de asistenţă tehnică şi de schimb de informaţii (*Technical Assistance and Information Exchange Instrument*, TAIEX) gestionat de Comisia Europeană. Seminarele facilitează partajarea cunoştinţelor şi a bunelor practici între agenţi de aplicare a legii şi procurori din statele membre ale UE şi ţările învecinate. Cooperarea cu ţările terţe este esenţială în combaterea fraudei în materie de TVA, având în vedere că infractorii îşi spală adesea profiturile ilicite în afara Uniunii Europene.

Operaţiunea „Jacquo New"

Domeniu infracţional principal Frauda în materie de TVA

□ări participante Belgia, Franţa, Spania, Regatul Unit

Contribuţia Europol:

- mai multe state membre au solicitat sprijinul operaţional şi analitic al Europol pentru anchete în curs privind frauda în materie de TVA în comerţul cu platină;
- concluziile analizei Europol au indicat conexiuni clare între ţările menţionate mai sus;
- Europol a participat în cadrul echipei comune de anchetă;
- Franţa a solicitat detaşarea biroului mobil Europol pentru a verifica şi analiza datele obţinute „in situ" pe parcursul operaţiunii;
- Europol a efectuat numeroase verificări analitice ale documentelor confiscate cu ocazia percheziţiilor. S-au descoperit indicii cu privire la anchete existente asociate, precum şi două noi conexiuni cu unul dintre principalii suspecţi de fraudă legată de creditele privind dioxidul de carbon. Sunt în desfăşurare şi alte analize suplimentare.

Obiectul operaţiunii

O reuniune organizată la Eurojust a condus la crearea unei echipe comune de anchetă între Belgia şi Franţa, cu participarea Europol.

Anchetatorii francezi şi belgieni au identificat factori principali suspectaţi a fi implicaţi în frauda în materie de TVA şi au vizat o societate belgiană de comercializare a metalelor preţioase, ai cărei clienţi se aflau în Regatul Unit, Franţa şi Spania.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- au avut loc percheziţii coordonate, efectuate de agenţi de aplicare a legii din Franţa şi Belgia, identificând şapte persoane care aveau legături directe cu principalii suspecţi din ancheta franceză.

3.9 Spălarea de bani şi urmărirea activelor

Statisticile arată că 70 % din totalul infracţiunilor se referă la achiziţii[31], generând venituri ilicite uriaşe. Astfel, majoritatea dosarelor anchetate de autorităţile de aplicare a legii au un numitor comun □ un motiv financiar pentru care au fost comise infracţiunile. Urmărirea traseului banilor oferă indicii despre autorii infracţiunilor, poate destructura organizaţiile şi permite confiscarea eventuală a veniturilor obţinute din infracţiuni. Această abordare atacă baza economică a acţiunii criminale şi previne reinvestirea veniturilor ilegale obţinute în alte activităţi criminale.

Europol sprijină statele membre în prevenirea şi combaterea activităţilor infracţionale de spălare de bani, derulând un proiect special de analiză operaţională, susţinut în prezent de 25 de state membre UE, precum şi de Eurojust şi Islanda. Proiectul asistă statele membre în analiza datelor operaţionale obţinute din rapoartele privind tranzacţiile suspecte care au fost filtrate de autorităţile competente de aplicare a legii, din rapoartele privind tranzacţiile valutare, precum şi din anchetele în curs privind spălarea de bani.

Activitatea exploatează valoarea intrinsecă a informaţiilor financiare, precum rapoartele privind tranzacţiile suspecte, integrând aceste date cu informaţiile obţinute din cazurile în curs legate de spălarea de bani şi din cazurile de depistare a transporturilor transfrontaliere de numerar. În plus, Europol asigură sprijin orizontal altor proiecte în curs ale Europol, ajutând specialiştii în analiza fluxurilor financiare.

Activităţi desfăşurate în 2011

Transporturi transfrontaliere neobişnuite de numerar în sume mari (USD)

Europol a obţinut informaţii despre transporturi neobişnuite de sume mari de dolari americani efectuate pe ruta Ucraina - România - Bulgaria - Turcia. Într-o perioadă de doi ani (martie 2008-iunie 2010), au fost declarate aproximativ 200 de milioane USD în numerar. Autorităţile bulgare au propus organizarea unei reuniuni strategice cu autorităţile române, turce şi ucrainene. Aceasta a avut loc în 2011, prilej cu care au fost clarificate canalele de comunicare, iar Ucraina a fost de acord să ia în considerare demararea unei anchete.

Operaţiunea „Spectre II": operaţiune multinaţională vizând transportatori de numerar

În luna noiembrie 2011, Europol şi-a detaşat biroul mobil pentru a sprijini o operaţiune de capturare şi de detectare de numerar efectuată de mai multe agenţii în porturile şi la frontierele Regatului Unit. În cadrul operaţiunii, Europol a răspuns unui număr de 271 de cereri, având ca rezultat 19 confiscări şi 4 situaţii de corespondenţă reală de date. În cursul acestei operaţiuni au fost capturate 418 136 GBP în numerar şi alte 1 412 722 GBP în numerar, împreună cu argint, bijuterii şi droguri khat[32].

Grup de crimă organizată internaţional implicat în spălarea banilor obţinuţi din traficul de cocaină

Sprijinind echipa comună de anchetă Playa, Europol a acordat asistenţă orizontală prin realizarea unei analize financiare speciale şi elaborând mai multe rapoarte de analiză operaţională. Echipa comună de anchetă a obţinut, în urma unei anchete internaţionale de durată, arestarea a 10 suspecţi care făceau parte dintr-o importantă organizaţie internaţională de trafic de droguri. Profiturile acestei organizaţii erau investite în achiziţionarea de proprietăţi personale □ autoturisme de lux, proprietăţi imobiliare, discoteci

[31] Consiliul de Mini□tri al Regatului Unit, 2000.

[32] Khatul este o plantă ale cărei frunze se mestecă pentru un efect stimulant asemănător amfetaminei, datorat ingredientelor sale active de catină □i catinonă. Este o substan□ă interzisă în majoritatea □ărilor din UE.

şi bărci de agrement □ în Spania şi în alte ţări. Pentru a-şi ascunde identitatea, banda de infractori înfiinţase mai multe societăţi. Europol a acordat expertiză şi sprijin de investigare pentru a facilita recuperarea activelor obţinute din activităţi infracţionale.

Fraude importante de tip „Ponzi" legate de plasamente colective

Europol a sprijinit o importantă anchetă multi-jurisdicţională, pornind de la acuzaţii potrivit cărora principalii suspecţi au defraudat atât investitori privaţi, cât şi corporativi. Investitorii au alocat sume mari de bani, potrivit înţelegerii că aceşti bani vor fi investiţi, cu un profit substanţial garantat. În schimb, principalii suspecţi au utilizat o reţea de conturi bancare pentru a deturna banii investitorilor către conturi private.

Activităţile de spălare de bani desfăşurate la nivel internaţional confirmă utilizarea la scară largă a metodelor tradiţionale precum transferurile de numerar prin transportatori de bani, precum şi a tehnicilor sofisticate, în scopul creării de investiţii financiare off-shore, tranzacţionate sub acoperirea unei societăţi anonime. Cazurile actuale de spălare de bani au înregistrat, de asemenea, implicarea unor profesionişti, în principal din afara sectoarelor financiare tradiţionale, care au fost folosiţi pentru integrarea veniturilor ilicite în activităţi comerciale. Investiţiile imobiliare, activităţile comerciale şi bunurile de lux continuă să reprezinte unele dintre cele mai vizibile investiţii pentru grupurile de crimă organizată.

Biroul Europol privind activele provenite din săvârşirea de infracţiuni *(Europol Criminal Assets Bureau*, ECAB) sprijină anchetatorii financiari din statele membre în urmărirea internaţională a produselor infracţiunii, atunci când activele au fost ascunse în afara graniţelor lor jurisdicţionale. Rolul principal al ECAB este ca, în cadrul anchetelor sprijinite de Europol, să depisteze produsele infracţiunii.

Alte aspecte importante ale activităţii ECAB sunt crearea unor birouri de recuperare a creanţelor în statele membre care să consolideze cooperarea acestora la nivel european şi să găzduiască secretariatul reţelei CARIN.

Reţeaua Interagenţii Camden de Recuperare a Creanţelor (**CARIN)**

Europol este gazda secretariatului permanent pentru Reţeaua Interagenţii Camden de Recuperare a Creanţelor (*Camden Assets Recovery Inter-Agency Network*, CARIN), care este o reţea informală de experţi judiciari şi responsabili de aplicarea legii în domeniul recuperării creanţelor. CARIN are în prezent 49 de jurisdicţii membre înregistrate, incluzând toate cele 27 de state membre ale UE şi nouă organizaţii internaţionale.

Din fiecare jurisdicţie au fost desemnaţi câte un ofiţer de aplicare a legii şi un ofiţer judiciar pentru a sprijini, în calitate de persoane de contact, cooperarea transfrontalieră în scopul identificării, îngheţării, reţinerii şi confiscării bunurilor provenite din infracţiuni. Aceste persoane de contact răspund la întrebările generale referitoare la recuperarea creanţelor în propriile jurisdicţii, însă oferă şi sprijin operaţional prin canalele legale avute la dispoziţie.

3.10 Grupurile de crimă organizată mobile

Grupurile de crimă organizată mobile (GCOM) operează cu un grad ridicat de flexibilitate şi mobilitate în numeroase jurisdicţii şi sectoare de criminalitate. Implicaţi, în primul rând, în infracţiuni sau fraude legate de proprietate, aceşti infractori se axează pe activităţi precum:

- jafuri (armate);
- spargeri de locuinţe şi de întreprinderi şi pătrunderi prin escrocherie;
- furturi organizate din magazine şi din buzunare;
- furturi de încărcături şi de metale;
- atacuri fizice asupra transporturilor de numerar (*cash-in-tranzit*, CIT) şi a bancomatelor (ATM);
- furturi de maşini grele de pe şantiere de construcţii;
- furturi de maşini de lux şi de camioane.

Grupurile de crimă organizată mobile au au apărut la sfârşitul anilor 1990-începutul anilor 2000, când s-a constatat că bandele din Europa de Est şi Europa Centrală erau din ce în ce mai frecvent responsabile pentru spargerile sistematice de locuinţe şi magazine, spargeri cu autovehicule furate şi anumite forme de furturi de autoturisme. După modul lor de operare, devenise deja clar că bandele erau bine organizate, acţionau în mod sistematic şi erau interesate, în principal, de numerar şi de bunuri pe care le puteau vinde pe pieţele de mărfuri furate şi de ocazie[33].

Aceste organizaţii criminale produc victime ale TFU[34] şi alte bunuri furate sau ilicite, inclusiv droguri, pentru pieţele din UE, după care repatriază profiturile în locurile lor de origine din interiorul sau din afara UE. În unele cazuri, acestea se ocupă şi de distribuţia finală a mărfurilor. Majoritatea grupurilor de crimă organizată mobile sunt conduse din interiorul UE şi cel puţin o parte substanţială din activele lor se află pe teritoriul UE.

Printre cele mai importante grupuri de crimă organizată mobile se numără cele vorbitoare de limbă lituaniană, georgiană şi rusă.

Grupurile lituaniene de crimă organizată acţionează în numeroase state membre ale UE, inclusiv în Belgia, Danemarca, Finlanda, Franţa, Germania, Irlanda, □ările de Jos, Spania, Suedia şi Regatul Unit. Aceste grupuri au fost deja identificate în OCTA 2011 ca fiind o prioritate pentru Europol de combătut la nivel european. Punctul nodal infracţional de nord-est[35] rămâne un punct central pentru tranzitarea mărfurilor ilicite către şi dinspre fosta Uniune Sovietică şi o bază pentru grupurile cu spectru diversificat de infracţiuni care acţionează la nivel internaţional. Grupurile lituaniene sunt angajate într-o gamă largă de infracţiuni legate de proprietate, precum şi de furturile de autovehicule (inclusiv o nouă tendinţă, şi anume furtul de camioane), jafuri, spargeri de locuinţe, furturi din buzunare şi fraude. Aceste grupuri sunt implicate şi în traficul de droguri din America Latină, prin Africa de Vest şi punctele nodale infracţionale de sud-vest şi nord-vest şi colaborează cu grupurile criminale albaneze în traficul de heroină din Asia Centrală spre Europa de Vest.

De asemenea, grupurile lituaniene joacă un rol important în traficul de droguri de sinteză spre Federaţia Rusă, Scandinavia şi □ările Baltice. Recent, au devenit o verigă esenţială în lanţul de aprovizionare pentru punctul nodal infracţional de nord-vest, asigurând aprovizionarea cu benzil metil cetonă (BMC) din Federaţia Rusă pentru fabricarea de amfetamină. La fel ca în cazul crimei organizate albaneze, numărul comparativ ridicat de

[33] „Combaterea grupurilor criminale itinerante: noi provocări", publica□ie din 2010 a autorită□ilor de aplicare a legii din Belgia.
[34] Trafic de fiin□e umane.
[35] Pentru detalii suplimentare, a se vedea anexa 1.

grupuri criminale lituaniene sporeşte capacităţile acestora de recrutare, reţinere, infiltrare şi investiţie.

Grupurile de crimă organizată din Georgia şi Rusia sunt foarte bine organizate şi funcţionează pe subgrupuri de structuri ierarhice. Grupurile de crimă organizată din Georgia acţionează în Austria, Belgia, Republica Cehă, Franţa, Germania, Spania şi, de asemenea, în Federaţia Rusă şi Statele Unite ale Americii. În cel puţin un caz, limba rusă a facilitat activitatea unui grup ai cărui membri provin din mai multe state diferite ale fostei Uniuni Sovietice.

Grupurile criminale ruse/georgiene sunt implicate, printre altele, în infracţiuni legate de proprietate, imigraţie ilegală, falsificarea documentelor de identitate, spălarea de bani, jaf şi trafic de droguri. Grupurile din Georgia sunt implicate, de asemenea, în importul de cocaină provenită din America de Sud în Federaţia Rusă şi în Caucaz.

Informaţiile indică faptul că grupurile mobile din CSI[36], de origine cecenă şi georgiană, sunt controlate de un *„vor v zakone"* sau „hoţ în lege"[37]. Membrii grupului mobil trebuie să contribuie la fondul comun („obshak"), plătind bani pentru protecţie şi cedând o parte din produsele infracţiunilor respectivilor „hoţi în lege". Aceştia din urmă pot fi consideraţi factori de reglementare pe scena criminalităţii organizate din Rusia.

„Hoţii în lege" de rang înalt sunt atât de bogaţi, încât pot juca un rol important în sectoare economice strategice. De exemplu, anchetele actuale indică legături cu mari companii eurasiatice din domeniul energiei electrice. Aceste legături sunt exploatate pentru o combinaţie de activităţi legale şi ilicite, dar şi pentru a crea perdele de fum care să inspire credibilitate şi încredere în persoanele şi activităţile implicate. Este necesar ca accesul posibil al acestora la cercuri economice legale din UE să fie monitorizat şi combătut.

În acest cadru, Europol a sprijinit statele membre ale UE şi ţările din afara UE, asigurând:

- sprijin strategic şi operaţional analitic şi tehnic în mai multe anchete desfăşurate de statele membre;
- reuniuni de coordonare şi operaţionale;
- implicarea în Planul de acţiune operaţional (OAP) privind grupurile de crimă organizată mobilă (MOCG) în scopul reducerii capacităţilor generale ale acestor grupuri de a se implica în activităţi infracţionale (COSI/EMPACT).

Operaţiunea „Vigilant"

Domeniu infracţional principal Criminalitate legată de automobile

□ări participante Belgia, Franţa şi □ările de Jos

Contribuţia Europol:

- Europol a detaşat biroul mobil şi a acordat asistenţă la faţa locului agenţiilor olandeze de aplicare a legii[38] implicate în acţiune;
- în plus, Europol a oferit posibilitatea de a efectua controale directe ale informaţiilor colectate cu ajutorul ofiţerilor de legătură Europol.

[36] Comunitatea Statelor Independente (CSI): Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Kazahstan, Kîrgîzstan, Republica Moldova, Rusia, Tadjikistan, Turkmenistan, Ucraina □i Uzbekistan.

[37] *„Vor v zakone"* sau „ho□ în lege" (o traducere mai clară ar putea fi „ho□ care ac□ionează într-un *cadru* legal" sau „un infractor care respectă codul ho□ilor") este un infractor care este respectat, are autoritate □i un statut de rang înalt în lumea interlopă. Ho□ii în lege sau *„vory"* reprezintă elita lumii criminalităţii organizate din Rusia – ei nu apar□in unui grup individual, ci constituie factori de reglementare între diferitele organiza□ii (de exemplu, Solntsevskaya, Ismailovskaya, Tambovskaya). Fiecare organiza□ie are un reprezentant subordonat lui „vory", care se ocupă de aceste organiza□ii, iar deciziile luate de „vory" sunt obligatorii pentru toate grupurile de crimă organizată.

[38] Serviciul fiscal comunitar din Rotterdam, Autoritatea vamală olandeză, Inspec□ia na□ională Drumuri □i Trafic (RDW) □i diferite echipe ale poli□iei din Rotterdam-Rijnmond.

Obiectul operaţiunii

Europol a oferit sprijin operaţional în cadrul unei zile de acţiune a poliţiei din Rotterdam (□ările de Jos). Camerele video de recunoaştere automată a numărului de înmatriculare (*Stationary Automated Number Plate Recognition*, ANPR) au scanat 351 de autovehicule, din care peste 100 au fost oprite de poliţie pentru verificări suplimentare.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- 5 arestări
- 41 de amenzi aplicate – 33 000 EUR colectaţi
- 23 de autovehicule confiscate
- 24 de documente suspecte verificate.

Operaţiunea „Oakleaf”

Domeniu infracţional principal Criminalitate şi fraudă legată de proprietate.

□ări participante Iniţial, 12 ţări: Belgia, Republica Cehă, Danemarca, Finlanda, Franţa, Germania, Irlanda, Italia, □ările de Jos, Norvegia, Suedia, Regatul Unit.

Următoarele ţări s-au alăturat ulterior: Austria, Portugalia, Spania, Elveţia, Statele Unite ale Americii. De asemenea, Interpol acordă sprijin în acest caz.

Contribuţia Europol:

- Europol a găzduit la Haga o reuniune de cooperare a ţărilor participante în scopul planificării abordării coordonate necesare pentru combaterea acestui tip de grup de crimă organizată mobil;
- mai multe cazuri au fost sprijinite cu analize ad-hoc, oportune, care au ajutat anchetatorii în cursul operaţiunilor de supraveghere permanentă. De asemenea, feedback-ul rapid a ajutat procurorii să menţină suspecţii în arest. În decembrie 2011, un analist s-a deplasat la Paris pentru a sprijini autorităţile franceze în introducerea datelor în Sistemul Informatic Schengen;
- de la sfârşitul anului 2010, Europol este principalul depozitar de informaţii şi analize privind grupul în cauză. Până acum, analiza a contribuit la identificarea a şase persoane care constituiau ţinte principale, precum şi a asociaţilor acestora;
- au fost identificate mai multe goluri de informaţii, au fost prelucrate peste 900 de mesaje SIENA şi, până în prezent, au fost create peste 11 000 de entităţi. Se menţine un flux constant de contribuţii în vederea prelucrării şi monitorizării;
- de asemenea, operaţiunea este sprijinită de echipa SCAN a Europol, în iulie 2011 fiind transmisă o notificare ad-hoc autorităţilor de aplicare a legii cu privire la existenţa unei ameninţări. Notificarea descria modul de operare al infractorilor, oferind publicului larg şi autorităţilor de aplicare a legii indicii privind criminalitatea legată de turism şi avertizând asupra potenţialelor ţinte care deţineau coarne de rinocer la vedere sau în depozite;
- a fost constatată necesitatea asistenţei din partea Biroului Europol privind activele provenite din săvârşirea de infracţiuni (ECAB) pentru a identifica resursele financiare ale acestor infractori.

Obiectul operaţiunii

Operaţiunea „Oakleaf” a fost lansată în noiembrie 2010, la iniţiativa Irlandei, pentru vizarea activităţilor unui grup de crimă organizată mobil de origine irlandeză. Acest grup a fost implicat, în principal, în fraude privind asfaltul, în distribuţia de produse contrafăcute (de exemplu, unelte electrice şi generatoare), jafuri organizate, spălare de bani şi trafic de

droguri în multe ţări din UE. Recent, aceşti infractori au început să se specializeze şi în furtul şi comerţul ilegal cu coarne de rinocer, prin urmare activităţile membrilor săi încep acum să fie raportate în America de Nord şi de Sud, Africa de Sud, China şi Australia.

În cadrul activităţii sale criminale, acest grup bine organizat înfiinţează societăţi comerciale pe întreg teritoriul Europei, în încercarea de a-şi „legaliza" şi disimula activităţile ilegale. Membrii grupului de crimă organizată şi-au spălat veniturile ilicite şi nedeclarate în proprietăţi, autoturisme de lux noi şi alte active în Irlanda. Până în prezent, 9 milioane EUR reprezentând lichidări fiscale au intrat în buzunarele a nouă membri ai grupului, fiind estimate sume şi mai mari pentru viitor.

După ce autorităţile de aplicare a legii din statele membre UE şi ţările nemembre au convenit că o abordare coordonată este esenţială pentru combaterea acestui grup, în 2011 s-a organizat o reuniune la Europol. În cadrul reuniunii, s-a evidenţiat faptul că zeci de cazuri de infracţiuni „minore" săvârşite pe întreg teritoriul UE sunt imputabile acestui grup şi că se înaintează într-o direcţie comună în vederea stopării activităţilor grupului.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- zeci de arestări au avut loc pe teritoriul UE, inclusiv datorită sensibilizării prin rapoartele analitice emise de Europol;

Operaţiunea „Baia Mare"

Domeniu infracţional principal Criminalitate legată de automobile

□ări participante Austria, Franţa, Germania, Ungaria, România

Contribuţia Europol:

- reuniunea operaţională cu Eurojust şi cu statele membre în cauză a fost organizată la Europol;
- mai multe contribuţii cu informaţii au fost oferite Europol, iar analiza respectivă a condus la identificarea principalilor suspecţi şi a modului de operare al reţelei.

Obiectul operaţiunii

Cu sprijinul şi sub coordonarea Eurojust, agenţi de poliţie, jandarmi şi procurori din cinci ţări au derulat o operaţiune împotriva mai multor reţele infracţionale sofisticate, implicate în furtul de încărcături pe autostrăzile din UE. Operaţiunea a vizat, în special, destructurarea grupurilor de crimă organizată care atacau camioane în parcări în timp ce conducătorii auto dormeau.

Franţa a iniţiat cazul, estimând că, din 2010 până în martie 2011, peste 70 de furturi au avut loc pe teritoriul Franţei, provocând o pierdere de aproximativ 3 milioane EUR. Lansat la nivel local, cazul a fost foarte curând extins la nivel naţional[39] şi apoi la nivel european.

Anchetatorii au descoperit modul de operare al reţelelor criminale. Mai multe echipe acţionau în Franţa, furând bunuri de mare valoare. Austria era, ocazional, ţară de tranzit. Germania era folosită pentru logistică şi loc de întâlnire pentru efectuarea schimbului de camioane. Principalul organizator şi, de asemenea, locul de depozitare a bunurilor furate, au fost identificate în Ungaria. România era ţara de origine a celor mai mulţi membri ai acestei organizaţii criminale.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- în total, au fost arestaţi 22 de infractori suspecţi;

[39] La nivel na□ional în Franţa, acest caz este investigat de Jandarmeria Na□ională Franceză (SR Limoges □i OCLDI), sub conducerea JIRS din Bordeaux.

- au fost emise 13 mandate de arestare europene;
- au fost efectuate aproximativ 20 de percheziţii domiciliare în ţările participante, care au avut ca rezultat recuperarea unei mari cantităţi de probe şi bunuri furate.

Operaţiunea „Caucase”

Domeniu infracţional principal Jafuri

□ări participante Franţa

Contribuţia Europol:

- Analiză şi sprijin la faţa locului, prin intermediul biroului mobil, în cursul zilelor de acţiune.
- Au fost identificate conexiuni multiple cu alte grupuri care acţionau în Franţa şi cu grupuri şi *„vor v zakone”*[37] activi în alte state membre ale UE.
- **Obiectul operaţiunii**

În 2011, o reţea de crimă organizată la scară largă, formată din resortisanţi georgieni şi armeni, a fost anihilată lângă Toulouse, în sudul Franţei[40].

Membrii reţelei sunt suspectaţi pentru comiterea a peste 1 000 de infracţiuni în regiunea Toulose □ în principal spargeri de locuinţe şi magazine şi furturi. Bunurile furate, cum ar fi computere, produse electronice şi îmbrăcăminte de lux, erau transportate în afara ţării în containere şi camioane, iar bijuteriile furate erau trimise, de regulă cu kilogramul, spre vânzare în Anvers, Belgia. Grupul infracţional era structurat ierarhic pe mai multe niveluri (spărgători, conducători auto şi şefi de echipă), sub coordonarea a cel puţin un hoţ în lege[37].

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- 23 de suspecţi au fost arestaţi până în prezent;
- au fost recuperate kilograme de aur şi bijuterii;
- ultimul container cu bunuri furate a fost oprit înainte de a părăsi portul;
- două persoane de origine georgiană, care aveau tatuaje specifice hoţilor în lege, au fost descoperite la reşedinţele percheziţionate.

Echipa comună de anchetă Balcar

Domeniu infracţional principal Criminalitate legată de autovehicule

□ări participante Estonia, Letonia, Lituania

Contribuţia Europol:

- această echipă comună de anchetă este sprijinită de Europol şi Eurojust;
- Europol a organizat deja şi a finanţat mai multe reuniuni operaţionale;
- de asemenea, Europol a detaşat biroul mobil şi realizează produse analitice periodice.

Obiectul operaţiunii

Această anchetă vizează grupurile de crimă organizată lituaniene, suspectate a fi implicate în furtul de autovehicule de lux din Germania şi □ările Baltice. În 2009, a avut loc un val de

[40] Anihilată de Oficiul central francez de combatere a delincven□ei itinerante din cadrul Jandarmeriei Na□ionale (OCLDI) □i Jandarmeria Regiunii Midi-Pyrénées, cu sprijinul Grupelor de Interven□ie ale Jandarmeriei Na□ionale (GIGN).

furturi de autovehicule noi în Estonia. Ancheta a relevat existenţa unor conexiuni în Letonia şi Lituania. Ulterior în acel an, a fost arestată prima „brigadă" în Estonia. Europol s-a alăturat echipei comune de anchetă în 2010 şi o altă „brigadă" a fost curând arestată în Estonia. Perioada de activitate a JIT a fost prelungită, iar ancheta continuă, vizând unul dintre cele mai active grupuri de crimă organizată din Lituania.

Ca urmare a cooperării internaţionale:

- până în prezent, au fost distruse trei grupuri de crimă organizată;
- dintre acestea, un grup de crimă organizată din Lituania şi unul din Letonia au fost deja condamnate;
- o parte din membrii unui grup de crimă organizată din Lituania au fost reţinuţi, se adună dovezi suplimentare şi vor urma noi arestări, în timp util.

3.11 Bandele criminale de motociclişti

Majoritatea membrilor cluburilor de motociclişti din lume fac parte din societatea normală; însă un mic procent nu respectă legea şi nu acceptă normele societăţii. Ei se autodenumesc „bandiţi" sau „cei unu la sută". Adesea organizaţi în bande criminale de motociclişti (OMCG), ei poartă însemne specifice pe jachete, reprezentând 1% în interiorul unui romb.

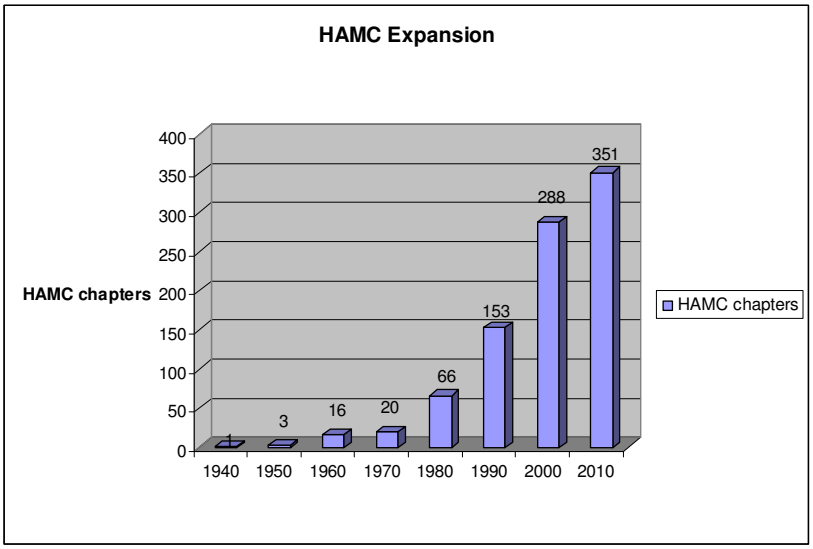
Pentru a contracara această ameninţare, proiectul specializat al Europol, intitulat „Monitor", contribuie la prevenirea şi combaterea activităţilor infracţionale ale OMCG, de exemplu ale Hells Angels Motorcycle Club (HAMC), Bandidos, Outlaws, precum şi ale cluburilor de motociclişti care îi susţin. Proiectul adoptă o abordare multidisciplinară şi orizontală, fiind concentrat mai degrabă pe grupurile de crimă organizată decât exclusiv pe fenomenele infracţionale inerente acestora, după cum urmează:

- identificarea structurilor şi a membrilor acestor OMCG;
- explicarea sensului noilor fenomene în cadrul acestei subculturi şi detectarea noilor tendinţe prin intermediul analizei strategice;
- iniţierea, promovarea şi coordonarea unor activităţi operaţionale noi cu ajutorul analizei operaţionale;
- sprijinirea partenerilor în intervenţiile de menţinere a ordinii la evenimente de motociclism importante, cum ar fi Concursul internaţional din 2011 organizat la Laconia, SUA , precum şi în alte activităţi operaţionale, prin utilizarea biroului mobil Europol;
- organizarea de cursuri de formare profesională pe tema OMCG în întreaga Europă;
- acordarea de sprijin la nivel înalt organelor de conducere din domeniul aplicării legii, autorităţilor judiciare şi guvernamentale;
- sprijinirea Platformei Europol pentru experţi pe probleme legate de bande criminale. Platforma reprezintă un cadru unic de partajare a informaţiilor strategice, a bunelor practici, a experienţelor şi cunoştinţelor în rândul agenţilor de aplicare a legii care acţionează în direcţia combaterii bandelor criminale de motociclişti, a bandelor stradale şi a altora similare.

Ciocnirile extrem de violente dintre cluburile rivale şi bandele stradale din a doua generaţie s-au dovedit a constitui un risc pentru siguranţa cetăţenilor şi, prin urmare, este important ca autorităţile de aplicare a legii să le monitorizeze. Bandele criminale de motociclişti sunt considerate drept o ameninţare naţională şi constituie o prioritate în intervenţiile poliţieneşti la nivel naţional, în majoritatea celor 15 ţări participante la acest proiect. Pentru a ne asista partenerii într-o manieră mai eficientă, au fost identificate priorităţi strategice şi operaţionale, inclusiv investigarea expansiunii OMCG în noi regiuni ale Europei şi recrutarea pe care acestea o desfăşoară în rândul huliganilor de dreapta.

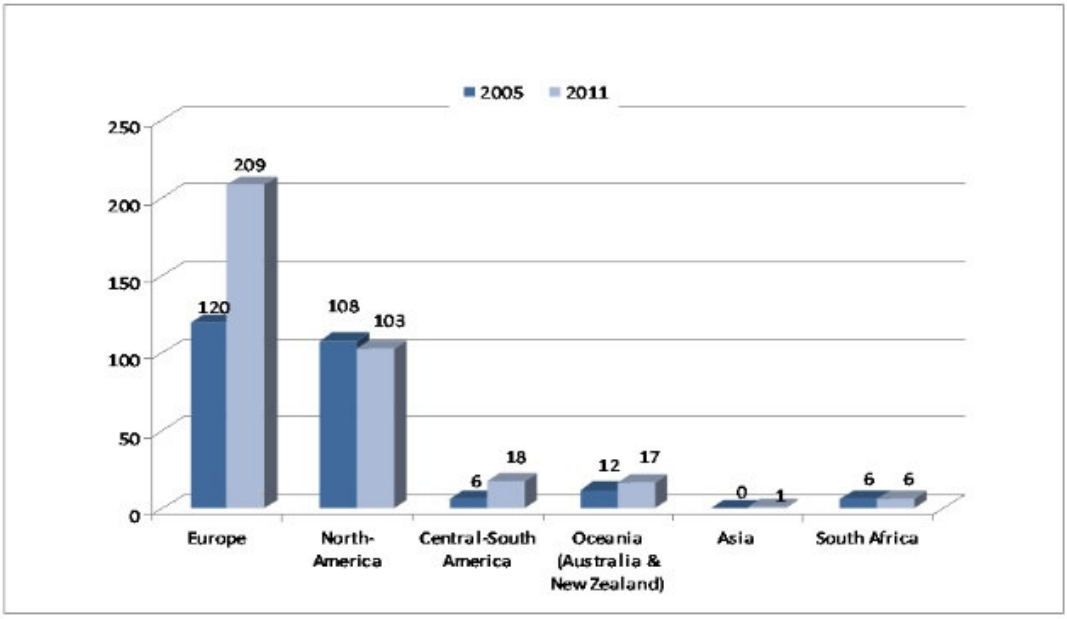
Dezvoltarea Hells Angels (Îngerii Iadului) (HAMC)

Expansiunea HAMC pe plan internaţional (1940-2011)

HAMC Expansion	**Expansiunea HAMC**
HAMC chapter	**Ramuri HAMC**

Expansiunea HAMC pe regiuni (2005-2011)

Europe	Europa
North-America	America de Nord
Central-South America	America Centrală şi de Sud
Oceania (Australia & New Zealand)	Oceania (Australia şi Noua Zeelandă)
Asia	Asia
South Africa	Africa de Sud

3.12Terorismul

După mai bine de 10 ani de la atacurile de la 11 septembrie 2001 din New York, terorismul continuă să reprezinte o ameninţare gravă pentru Uniunea Europeană. Grupurile extremiste şi teroriste, precum Al-Qaida şi altele, sunt active în UE şi exercită un impact asupra vieţii cetăţenilor europeni. Lupta împotriva extremismului şi terorismului rămâne, aşadar, o prioritate pentru Uniunea Europeană şi Europol.

Europol sprijină statele membre în efectuarea cu succes a anchetelor în acest domeniu, prin furnizarea următoarelor produse şi servicii:

- analiză şi produse analitice precum rapoarte, evaluări ale ameninţărilor şi verigi lipsă pentru anchetele internaţionale în desfăşurare;
- schimburi de informaţii şi acces la bazele de date Europol, sisteme de realizare a schimburilor de date şi alte platforme de experţi;
- expertiză prin intermediul biroului mobil Europol, care asigură asistenţă la faţa locului;
- elaborarea Raportului privind situaţia şi tendinţele terorismului în UE (TE-SAT), care prezintă fapte şi cifre de bază referitoare la atacurile teroriste şi la arestările din UE, inclusiv noile tendinţe.

3.12.1 Observatorul privind modurile de operare

Observatorul privind modurile de operare reprezintă un model general de activitate care evaluează în mod continuu incidentele şi anchetele în materie de terorism, axându-se pe elementele specifice modului de operare al teroriştilor. Observatorul capătă valoare suplimentară prin faptul că rezultatele obţinute sunt legate de alte produse de informare ale Europol şi că scopul său este de a oferi expertiză şi informaţii în timp real agenţiilor din statele membre în cauză.

3.12.2 Reţeaua de primă reacţie

Reţeaua de primă reacţie oferă sprijin oricărui stat membru care se confruntă cu un incident terorist major, realizând legătura dintre experţii săi naţionali cu o platformă internaţională a experţilor în combaterea terorismului şi cu analişti de informaţii, inclusiv din cadrul Europol. Prin intermediul acestei platforme, Europol pune la dispoziţia partenerilor săi europeni din domeniul aplicării legii toate capacităţile sale, inclusiv:

- o bază de date internaţională a suspecţilor de terorism şi extremiştilor;
- posibilitatea de a depista finanţările în scopuri teroriste;
- o platformă operaţională pentru coordonarea principalelor căi internaţionale de investigare.

În astfel de cazuri, această echipă va utiliza centrul operaţional al Europol pentru a asigura un schimb de informaţii eficace cu toate părţile implicate. Pe lângă sprijinul acordat într-o situaţie de criză, Reţeaua de primă reacţie are ca scop, de asemenea, să ofere consiliere strategică experţilor de înalt nivel în combaterea terorismului, în funcţie de noile moduri de operare utilizate într-un atac. Un exemplu recent în acest sens este reprezentat de perioada imediat următoare atacului teribil din Norvegia din iulie 2011, soldat cu explozia unei maşini-capcană şi împuşcarea mai multor zeci de persoane, când Europol a fost gazda Reţelei de primă reacţie a UE[41], sprijinind ancheta.

În urma atelierelor pe tema Reţelei de primă reacţie, organizate la Europol, a fost transmis un raport la Consiliul Miniştrilor Justiţiei şi Afacerilor Interne, în care se detaliază trei

[41] Care, în acest caz, a fost alcătuită din reprezentan□i ai Danemarcei, Finlandei, Germaniei, Greciei, Norvegiei, Poloniei, Suediei □i Regatului Unit.

recomandări principale pentru activităţile viitoare. Aceste recomandări au fost aprobate în cadrul unei reuniuni a experţilor la nivel înalt, care a avut loc în octombrie 2011, şi vor servi la crearea unui grup operativ virtual pentru combaterea extremismului violent:

- ar trebui să se creeze un grup operativ virtual pentru combaterea extremismului violent, care să fie format din experţi relevanţi din statele membre UE, însărcinaţi cu cercetarea şi raportarea privind punerea în aplicare a unei strategii la nivel european, bazată pe un proiect de succes aflat deja în curs de elaborare în Regatul Unit (Proiectul Guillemot);
- conceptul Europol de verificare a internetului ar trebui să fie duplicat, pentru a asigura un portal UE pentru schimbul de bune practici, analize şi evaluări referitoare la utilizarea internetului de către persoane şi grupuri asociate cu activităţi de extremă dreaptă (*extreme right wing*, XRW);
- Europol ar trebui să elaboreze o evaluare cuprinzătoare a ameninţării pe care o prezintă pentru Uniunea Europeană persoanele şi/sau grupurile asociate extremismului violent şi/sau activităţilor de extremă dreapta.

3.12.3 Reţeaua europeană de eliminare a dispozitivelor explozive (EEODN)

Creată pentru experţi, în scopul realizării schimburilor de informaţii cu privire la eliminarea materialelor explozive, Reţeaua europeană de eliminare a dispozitivelor explozive (EEODN) contribuie la identificarea celor mai bune practici şi organizează cursuri de formare, în parteneriat cu statele membre UE şi cu ţările terţe. De asemenea, reţeaua asigură informarea la zi, cu privire la ultimele evoluţii relevante, a unităţilor responsabile cu eliminarea materialelor explozive. EEODN este deschisă tuturor unităţilor de poliţie, guvernamentale şi militare care se ocupă de probleme legate de explozivi. În 2011, au avut loc două conferinţe şi două cursuri de formare profesională pe tema eliminării dispozitivelor explozive (EOD), una în Ungaria, iar cealaltă în Polonia. Aceste activităţi au fost cofinanţate de Comisia Europeană.

Pentru a pune în aplicare una dintre măsurile Planului de acţiune al Uniunii Europene în domeniul CBRN, protocolul EEODN a fost modificat pentru a integra mai eficient comunitatea CBRN[42]. Prin urmare, EEODN ar trebui să servească acum aceluiaşi scop iniţial, dar pentru ambele comunităţi, şi anume comunitatea EOD şi CBRN. Acest aspect a fost discutat şi aprobat în cadrul celei de-a doua Conferinţe a EEODN, din Polonia.

3.12.4 Sistemul UE de date privind bombele (EBDS)

Sistemul UE de date privind bombele (EBDS) oferă o platformă pentru realizarea schimbului prompt de date şi informaţii operative relevante privind incidentele în care sunt implicaţi explozivi, dispozitive incendiare şi explozive (IED, IID)[43], precum şi materiale chimice, biologice, radiologice şi nucleare (CBRN). De asemenea, sistemul UE de date privind bombele include baze de date referitoare la incidente, în cazul explozivilor şi CBRN, precum şi biblioteci şi forumuri ale experţilor. Fiind operaţional din octombrie 2010, acest proiect cofinanţat de Comisia Europeană a fost finalizat până în noiembrie 2011. Aproape toate statele membre UE sunt deja conectate la acest sistem, care a cunoscut o creştere semnificativă a numărului de utilizatori noi, de activităţi şi de noi introduceri de date în 2011.

Incidentele de la magazinele IKEA

În septembrie 2011, Europol a solicitat informaţii în numele autorităţilor belgiene şi olandeze, în urma exploziilor care au avut loc la magazine IKEA din Europa. Infractorul plasase

[42] Materiale chimice, biologice, radiologice □i nucleare (CBRN).

[43] Dispozitiv exploziv improvizat (*Improvised explosive device*, IED). Dispozitiv incendiar improvizat (*Improvised incendiary device*, IID).

dispozitive explozive improvizate în magazinele IKEA, după care părăsise rapid locul respectiv. Dispozitivele au explodat, provocând vătămări persoanelor şi daune imobilelor.

Europol a acordat asistenţă în alte dosare cu acelaşi mod de operare, în Belgia, Republica Cehă, Franţa, Germania şi □ările de Jos, iar cetăţenii au fost rugaţi să ajute la identificarea principalului suspect după imaginile surprinse de camerele de luat vederi şi după descrierile martorilor.

Două reuniuni operaţionale au fost organizate la Europol, la care au participat un număr din ce în ce mai mare de reprezentanţi ai statelor membre (Belgia, Republica Cehă, Franţa, Germania, □ările de Jos, Polonia, Suedia, precum şi Elveţia). Europol a avut un rol central în acest dosar, care a oferit, de asemenea, oportunităţi de implicare în noi forme de cooperare în lupa împotriva terorismului cu statele membre participante.

Sistemul UE de date privind bombele (EBDS) a fost utilizat pentru a asigura realizarea unui schimb securizat de informaţii prompte referitoare la acest dosar, ducând, în final, la identificarea şi arestarea autorilor infracţiunii. Până la momentul ultimului incident, din Republica Cehă, toate informaţiile existente privind diferitele dispozitive folosite erau disponibile în EBDS.

Atacurile din Norvegia

Pe lângă sprijinul acordat autorităţilor norvegiene, prin intermediul Reţelei de primă reacţie, imediat după atacurile din iulie 2011, Europol a transmis, de asemenea, statelor membre UE cele mai recente informaţii şi evaluarea iniţială referitoare atât la incidentul cu bombă, cât şi la conţinutul manifestului publicat de către autor înaintea săvârşirii atacurilor.

Odată obţinute, într-o perioadă de câteva ore de la momentul explodării bombei şi al împuşcăturilor, aceste informaţii au fost puse imediat la dispoziţia utilizatorilor EBDS, demonstrând potenţialul şi valoarea unui asemenea sistem. În final, aceste evenimente au determinat autorităţile norvegiene să solicite şi să obţină conectarea la EBDS.

În săptămânile care au urmat acestor atacuri, Europol a participat la reconstituirea dispozitivelor folosite şi a vizitat scenele diferite ale crimei.

3.12.5 Pirateria maritimă

Întrucât pirateria maritimă a devenit o problemă importantă, costurile industriei de transport maritim au scăpat de sub control, din cauza ratelor de asigurare mai scumpe, a cheltuielilor de securitate şi a cheltuielilor de exploatare mai mari din cauza rutelor alternative mai lungi.

Europol, în strânsă cooperare cu Interpol cu sprijinul oferit de 10 state membre UE, precum şi de Eurojust, realizează schimburi de informaţii privind pirateria maritimă. Implicarea Europol se axează pe identificarea principalilor autori ai infracţiunilor, a capacităţilor logistice şi a fluxurilor de bani în legătură cu această activitate infracţională. Informaţiile operative indică faptul că pirateria ar putea avea legături cu alte forme de crimă organizată precum transportul clandestin de persoane, arme şi droguri.

O rezoluţie adoptată în unanimitate de Consiliul de Securitate al ONU[44] invită toate cele 192 de ţări membre să acţioneze în cooperare cu Europol şi Interpol în scopul combaterii reţelelor infracţionale implicate în pirateria maritimă din largul coastei Somaliei. Această rezoluţie a reprezentat un pas înainte important, deoarece autorităţile internaţionale de aplicare a legii asigură conexiunea esenţială între arestările efectuate în urma intervenţiilor militare şi anchetele şi urmărirea penală a piraţilor maritimi şi a reţelelor infracţionale asociate.

[44] Rezolu□ia ONU 1950 (2010).

Europol sprijină operaţiunea „Atalanta” (EU-NAVFOR)[45] pentru dezvoltarea unui sistem care să ţină evidenţa tuturor informaţiilor relevante referitoare la toate dosarele legate de pirateria maritimă. În acest scop, Europol menţine legătura cu Interpol, NCIS[46] şi statele membre implicate.

În 2011, Europol a găzduit două echipe comune de anchetă ale statelor membre, specializate în combaterea terorismului.

3.12.6 Verificarea internetului

Portalul Europol „Check the Web” (Verificarea internetului) oferă autorităţilor competente din statele membre UE posibilitatea de a partaja în mod voluntar informaţii privind activităţile teroriste islamice pe internet, prin intermediul unei reţele securizate a Europol şi prin unităţile naţionale Europol. Obiectivul acestui portal este de a crea sinergii între statele membre, în cadrul analizei activităţilor teroriste islamice online. În 2011, Check the Web:

- a acordat sprijin operaţional unui număr de şase state membre UE;
- a facilitat activitatea desfăşurată în legătură cu revista „Inspire” (o revistă online în limba engleză, care se consideră a fi publicată de Al-Qaeda din Peninsula Arabică (AQAP);
- a înregistrat înscrierea Australiei şi a Elveţiei, care s-au alăturat proiectului, şi fişierele de lucru pentru analiză asociate.

În total, există în prezent 44 de puncte de contact în 24 de ţări diferite conectate la portalul Check the Web, 10 state membre UE contribuind în mod activ la acest portal. Începând din martie 2011, s-a înregistrat o creştere de 21% a datelor introduse în Check the Web, din care 75% provin din statele membre UE.

Grupul de lucru al poliţiei privind terorismul (PWGT)

În 2011, Europol şi KLPD din □ările de Jos au găzduit împreună Grupul de lucru al poliţiei privind terorismul (*Police Working Group on Terrorism*, PWGT). Pentru prima dată în existenţa PWGT, s-a solicitat Europol să ofere un raport de situaţie pe baza contribuţiilor serviciilor participante, iar primele reacţii primite sunt pozitive.

Operaţiunea „Munda” a poliţiei din comitatul Greater Manchester (Regatul Unit)

În 2011, Europol a primit mulţumiri şi un premiu din partea poliţiei comitatului Greater Manchester.

De o apreciere deosebită s-a bucurat ajutorul acordat de Europol pentru aducerea în faţa instanţei a unui dosar finalizat cu patru sentinţe cu închisoare pe viaţă pronunţate împotriva lui Munir Farooqi, care recruta adepţi ai Jihadului. Fostul luptător taliban în vârstă de 54 de ani, recruta, de la tejgheaua standului său de cărţi de pe o stradă din Manchester, candidaţi pentru a lupta împotriva trupelor britanice din Afganistan. În urma activităţii sub acoperire a poliţiei din comitatul Greater Manchester au fost înregistrate aproximativ 600 de ore de convorbiri în care talibanul menţiona atacuri asupra trupelor britanice, eliberarea prizonierilor şi menţiona numele taberelor de pregătire. Totuşi, autenticitatea acestor detalii era dificil de evaluat, aşa încât poliţia din Regatul Unit a solicitat ajutorul Europol.

Abordarea Europol a implicat verificarea informaţiilor primite, utilizând instrumentele analitice disponibile pentru a compara detaliile operaţionale, inclusiv în Baza de date Europol privind evenimentele teroriste. Analiza efectuată a făcut posibilă confirmarea unor date importante, inclusiv a faptului că anumite evenimente au avut loc în locurile şi la datele

[45] For□ele Navale ale Uniunii Europene: www.eunavfor.eu
[46] Serviciul de Investigaţii Criminale al Marinei SUA.

menţionate de Munir Farooqi. Pentru a ajuta instanţa în evaluarea rezultatelor activităţii sub acoperire desfăşurate de poliţia comitatului Greater Manchester, s-a utilizat un rezumat al concluziilor comunicate de Europol.

Extremişti violenţi în apărarea drepturilor animalelor

Europol împreună cu Eurojust au organizat o conferinţă importantă, la care au participat 58 de experţi ai autorităţilor de aplicare a legii şi procuraturii, precum şi reprezentanţi din 35 de organizaţii din sectorul privat, pentru a discuta aspectele care stau la baza acestei tendinţe.

Creşterea violenţei în rândul extremiştilor continuă să rămână o preocupare pentru toţi participanţii la conferinţă, un exemplu fiind utilizarea mai intensă a dispozitivelor explozive improvizate (IED) şi a dispozitivelor incendiare improvizate (IID). Conferinţa s-a finalizat cu elaborarea unor recomandări, după ce s-a identificat în mod clar necesitatea unui schimb mai amplu de informaţii care să ofere autorităţilor din statele membre o imagine clară a activităţilor criminale aflate în desfăşurare.

Evoluţii viitoare

- Grupul operativ virtual pentru combaterea extremismului violent
- Portalul privind extremismul violent
- În prezent se lucrează la crearea următoarelor platforme online pentru experţi:
    - Reţeaua de primă reacţie
    - CBRNE, pentru ameninţări asociate materialelor chimice, biologice, radiologice, nucleare şi explozivi (improvizaţi) cu efect sporit
- Sprijinirea evenimentelor sportive importante, precum Olimpiada de la Londra din 2012 şi UEFA EURO 2012 din Polonia şi Ucraina
- Îmbunătăţirea cooperării cu SitCen, prin realizarea unei evaluări restrictive de perspectivă. Astfel cum se menţionează în concluziile privind consolidarea legăturilor dintre aspectele interne şi externe ale contraterorismului[47], „*SITCEN şi Europol trebuie să lucreze în colaborare, într-o manieră complementară, să analizeze la nivel global ameninţarea teroristă pentru UE, ţinând seama de activităţile desfăşurate deja de aceste organisme în acest domeniu şi de faptul că o asemenea vedere de ansamblu reprezintă un pas important în combaterea terorismului şi asigurarea unui proces decizional mai eficient*."

3.12.7 Programul de urmărire a finanţărilor în scopuri teroriste (TFTP)

Ca urmare a Acordului UE-SUA privind programul de urmărire a finanţărilor în scopuri teroriste (TFTP), care a intrat în vigoare la 1 august 2010, Europol a primit mai multe misiuni. Pentru a-şi îndeplini aceste noi responsabilităţi, Europol a creat o unitate TFTP specială, în cadrul departamentului său operaţional.

Specialiştii Europol îndeplinesc trei roluri distincte:

1. Verificarea solicitărilor adresate de Statele Unite unuia sau mai multor furnizori desemnaţi de servicii de mesagerie financiară
   (articolul 4 din Acordul TFTP);
2. Destinatarul informaţiilor furnizate spontan de către Departamentul de Trezorerie al SUA
   (articolul 9 din Acordul TFTP);

[47] 11075/11, Bruxelles, 6 iunie 2011 (adoptate de Consiliul JAI la 9 iunie 2011).

3. În calitate de solicitant al căutărilor în TFTP, Europol asigură o strânsă cooperare cu statele membre şi un răspuns integrat între Europol, statele membre şi Eurojust (Articolul 10 din Acordul TFTP).

Europol a creat un singur punct de contact (SPOC) pentru statele membre UE şi Eurojust, pentru direcţionarea cererilor de căutări în TFTP prin intermediul Europol.

Informaţiile primite de Europol vor fi comparate cu bazele sale de date, respectându-se cu stricteţe cerinţele privind diseminarea. Ulterior, cu acordul deţinătorului datelor, informaţiile vor fi transmise Departamentului de Trezorerie al SUA, unde vor fi efectuate verificări în TFTP. Obiectivul acestei colaborări între Statele Unite şi UE este de a identifica, supraveghea şi urmări penal teroriştii şi susţinătorii lor financiari. În acest context:

- în 2011, Europol a prelucrat numeroase cereri în temeiul articolului 10, privind căutarea de date în TFTP din Statele Unite. Aceste cereri au fost prezentate de mai multe state membre şi au fost generate chiar şi de către Europol;
- autorităţile din statele membre au primit informaţii din TFTP care au furnizat indicii preţioase în sprijinul anchetelor în curs cu privire la fapte de terorism;
- în iulie 2011, Europol a iniţiat mai multe cereri în temeiul articolului 10 din TFTP, în sprijinul Norvegiei, împreună cu alte state membre afectate. Aceste cereri au fost generate ca răspuns la atacul cu bombă de la Oslo, Norvegia, urmat de seria de împuşcături. Prin cererile în temeiul articolului 10, s-a oferit asistenţă imediată autorităţilor norvegiene şi au fost furnizate informaţii statelor membre afectate;
- unitatea TFTP a Europol s-a implicat pe deplin în echipa Reţelei de primă reacţie, asigurând un flux continuu de informaţii;
- informaţiile obţinute din TFTP SUA au asigurat un sprijin operaţional accelerat şi în timp real pentru numeroase state membre UE, precum şi pentru ţări terţe;
- de asemenea, Europol a transferat statelor membre UE informaţiile furnizate simultan de Statele Unite. Aceste informaţii şi răspunsuri la cererile formulate în temeiul articolului 10, privind căutarea de date în TFTP SUA, s-au dovedit importante pentru a sprijini anchetele operaţionale din statele membre şi au generat noi căi de cercetare operaţională pentru statele membre şi ţările terţe.

4. Activitatea de cooperare a Europol

4.1 Agenţiile de aplicare a legii din statele membre ale UE

Europol menţine o legătură permanentă (24/7), în timp real, cu unităţile naţionale Europol din cele 27 de state membre ale Uniunii Europene. Acest schimb permanent de comunicări şi date privind criminalitatea este posibil datorită birourilor de legătură găzduite la sediul Europol şi reprezintă modul esenţial şi eficient de menţinere a contactului şi de sprijinire a aproximativ 2 milioane de agenţi responsabili de aplicarea legii în UE şi, cel mai important, a tuturor anchetatorilor ale căror acţiuni pot beneficia de asistenţa Europol.

Europol organizează periodic evenimente de sensibilizare a agenţilor de aplicare a legii din UE, pentru a le consolida cunoştinţele cu privire la serviciile Europol, care le-ar putea fi de ajutor în soluţionarea dosarelor transfrontaliere. În 2011, au fost organizate şapte astfel de seminarii, la care au participat peste 750 de lucrători din domeniul aplicării legii. Aceste „campanii" ale Europol au contribuit la consolidarea cooperării şi la îmbunătăţirea calităţii şi cantităţii informaţiilor privind criminalitatea, care fac obiectul schimburilor.

Agenţii regionali de sprijin

În 2011, a fost lansat un nou concept de sprijin regional, prin numirea a trei agenţi regionali de sprijin (*regional support officer*, RSO), care vor consolida dialogul cu autorităţile competente din statele membre şi vor menţine o imagine de ansamblu a crimei organizate din zonele lor geografice de responsabilitate, şi anume: Europa de Vest, Europa de Nord-est şi Europa de Sud-est.

Primele rezultate constructive, cum ar fi identificarea unor noi ameninţări apărute în aceste regiuni, acordarea de asistenţă zilnică partenerilor principali şi integrarea constantă a părţilor terţe în mediul Europol, constituie dovezi ale rolului important pe care îl au agenţii regionali de sprijin.

4.2 Cooperarea externă a Europol

Cooperarea Europol este esenţială între autorităţile de aplicare a legii din statele membre ale UE şi din ţările terţe, precum şi cu alte agenţii şi instituţii partenere din Uniunea Europeană. În prezent, Europol cooperează cu 18 ţări terţe[48], 9 organisme şi agenţii UE[49] şi alte 3 organizaţii internaţionale[50], inclusiv Interpol care se implică, sub multe aspecte, în activitatea operaţională a Europol.

Schimbul de informaţii cu aceşti parteneri are loc pe baza unor acorduri de cooperare. Două tipuri de acorduri determină caracterul cooperării: acordurile strategice oferă celor două părţi implicate posibilitatea punerii la dispoziţie a tuturor informaţiilor, cu excepţia datelor cu caracter personal, în timp ce acordurile operaţionale permit şi schimbul de date cu caracter personal. În 2011, au fost semnate două noi acorduri operaţionale cu Monaco şi cu Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

[48] Albania, Australia, Bosnia □i Her□egovina, Canada, Columbia, Croa□ia, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Islanda, Moldova, Monaco, Muntenegru, Norvegia, Republica Serbia, Rusia, Elve□ia, Turcia, Ucraina, Statele Unite ale Americii.

[49] Eurojust, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), Banca Centrală Europeană, Centrul European de Prevenire □i Control al Bolilor (ECDC), Comisia Europeană, Observatorul European pentru Droguri □i Toxicomanie (OEDT), Centrul pentru Situa□ii Comune al UE (SITCEN), Colegiul European de Poli□ie (CEPOL) □i Frontex.

[50] Interpol, Oficiul Na□iunilor Unite privind Drogurile □i Criminalitatea (UNODC) □i Organiza□ia Mondială a Vămilor (WCO).

Informaţii Europol neclasificate – nivel de protecţie de bază

Ca şi în anii precedenţi, Europol a continuat să coopereze strâns cu alte agenţii şi organizaţii din UE care acţionează în spaţiul de libertate, securitate şi justiţie. În 2011, Europol a cooperat în cadrul unui număr de iniţiative pe baze bilaterale.

Colegiul European de Poliţie (CEPOL)

- Oportunităţile de învăţare online (e-learning) au fost discutate şi dezvoltate în strânsă cooperare. Europol, care constituie tema primului curs de e-learning al CEPOL, a avut contribuţii importante la formatul şi conţinutul acestuia. Alte cursuri de e-learning pe tema criminalităţii informatice şi a spaţiului Schengen sunt în curs de elaborare.
- Cooperarea continuă în ceea ce priveşte un proiect de standardizare a gestionării cunoştinţelor.
- Europol şi CEPOL au lucrat împreună la elaborarea unui viitor curs privind noul ciclu de politică a UE privind formele grave de criminalitate şi crima organizată internaţională.
- Europol a coordonat mai multe activităţi externe de formare profesională, utilizând diferitele aplicaţii ale reţelelor electronice (e-Net) ale Europol şi CEPOL, precum bazele de cunoştinţe ale poliţiei şi sistemul de gestionare a învăţării (*Learning Management System,* LMS).
- În cadrul programului european de schimburi, Europol şi CEPOL au organizat împreună o săptămână de studiu la Europol pentru lucrătorii din domeniul aplicării legii din statele membre. Ca urmare a cererii crescute, în 2011 au fost organizate trei cursuri, iar pentru 2012 sunt planificate încă două săptămâni de studiu.

Eurojust

- Europol a participat la două treimi din totalul reuniunilor de coordonare din 2011, organizate la Eurojust. Un număr important din aceste reuniuni au avut ca obiect crearea echipelor comune de anchetă (JIT).
- Europol menţine contactul periodic cu secretariatul JIT, găzduit de Eurojust, şi continuă să organizeze în comun reuniunile anuale ale experţilor naţionali membri ai echipelor comune de anchetă.
- O cooperare fructuoasă se desfăşoară în domeniul formării profesionale privind echipele comune de anchetă.
- În prezent, Europol sprijină 17 echipe comune de anchetă, împreună cu Eurojust, pe baza acordurilor încheiate.
- A fost creat un grup operativ comun pentru a supraveghea şi îmbunătăţi cooperarea dintre cele două agenţii.
- A fost instituit un program de schimburi de personal, care va continua să se dezvolte în 2012 (schimburile vor avea loc lunar).

Frontex

Europol a sprijinit mai multe operaţiuni coordonate de Frontex. Noul cadru juridic al Frontex a intrat în vigoare la 12 decembrie 2011, conferind agenţiei drepturi limitate în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal. Ca urmare, se estimează că numărul operaţiunilor comune va continua să crească în viitor. A fost creat un grup de experţi care vor stabili detaliile proceselor şi procedurilor legate de viitoarele schimburi de date cu caracter personal.

Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF)

OLAF şi Europol discută în prezent despre încheierea unui acord de cooperare operaţională şi înfiinţarea unei linii securizate de comunicaţii între cele două agenţii. Europol a sprijinit şi a contribuit la operaţiunile iniţiate de OLAF şi la Conferinţa Internaţională privind Protecţia monedei euro, organizată în comun de către Europol, OLAF şi Banca Centrală Europeană în noiembrie 2011.

Observatorul European pentru Droguri şi Toxicomanie (OEDT)

OEDT acţionează, alături de Europol, în mai multe domenii diferite, nu în cele din urmă în ceea ce priveşte Pactul privind drogurile de sinteză iniţiat de Preşedinţia poloneză a Consiliului UE. Europol şi OEDT au colaborat în cadrul unor publicaţii comune[51], dintre care cea de-a treia, referitoare la amfetamină, va fi publicată în 2012.

Interpol

Interpol şi Europol şi-au extins colaborarea strânsă în domeniul combaterii crimei organizate transnaţionale prin crearea unei linii securizate de comunicaţii între organizaţii, precum şi prin adoptarea unui un plan de acţiune de colaborare operaţională în principalele domenii de securitate. Potrivit memorandumului de înţelegere semnat de cele două părţi, linia de comunicaţii a realizat conexiunea între reţelele securizate ale ambelor agenţii. Această linie va facilita şi simplifica schimburile de informaţii operaţionale şi strategice privind criminalitatea, inclusiv prin utilizarea ofiţerilor de legătură respectivi stabiliţi în cadrul Interpol, la Lyon, şi în cadrul Europol, la Haga, în scopul intensificării fluxului de informaţii operative între agenţii.

4.3 Convenţia şefilor poliţiilor europene

În perioada 30 iunie – 1 iulie 2011, Europol a organizat prima Convenţie a şefilor poliţiilor europene (*European Police Chiefs Convention*, EPCC), la noul nostru sediu de la Haga.

Evenimentul a reunit aproape 300 de şefi de poliţie, lucrători cu funcţii de conducere în domeniul aplicării legii şi experţi din mediul academic, pentru dezbateri privind prevenirea şi combaterea formelor grave de crimă organizată şi a terorismului care afectează Europa.

Delegaţii la Convenţie au participat la discuţii la nivel înalt şi la grupuri de lucru, pentru a înţelege modul în care crima organizată evoluează, devenind mai flexibilă şi mai dinamică. Au fost identificate domeniile de interes comun, s-a convenit asupra concluziilor comune şi a orientărilor pentru viitoarele politici, care au fost apoi prezentate Miniştrilor Afacerilor Interne din UE.

În ultima zi a Convenţiei, directorul Europol, Rob Wainwright, s-a adresat unui public în rândul căruia se aflau doamna Cecilia Malmström, Comisarul European pentru Afaceri Interne, şi Ronald Noble, Secretar General al Interpol. Directorul Europol a vorbit despre necesitatea urgentă de îmbunătăţire a înţelegerii strategice a provocărilor pe care le ridică crima organizată şi terorismul şi de pregătire a unor răspunsuri inovatoare şi mai eficiente la acestea. Ulterior, a fost publicat un raport cuprinzător asupra constatărilor şi concluziilor Convenţiei[52].

A doua Convenţie a şefilor poliţiilor europene va avea loc în mai 2012.

[51] Disponibilă spre descărcare pe site-ul Europol.
[52] Disponibil spre descărcare pe site-ul Europol.

5. Calea de urmat

5.1 Strategie şi obiective

Strategia şi obiectivele Europol, astfel cum sunt prezentate în Analiza Europol 2010, continuă să constituie cadrul de referinţă pentru activitatea noastră zilnică, asigurând sprijinul cel mai eficient pentru cooperare în domeniul aplicării legii în UE.

Urmând această strategie ambiţioasă, Europol va răspunde celor mai importante provocări, dar va valorifica, de asemenea, toate ocaziile de a realiza progrese suplimentare şi a oferi beneficii concrete. Această strategie conduce Europol pe ruta planificată către concretizarea principalelor sale obiective, prin furnizarea unui set unic de servicii operaţionale pentru Uniunea Europeană, legate de trei domenii majore:

- **Funcţionarea ca principal centru de sprijin al UE pentru operaţiunile de aplicare a legii**

  Se vor depune mai multe eforturi pentru a maximiza valoarea operaţională a informaţiilor deţinute de Europol şi pentru a raţionaliza furnizarea serviciilor de analiză şi a altor servicii operaţionale. Europol îşi asumă rolul de lider în stabilirea unei cooperări mai eficiente între agenţii şi partenerii din domeniul aplicării legii, inclusiv Eurojust şi Interpol.

- **Preluarea rolului de punct nodal al Uniunii Europene pentru informaţiile privind criminalitatea**

  Cooperarea dintre statele membre în ceea ce priveşte identificarea deficitelor de informaţii şi priorităţilor comune în cadrul anchetelor este esenţială şi va fi consolidată. Capacităţile unice ale Europol îi oferă posibilitatea de a se dezvolta ca un punct nodal de informaţii în Uniunea Europeană, pentru a răspunde acestor probleme, precum şi de a crea o platformă de informaţii capabilă să faciliteze un răspuns operaţional mai eficace la principalele ameninţări la adresa securităţii. Dezvoltarea în continuare a aplicaţiei Europol de reţea pentru schimbul securizat de informaţii (SIENA) va conduce Europol mai aproape de avangarda activităţii de aplicare a legii.

- **Dezvoltarea în continuare ca centru al Uniunii Europene pentru expertiza privind aplicarea legii**

  Europol iniţiază noi tehnici bazate pe inovare şi bune practici, facilitând, de asemenea, partajarea cunoştinţelor şi formarea profesională de calitate în domenii specializate precum falsificarea monedei euro, terorismul şi desfiinţarea laboratoarelor de producere a drogurilor.

  Vom aborda orice deficit de cunoştinţe şi expertiză, prin dezvoltarea şi promovarea de bune practici şi prin sprijinirea statelor membre cu expertiză, recomandări şi cercetare în domeniul formării profesionale, asistenţei tehnice, prevenirii criminalităţii, metodelor şi analizelor tehnice şi criminalistice, precum şi al tehnicilor de investigare.

5.2 Perspective

În ultimii ani, Europol şi-a îmbunătăţit poziţia pe scena Uniunii Europene, în parte datorită Tratatului de la Lisabona, noului său statut juridic (Decizia Consiliului privind Europol), dar şi datorită noii strategii şi capacităţii îmbunătăţite a agenţiei. Aceste evoluţii fac din Europol un partener unic de cooperare pentru agenţiile UE de aplicare a legii şi un factor important care contribuie la procesul decizional din Uniunea Europeană.

În 2011, Consiliul de administraţie al Europol a aprobat o singură evaluare a punerii în aplicare a Deciziei Consiliului privind Europol şi a activităţilor agenţiei. Această evaluare se

desfăşoară pentru a respecta dispoziţiile articolului 37 alineatul (11) din Decizia Consiliului privind Europol[53] şi pentru a sprijini Comisia Europeană în realizarea evaluării impactului înainte de elabora propunerea privind proiectul de regulament viitor al Europol. Consiliul de administraţie a numit un comitet director, format din Preşedintele Consiliului de administraţie şi membrii Consiliului de administraţie din Belgia, Germania, Ungaria, Portugalia, Spania şi Comisia Europeană. De asemenea, Directorul Europol se implică în activitatea acestui comitet, în calitate de observator.

În urma unei proceduri de achiziţii publice, Consiliul de administraţie a selectat evaluatorul, şi anume RAND Europe, contractul fiind semnat în august 2011. În prezent au loc interviuri cu funcţionari ai Europol şi părţi interesate relevante. RAND Europe a prezentat un prim raport intermediar în noiembrie 2011, raportul final urmând a fi transmis în iunie 2012. Consiliul de administraţie va discuta rezultatele evaluării şi apoi îşi va prezenta recomandările Comisiei Europene.

În calitate de principală agenţie UE de aplicare a legii, Europol priveşte în permanenţă în perspectiva găsirii de noi posibilităţi de eficientizare a luptei împotriva crimei organizate şi terorismului. Astfel de posibilităţi au fost deja identificate şi includ:

- necesitatea de a facilita realizarea unor anchete mai eficiente privind criminalitatea informatică, cu sprijinul expertizei şi resurselor centralizate ale Uniunii Europene;
- necesitatea de a explora o mai bună cooperare cu sectorul privat, astfel încât să se poată folosi, într-o mai mare măsură, expertiza în ceea ce priveşte aspecte precum criminalitatea informatică, spălarea de bani şi criminalitatea legată de proprietatea intelectuală.

Spre sfârşitul anului 2011, o reuniune organizată între Europol şi Departamentul de Securitate Internă al Statelor Unite (*Department of Homeland Security*, DHS) a condus la crearea unui proiect comun privind combaterea extremismului violent. În cooperare cu statele membre UE, Europol şi DHS vor pune în comun informaţii despre studii de caz, punând accentul pe comportamente suspicioase şi alte indicii, şi vor dezvolta cele mai bune practici de combatere a radicalizării şi terorismului.

Indiferent de aceste noi posibilităţi în materie de politici, obiectivul principal al Europol rămâne sprijinirea autorităţilor UE de aplicare a legii, stoparea şi anihilarea grupurilor de criminalitate gravă şi crimă organizată şi a grupurilor teroriste. Autorităţile de aplicare a legii, în general, trebuie să continue să iniţieze politici, instrumente şi tactici, pentru a ţine pasul cu evoluţiile globale şi a putea anticipa acţiunile infractorilor.

Având în vedere complexitatea în continuă creştere a activităţii infracţionale, eforturile depuse la nivel local sau chiar naţional pentru a combate în mod individual crima organizată şi terorismul internaţional ar putea avea doar un succes limitat. Totuşi, împreună cu statele membre UE şi cu organizaţiile partenere, Europol poate juca un rol din ce în ce mai important în apărarea securităţii interne a Uniunii Europene.

Un Europol mai puternic înseamnă reuşite mai mari ale anchetelor şi o mai bună protecţie a cetăţenilor Uniunii împotriva ameninţărilor pe care le reprezintă formele grave de criminalitate internaţională şi terorismul.

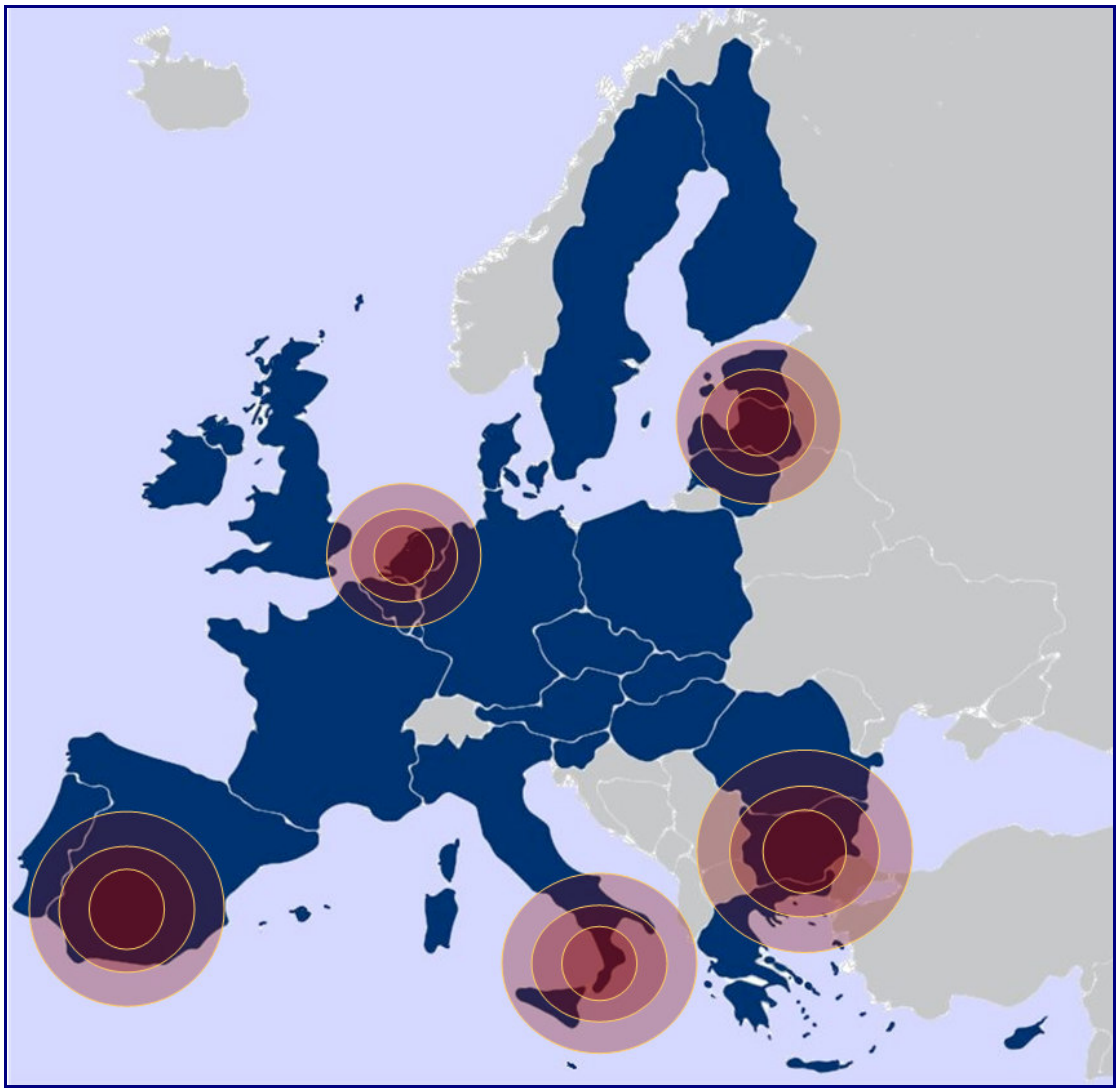
[53] Decizia Consiliului privind Europol, articolul 37 alineatul (11): În termen de patru ani de la data aplicării prezentei decizii □i, ulterior, o dată la patru ani, Consiliul de administra□ie dispune efectuarea unei evaluări externe independente a punerii în aplicare a prezentei decizii, precum □i a activită□ilor desfă□urate de Europol. Consiliul de administra□ie acordă, în acest scop, un mandat specific. Raportul de evaluare este trimis Parlamentului European, Consiliului □i Comisiei.

Anexa 1

Puncte nodale infracţionale din UE[54]

Punctele nodale infracţionale reprezintă concentrări logistice ilegale care beneficiază de fluxuri ilicite de bani din numeroase surse şi a căror influenţă se extinde pe întreg teritoriul Uniunii Europene. Aceste concentrări facilitează nu numai traficul de mărfuri ilegale, ci şi falsificarea pe noi pieţe ilegale, oferind noi oportunităţi grupurilor infracţionale. Au fost identificate următoarele puncte nodale, în funcţie de apropierea lor de importante pieţe de destinaţie, de infrastructura comercială şi de transport, de răspândirea grupurilor infracţionale şi de oportunităţile de mobilitate a infractorilor:

- **Nord-vest** – centrul de gravitaţie: □ările de Jos şi Belgia
- **Nord-est** – centrul de gravitaţie: Lituania, Estonia, Letonia şi exclava Kaliningrad (Federaţia Rusă)
- **Sud-est** – centrul de gravitaţie: Bulgaria, România şi Grecia
- **Sud** – centrul de gravitaţie: Sudul Italiei
- **Sud-vest** – centrul de gravitaţie: Spania şi Portugalia

[54] Trebuie reţinut că centrele de gravita□ie, astfel cum sunt reprezentate pe hartă prin cercuri, sunt definite cu aproxima□ie, fără a indica ora□e sau regiuni cu activitate infrac□ională intensă.